

152

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

Prot. 557/2000-08-25

*Matematyka
Działanie
5.10.2000*

JAWNE
~~POUFNE~~

Egz.nr ... 1

Płk prof., dr hab. Jerzy MACHURA

DZIAŁANIA BOJOWE WOJSK LOTNICZYCH W OPERACJACH FRONTU

Skrypt

53331

WARSZAWA

1990

152

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK

KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

Prot. 557/2000-08-25

Nałogomata

Dzień w dniu

On -

5.10.2000

JAWNE
POWIERZANE

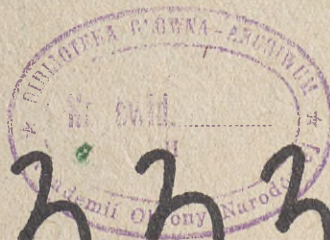
Egz.nr ... 1

Plk prof. dr hab. Jerzy MACHURA

DZIAŁANIA BOJOWE WOJSK LOTNICZYCH W OPERACJACH FRONTU

Skrypt

53331

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

Prot. 557/2000-08-25

Matgorzata

Dziewiecha

Opk -

5.10.2000

JAWNE

~~POUFNE~~
Egz. nr ... 1

płk prof.dr hab. Jerzy MACHURA

DZIAŁANIA BOJOWE WOJSK LOTNICZYCH W OPERACJACH FRONTU

Skrypt

WARSZAWA

1989 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP	3
1. WOJSKA LOTNICZE FRONTU /ich zadania, skład bojowy, dowodzenie i zabezpiecze- nie/	4
1.1. Przeznaczenie i zadania bojowe WLF	5
1.2. Skład bojowy WLF	12
1.3. Możliwości bojowe WLF	21
1.4. Dowodzenie i zabezpieczenie WLF	27
2. ZASADY UŻYCIA WLF W OPERACJACH FRONTU	36
2.1. Ogólne zasady użycia WLF	39
2.2. Właściwości użycia WLF w operacjach obronnych /przeciwpowietrznej, obronnej, przeciwdesantowej/..	45
2.3. Właściwości użycia WLF w operacjach zaczepnych /powietrznej, zaczepnej, desantowej/	63
3. PRACA DOWÓDZTWA WLF W CZASIE PRZYGOTOWANIA I PROWA- DZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH W OPERACJACH FRONTU	80
3.1. Praca dowództwa WLF w czasie przygotowania do działań bojowych	80
3.2. Dowodzenie WLF w czasie prowadzenia działań bojowych	88
ZAKOŃCZENIE	92
BIBLIOGRAFIA	93

W S T Ę P

Skrypt zawiera podstawowe materiały o Wojskach Lotniczych Frontu - ich składzie i możliwościach bojowych, zasadach użycia w operacjach frontu /obronnych i zaczepnych/, z uwzględnieniem ich działań w operacji przeciwpowietrznej i powietrznej oraz formach i sposobach ich przygotowania i prowadzenia działań bojowych.

Podstawą jego operacowania stanowiły ustalenia dotyczące działań bojowych Wojsk Lotniczych Frontu ujęte w dokumentach normatywnych Sztabu Generalnego WP, Dowództwa Wojsk Lotniczych oraz rozwiązania stosowane podczas ćwiczeń szczebla operacyjnego Wojska Polskiego oraz szczebla operacyjno-strategicznego Zjednoczonych Sił Zbrojnych Układu Warszawskiego prowadzonych w ostatnich latach na obszarze PRL.

Skrypt przeznaczony jest dla słuchaczy 3-go rocznika wszystkich kierunków studiów oraz słuchaczy kursów podyplomowych ASG WP.

1. WOJSKA LOTNICZE FRONTU

/ich zadania, skład bojowy, dowodzenie i zabezpieczenie/

Lotnictwo nadal zajmuje czołową pozycję wśród współczesnych środków walki. Jest samodzielnym rodzajem sił zbrojnych. Wykorzystywane jest w operacjach strategicznych, frontowych, armijnych, a także w działaniach bojowych związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów wojsk lądowych /marynarki wojennej/.

W operacjach strategicznych na TDW uczestniczy całość sił powietrznych, lotnictwo dalekiego zasięgu /LDZ/, lotnictwo bezpośrednio podległe naczelnemu dowódcy sił zbrojnych na TDW - armie lotnicze przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./ oraz lotnictwo frontowe - wojska lotnictwa frontu.

W operacjach frontu biorą udział następujące zgrupowania lotnictwa:

- Wojska Lotnicze Frontu /WLF/;
- Wojska Lotnicze Armii /WLA/;
- Lotnictwo Związków Taktycznych - dywizji zmechanizowanych i pancernych /LZT/.

Głównym i największym z wymienionych zgrupowań lotnictwa są Wojska Lotnicze Frontu, które wchodzi w skład wojsk frontu i wykorzystywane są przede wszystkim w operacjach frontu. Mogą być również wykorzystywane w operacjach przeciwpowietrznych, powietrznych i innych.

Wojska Lotnicze Armii wchodzi w skład wojsk armii i wykorzystywane są w operacjach armii, z zasady stanowiących część składową operacji frontu.

Lotnictwo Związków Taktycznych wchodzi w skład dywizji /DZ, DPanc/ i wykorzystywane jest w działaniach bojowych tych dywizji stanowiących części składowe operacji armii i frontu.

W operacjach frontu okresowo może również uczestniczyć /wykonywać określone zadania na korzyść wojsk frontu/ armia lotnicza przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./ podlegająca bezpośrednio naczelnemu dowódcy sił zbrojnych na TDW.

Działania bojowe wszystkich zgrupowań lotnictwa /w tym również AL/oper./ w operacjach frontu są z sobą zsynchronizowane.

W skrypcie przedstawione są materiały dotyczące użycia Wojsk Lotniczych Frontu w operacjach frontu /obronnej i zaczepnej/ oraz fragmentarycznie w innych operacjach.

1.1. Przeznaczenie i zadania bojowe WLF

Zgodnie z rekomendacjami Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych Układu Warszawskiego /ZSZ UW/ w 1980 r. w Wojsku Polskim w miejsce Armii Lotniczej /AL/ wprowadzono tzw. Wojska Lotnicze Frontu /WLF/, pozostawiając im status związku operacyjnego lotnictwa frontowego^{1/}. Natomiast stanowisko dowódcy WLF podniesiono do rangi zastępcy dowódcy frontu ds. lotnictwa.

Wojska Lotnicze Frontu wyłaniane są na okres wojny /"W"/ lub na okres ćwiczeń szczebla operacyjnego /narodowych lub międzysojuszniczych/ z Wojsk Lotniczych WP.

Wojska Lotnicze Frontu stanowią związek operacyjny lotnictwa frontowego. W ich skład wchodzi związki taktyczne, samodzielne oddziały i pododdziały różnych rodzajów lotnictwa frontowego, a czasami również samodzielne oddziały lub pododdziały lotnictwa wojsk lądowych, np. pułki /samodzielne eskadry/ śmigłowców bojowych, śmigłowców transportowych, a nawet samolotów szturmowych.

Wojska Lotnicze Frontu stanowią element składowy wojsk frontu i poprzez dowódcę WLF podlegają dowódcy frontu.

Wojska Lotnicze Frontu przeznaczone są do wykonywania szeregu różnorodnych zadań, przede wszystkim w operacjach frontu, obronnych i zaczepnych, w tym również i przeciwdesantowych i desantowych.

W operacjach frontu prowadzonych na kierunku nadmorskim WLF mogą również wykonywać zadania na korzyść marynarki wojennej.

Zadania w operacjach frontu, w tym również na korzyść marynarki wojennej, WLF wykonują zgodnie z decyzją /planem/ dowódcy frontu.

Wojska Lotnicze Frontu z reguły wykorzystywane są /biorą udział/ również w operacjach przeciwpowietrznych i operacjach powietrznych, organizowanych przez naczelne dowództwo sił zbrojnych na TDW. Zada-

^{1/} Ostatnio /w 1988-1989 r./ mówi się o przywróceniu nazwy armia lotnicza /lotnictwa frontowego/, a może nawet korpusu lotnictwa /frontowego/, w miejsce istniejących obecnie Wojsk Lotniczych Frontu /WLF/.

nia do działań w tych operacjach WLF otrzymują od dowódcy sił zbrojnych na TDW, ale zawsze przez dowódcę frontu.

Wojska Lotnicze Frontu mogą również okresowo /doraźnie/ wykonywać zadania na korzyść sąsiednich frontów, w pasach ich działań. Zadania te będą wykonywały według wskazówek naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW, na rozkaz bezpośredniego przełożonego, dowódcy frontu.

W operacjach frontu /obronnych, zaczepnych/, prowadzonych zarówno z użyciem środków konwencjonalnych jak i jądrowych, WLF mogą wykonywać dwie grupy zadań:

- pierwsza grupa, obejmuje zadania o charakterze operacyjnym, wykonywane według decyzji /planu/ dowódcy frontu;
- druga grupa, obejmuje zadania o charakterze taktycznym, wykonywane według decyzji /planów/ dowódców armii. Na ich wykonanie armie otrzymują od dowódcy frontu określony wysiłek /limit lotów/ WLF.

Zadania Wojsk Lotniczych Frontu w operacjach frontu przedstawione są na rys.1.

W grupie pierwszej na czołowe miejsce wysuwa się kompleks zadań ogniowych realizowanych w ramach zabezpieczenia lotniczego wojsk frontu. Zadanie to z reguły wykonywane są w pierwszej kolejności. Dużą wagę przywiązuje się również do zwalczania odwodów /drugich rzutów/ nieprzyjaciela o znaczeniu operacyjnym, a czasami również o znaczeniu strategicznym.

Nadal docenia się prowadzenie operacyjnego rozpoznania powietrznego. Niestety WLF dysponują niewielką ilością wyspecjalizowanych sił do wykonywania tego zadania.

Nieco mniejsze znaczenie ma obecnie zwalczanie lotnictwa i innych SNP nieprzyjaciela w powietrzu przez lotnictwo myśliwskie w systemie OPL wojsk frontu. Wynika to z poważnego wzrostu ilościowego i jakościowego naziemnych środków obrony przeciwlotniczej, przede wszystkim kierowanych rakiet "ziemia-powietrze" o różnych zasięgach.

rys. 1. ZADANIA WOJSK LOTNICZYCH FRONTU W OPERACJACH FRONTU

1-sza grupa: Zadania wykonywane w/g planu frontu

=====

/operacyjne/

- zabezpieczenie lotnicze wojsk frontu, w tym:
 - niszczenie rakietowych środków napadu jądrowego;
 - zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych;
 - zwalczanie lotnictwa na ziemi i w powietrzu;
 - zwalczanie operacyjnych zgrupowań uderzeniowych;
 - dezorganizacja systemów dowodzenia wojskami;
 - inne zadania o znaczeniu operacyjnym;
- zwalczanie odwodów /drugich rzutów/ npla o znaczeniu operacyjnym /operacyjno-strategicznym/;
- dezorganizacja komunikacji i przewozów npla;
- zwalczanie operacyjnych desantów npla w powietrzu, na morzu i lądzie;
- prowadzenie rozpoznania powietrznego /oper. i takt./;
- zwalczanie lotnictwa i innych SNP npla w powietrzu w systemie OPL wojsk frontu /OPL/;
- zabezpieczenie działań bojowych LDZ i L p/oper. /osłona przelotu, zwalczanie obiektów systemu OPL i inne/;
- transport powietrzny /wojsk, materiałów, sprzętu boj./;
- wykonywanie zadań pomocniczych.

2-ga grupa: Zadania wykonywane w/g planu armii

=====

/taktyczne/

- wsparcie lotnicze wojsk armii, w tym:
 - niszczenie artyleryjskich i rakietowych środków napadu jądrowego npla;
 - zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych npla o znaczeniu operacyjno-taktycznym;
 - zwalczanie na ziemi i w powietrzu śmigłowców i samolotów bezzałogowych npla;
 - zwalczanie środków ogniowych i siły żywej npla;
 - obezwładnienie punktów i węzłów oporu;
 - zwalczanie zgrupowań uderzeniowych, odwodów taktycznych i bliższych operacyjnych npla;
 - zwalczanie desantów taktycznych npla;
 - inne zadania ogniowe o znaczeniu taktycznym;
- desantowanie i wsparcie wojsk desantów taktycznych;
- prowadzenie taktycznego rozpoznania powietrznego;
- transport powietrzny /wojsk, materiałów, sprzętu bojowego itp./;
- wykonywanie zadań pomocniczych.

Natomiast sukcesywnie rośnie znaczenie transportu powietrznego o znaczeniu operacyjnym - przewóz materiałów, uzbrojenia, wojsk, rannych itp. Do desantowania /przewozu/ wojsk operacyjnych /frontowych/ desantów powietrznych zazwyczaj angażowane jest lotnictwo transportowe będące w dyspozycji naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW. W wyjątkowych wypadkach do desantowania operacyjnych desantów powietrznych, grup specjalnych a nawet desantów taktycznych może być również wykorzystywane lotnictwo transportowe WLF /pułk lotnictwa transportowego i pułk śmigłowców transportowych/.

Wojska Lotnicze Frontu siłami lotnictwa myśliwskiego, rozpoznawczego, myśliwsko-bombowego mogą zabezpieczać desantowanie oraz osłaniać i wspierać walczące wojska operacyjnych desantów powietrznych.

W drugiej grupie zadań WLF, wykonywanych według decyzji /planów/ dowódców armii na pierwszy plan wysuwa się kompleks zadań ogniowych realizowanych w ramach wsparcia lotniczego walczących wojsk armii. Większość z tych zadań wykonywana jest we współdziałaniu z wojskami rakietowymi i artylerią.

Dużą wagę przywiązuje się również do desantowania, a następnie wsparcia ogniowego desantów taktycznych. Zadanie to wykonywane jest coraz częściej i obejmuje również zabezpieczenie lotnicze przelotu i desantowania wojsk desantów taktycznych. W operacjach obronnych na pierwszy plan wysuwa się zwalczanie w powietrzu i na ziemi desantów nieprzyjaciela.

Nadal doceniane jest prowadzenie taktycznego rozpoznania powietrznego. Do wykonania tego zadania poza lotnictwem rozpoznania taktycznego coraz częściej angażowane są śmigłowce i bezzałogowe samoloty rozpoznawcze, a także samoloty myśliwskie.

W obydwu grupach zadań przewiduje się zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych npla. Zadaniu temu poświęca się coraz więcej uwagi i wydziela coraz więcej sił na jego wykonanie.

Wojska Lotnicze Frontu wykonują również coraz więcej zadań pomocniczych - WRE, dowodzenie, retransmisja, transport specjalny itp. Zadania te wykonywane są zarówno według decyzji dowódcy frontu jak i dowódców armii.

W zasadzie wszystkie omówione wyżej zadania Wojska Lotnicze mogą wykonywać zarówno w operacjach obronnych jak i operacjach zaczepnych frontu i armii, na korzyść wojsk lądowych, we współdziałaniu z innymi rodzajami wojsk frontu, a przede wszystkim z wojskami raketowymi i artylerią /WRiA/ oraz wojskami obrony przeciwlotniczej /WOPL/.

Rodzaj operacji frontu /obronna, zaczepna/ może wpływać na preferowanie jednych zadań kosztem innych, a nawet rezygnację z wykonywania niektórych zadań.

Zadania o znaczeniu operacyjnym /1-sza grupa/ Wojska Lotnicze Frontu wykonują w całym pasie działań wojsk frontu i na całą głębokość operacji frontu. Natomiast zadania o znaczeniu taktycznym /2-ga grupa/ w pasach działań wojsk armii na głębokość operacji armii.

Zadania WLF o charakterze ogniowym /operacyjne i taktyczne/ wykonywane za pomocą środków konwencjonalnych, stanowią element składowy frontowego lub armijnego porażenia ogniowego nieprzyjaciela, planowanego i wykonywanego w sposób kompleksowy, wspólnie z wojskami raketowymi i artylerią.

Zadania ogniowe wykonywane za pomocą środków jądrowych stanowią element składowy pierwszego i kolejnych uderzeń jądrowych frontu, planowanych i wykonywanych również wspólnie z wojskami raketowymi i artylerią.

Systemy rozpoznawczo-uderzeniowe nieprzyjaciela WLF zwalczają uczestnicząc w działaniach tzw. grup rozpoznawczo-uderzeniowych /GRU/ organizowanych na szczeblu frontu, a czasami również w działaniach tzw. grup rozpoznawczo-ogniowych /GRO/ organizowanych na szczeblu armii.

Rozpoznanie powietrzne /operacyjne i taktyczne/ jest elementem składowym systemu rozpoznania wojskowego frontu i armii, a zwalczanie lotnictwa nieprzyjaciela w powietrzu przez lotnictwo myśliwskie realizowane jest przede wszystkim w systemie OPL wojsk frontu.

Transport powietrzny zaliczany jest do kompleksu środków transportowych frontu, obejmującego transport drogowy, kolejowy, wodny i powietrzny.

WLF podczas działań w operacjach frontu zmuszone są do wykonywania szeregu zadań dodatkowych o charakterze zabezpieczającym - zwalczanie naziemnych środków OPL, środków dowodzenia i innych obiektów w celu pokonania /obezwładnienia/ OP /OPL/ nieprzyjaciela na trasach przelotów i w rejonach działań bojowych /rejonach wykonywania zadań bojowych/. Realizacja tych zadań bardzo często warunkuje wykonanie zadań głównych prac lotnictwa na korzyść wojsk lądowych i może pochłaniać znaczne siły /wysiłek/ WLF. Dąży się aby na wykonywanie zadań o charakterze zabezpieczającym wykorzystywać nie więcej jak 25-30% wysiłku WLF. Natomiast doświadczenia z ćwiczeń wskazują, że na wykonanie tego rodzaju zadań zużyto nawet do 50% wysiłku lotnictwa myśliwsko-bombowego.

W operacji przeciwpowietrznej, prowadzonej przed /w ramach/ strategiczną operacją obronną na TDW w celu odparcia /załamania/ zmasowanych nalotów SNP npla, WLF mogą wykonywać zadania przedstawione na rys.2 część a. Główne z tych zadań to zwalczanie SNP npla w powietrzu w systemie OPK lub OPL wojsk, realizowane przede wszystkim siłami lotnictwa myśliwskiego. Od niedawna jako zadanie równorzędne traktuje się zwalczanie określonych obiektów naziemnych npla /tzw. obiektów pierwszej kolejności rażenia/ realizowane przede wszystkim siłami lotnictwa myśliwsko-bombowego, w ramach uderzeń odwetowo-spotkaniowych. Obiekty, terminy i sposoby ich zwalczania określa naczelnym dowódca sił zbrojnych na TDW.

W wyjątkowych sytuacjach w operacji przeciwpowietrznej WLF mogą wykonywać również inne zadania np. rozpoznanie powietrzne i zadania pomocnicze.

W operacji powietrznej, prowadzonej przed /w ramach/ strategicznej operacji zaczepnej w celu wywalczenia panowania w powietrzu na TDW, WLF mogą wykonywać zadania przedstawione na rys.2 część b. Główne z nich to zabezpieczenie działań bojowych lotnictwa dalekiego zasięgu /LDZ/ oraz lotnictwa przeznaczenia operacyjnego /AL/oper. Pozostałe zadania np. zwalczanie systemów R-U npla, rozpoznanie powietrzne, zadania pomocnicze WLF mogą wykonywać niekiedy i z zasady tylko niewielkimi siłami.

rys.2. ZADANIA WOJSK LOTNICZYCH FRONTU W OPERACJI PRZECIWPOWIETRZNEJ I POWIETRZNEJ

a/ w operacji przeciwpowietrznej

=====

- zwalczanie lotnictwa i innych SNP npla w powietrzu w systemie OPK lub OPL wojsk;
- zwalczanie obiektów naziemnych npla /obektów pierwszej kolejności rażenia/ w tym:
 - niszczenie raketowych środków napadu jądrowego npla/;
 - zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych npla o znaczeniu operacyjnym;
 - zwalczanie lotnictwa npla na ziemi;
 - zwalczanie naziemnych środków OP średniego i dużego zasięgu;
 - dezorganizacja systemów dowodzenia wojskami npla;
 - zwalczanie innych obiektów;
- prowadzenie rozpoznania powietrznego;
- wykonywanie zadań pomocniczych.

b/ w operacji powietrznej

=====

- zabezpieczenie działań bojowych LDZ i L p/oper., w tym:
 - zwalczanie naziemnych środków OP npla średniego i dużego zasięgu;
 - minowania lotnisk i zwalczanie LM npla w powietrzu;
 - dezorganizacja systemów dowodzenia OP i lotnictwem npla;
 - osłona przelotów LDZ i L p/oper. przed przeciwdziałaniem LM npla;
 - zwalczanie innych obiektów;
- niszczenie raketowych środków napadu jądrowego npla;
- zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych npla o znaczeniu operacyjnym;
- zwalczanie lotnictwa npla na ziemi i w powietrzu;
- prowadzenie rozpoznania powietrznego;
- wykonywanie zadań pomocniczych.

Przedstawione wykazy zadań bojowych WLF, zarówno w operacjach frontu, jak i operacjach przeciwpowietrznych i powietrznych są obszerne, a same zadania różnorodne.

Do wykonywania tych zadań WLF muszą dysponować odpowiednimi samolotami, śmigłowcami i środkami zabezpieczenia zorganizowanymi w związki taktyczne, oddziały i pododdziały.

1.2. Skład bojowy WLF

Skład bojowy WLF nie jest stały i zależy od miejsca i zadań danego frontu w operacji strategicznej /obronnej, zaczepnej/ na TDW, celów operacji frontu i warunków jej prowadzenia, składu wojsk lądowych frontu, sieci lotniskowej w pasie frontu i innych czynników.

Wojska Lotnicze Frontu mogą mieć skład narodowy lub koalicyjny. O koalicyjnym składzie WLF - włączeniu w skład narodowych WLF sojusznicznych oddziałów lub związków taktycznych lotnictwa - decyduje naczelną dowódca sił zbrojnych na TDW. Koalicyjne WLF organizowane są zgodnie z ustaleniami obowiązującymi w Zjednoczonych Siłach Zbrojnych UW. Ustalenia te przewidują okresowe włączanie sojusznicznych oddziałów i związków taktycznych lotnictwa w skład narodowych WLF na zasadach operacyjnego podporządkowania.

W ostatnich latach w Zjednoczonych Siłach Zbrojnych UW. ukształtowała się i przyjmowana jest w ćwiczeniach międzysojuszniczych i narodowych szczebla operacyjnego, jednolita struktura organizacyjna Wojsk Lotniczych Frontu, przedstawiona na rys.3^{1/}.

Na czele WLF stoi dowódca Wojsk Lotniczych Frontu, który jednocześnie jest zastępcą dowódcy frontu ds. lotnictwa.

Dowódcy WLF bezpośrednio podlegają:

- dowództwo WLF;
- związki taktyczne, samodzielne oddziały i pododdziały różnych rodzajów lotnictwa;
- związki, samodzielne oddziały i pododdziały zaopatrzenia i zabezpieczenia.

1/Struktury organizacyjne WLF oraz wchodzących w jej skład związków taktycznych i oddziałów opracowano na podstawie wydawnictwa p.t. "Album schematów ćwiczebnych Wojsk Lotniczych" wyd.DWL 1986, nr bibl.ASG WP 022266.

Dowództwo WLF ma zapewnić ciągłe dowodzenie podległymi związkami, oddziałami i pododdziałami podczas przygotowania i prowadzenia działań bojowych, kierowanie pracą polityczną /wychowawczą/, szkoleniem wojsk oraz pracą służb techniki i zaopatrzenia.

W skład dowództwa WLF wchodzi:

- zastępcy dowódcy WLF:

- szef sztabu WLF, uznany za pierwszego zastępcę dowódcy, który kieruje pracą sztabu WLF i jest organizatorem systemu dowodzenia WLF;
- zastępca ds. politycznych /wychowawczych/, który kieruje pracą polityczną /wychowawczą/ w WLF;
- zastępca ds. liniowych, który kieruje szkoleniem lotniczym i ogólnowojskowym;
- zastępca ds. techniki i zaopatrzenia, który kieruje pracą służb techniki i zaopatrzenia;

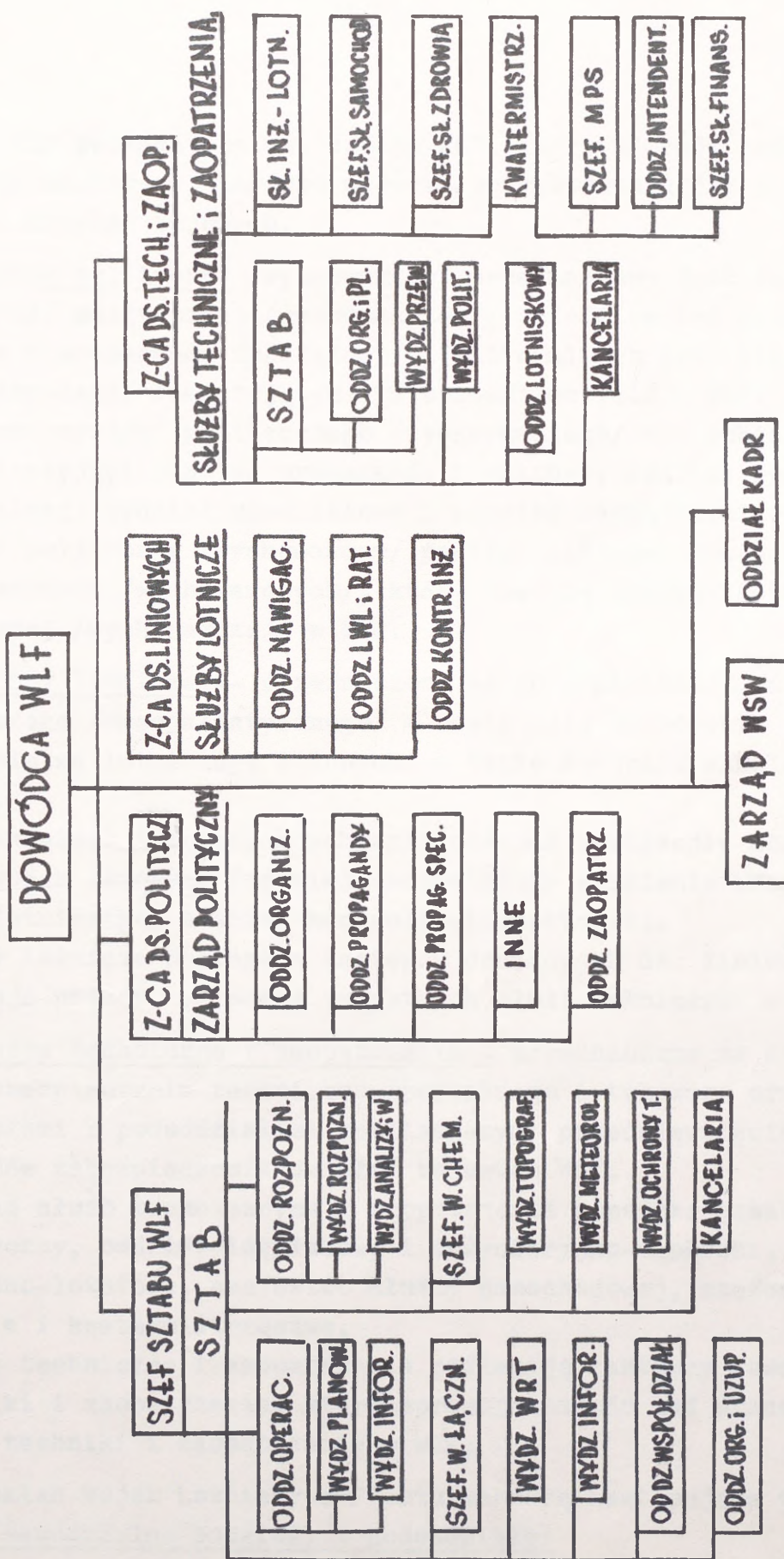
- sztab WLF;
- zarząd polityczny /wychowawczy/;
- służby lotnicze;
- służby techniczne i zaopatrzenia;
- , oddział kadr;
- inne komórki.

Struktura organizacyjna dowództwa WLF przedstawiona jest na rys.4.

Sztab WLF - główny element dowództwa WLF - przeznaczony jest do zbierania i opracowywania informacji o nieprzyjacielu i wojskach własnych; opracowywania i prowadzenia dokumentów bojowych i pomocniczych; zorganizowania i zabezpieczenia ciągłego funkcjonowania systemu dowodzenia WLF; zapewnienia dowodzenia WLF podczas prowadzenia działań bojowych.

W skład sztabu WLF wchodzi: oddział operacyjny; oddział rozpoznawczy; szefostwo wojsk łączności i ubezpieczenia lotów; szefostwo wojsk obrony przeciwchemicznej; wydział topograficzny; wydział WRE; wydział meteorologii; wydział informatyki; oddział współdziałania; wydział ochrony tajemnicy; oddział organizacji i uzupełnień; kancelaria.

/ wariant /

Sztab WLF podlega szefowi sztabu WLF, który kieruje całokształtem jego działalności, zarówno podczas przygotowania jak i podczas prowadzenia działań bojowych.

Zarząd polityczny /wychowawczy/ przeznaczony jest do organizowania pracy politycznej /wychowawczej/; przedsięwzięć propagandowych /w tym i propagandy specjalnej/ i kulturalnych oraz kierowania siłami /zespołami/ realizującymi te przedsięwzięcia w WLF.

W skład zarządu politycznego /wychowawczego/ WLF wchodzi: oddział organizacyjny; oddział propagandy i kultury; oddział propagandy specjalnej; wydział młodzieżowy i wydział zaopatrzenia.

Zarząd polityczny /wychowawczy/ podlega zastępcy dowódcy WLF ds. politycznych /wychowawczych/, który kieruje całokształtem pracy politycznej /wychowawczej/ w WLF.

Służby lotnicze -- przeznaczone są do organizacji zabezpieczenia lotniczego /specjalistycznego/ - nawigacji, uzbrojenia lotniczego, ratownictwa lotniczego i innych, a także kontroli szkolenia lotniczego.

W skład służb lotniczych wchodzi: oddział nawigacji; oddział lotnictwa wojsk lądowych /oddział kontrolujący szkolenie LWL/ i ratownictwa lotniczego, oddział kontrolno-inspektorski.

Służby lotnicze podlegają zastępcy dowódcy WL ds. liniowych, który sprawuje nadzór nad pracą wszystkich służb lotniczych w WLF.

Służby techniczne i zaopatrzenia - przeznaczone są do organizowania zabezpieczenia techniczno-specjalnego i tyłowego oraz kierowania oddziałami i pododdziałami realizującymi przedsięwzięcia tych dwóch rodzajów zabezpieczenia działań bojowych WLF.

W skład służb technicznych i zaopatrzenia wchodzi: sztab, wydział polityczny, oddział lotniskowy i inżynieryjno-saperski, służba inżynieryjno-lotnicza, szefostwo służby samochodowej, szefostwo służby zdrowia i kwatermistrzostwo.

Służby techniczne i zaopatrzenia podlegają zastępcy dowódcy WLF ds. techniki i zaopatrzenia, który sprawuje nadzór nad pracą wszystkich służb techniki i zaopatrzenia w WLF.

W skład Wojsk Lotniczych Frontu wchodzi następujące związki taktyczne, samodzielne oddziały i pododdziały:

- 1-2 dywizje lotnictwa myśliwskiego /DLM/, przeznaczone do zwalczania samolotów i innych ŚNP nieprzyjaciela w powietrzu w systemie OPL wojsk frontu, a czasami również w systemie OPK. Każda w składzie po trzy pułki lotnictwa myśliwskiego /plm/, wyposażone w samoloty myśliwskie MiG-21, MiG-23, MiG-29 lub inne;
- 2-3 dywizje lotnictwa myśliwsko-bombowego /DLMB/ przeznaczone do zwalczania obiektów naziemnych /nawodnych/ nieprzyjaciela o znaczeniu taktycznym i operacyjnym. Każda w składzie po trzy pułki lotnictwa myśliwsko-bombowego /plmb/, wyposażone w samoloty myśliwsko-bombowe Su-22, Su-20, Su-7, a nawet w starsze typy np. Lim-5 /MiG-17/ i inne;
- 1-2 pułki lotnictwa rozpoznania taktycznego /plrt/ przeznaczone do prowadzenia taktycznego, a czasami również operacyjnego rozpoznania powietrznego obiektów naziemnych /nawodnych/, przede wszystkim na korzyść związków operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych /MW/. Każdy w składzie po trzy eskadry wyposażone w samoloty rozpoznawcze MiG-21R, Su-22R, Su-20R i inne.
W skład WLF może również wchodzić pułk lotnictwa rozpoznania operacyjnego /plro/, przeznaczony do prowadzenia operacyjnego rozpoznania powietrznego obiektów naziemnych /nawodnych/ na korzyść dowództwa frontu, wyposażony w samoloty rozpoznawcze Su-24R lub inne;
- 1 pułk lotnictwa transportowego /plt/ przeznaczony do przewozu drogą powietrzną wojsk, materiałów, sprzętu bojowego, środków ogniwych, a także rannych i chorych oraz innych ładunków, zarówno nad terytorium własnym, jak i nieprzyjaciela, w składzie trzech eskadr wyposażonych w średnie samoloty transportowe AN-26 lub inne;
- 1-2 pułki śmigłowców transportowych /pśt/ przeznaczone do przewozu drogą powietrzną desantów taktycznych, wojsk, materiałów, rannych i chorych oraz innych ładunków nad terytorium własnym i nieprzyjaciela. Każdy w składzie trzech eskadr wyposażonych w średnie śmigłowce transportowe Mi-8, Mi-17, Mi-6. Pułki śmigłowców transportowych mogą być również wyposażone w uzbrojone śmigłowce transportowe tzw. śmigłowce transportowo-bojowe, które mogą za pomocą rakiet, bomb i broni lufowej zwalczać obiekty naziemne /nawodne/;
- 1 pułk lotnictwa łącznikowo-sanitarnego /plś/ przeznaczony jest do przewozu rannych, chorych oraz innych osób i ładunków, przede wszystkim nad terytorium własnym, w składzie trzech eskadr, wyposażonych

żony w wielozadaniowe i sanitarne śmigłowce Mi-2 lub inne;

- 1 eskadra lotnictwa łącznikowego /elł/ WLF przeznaczona jest do zabezpieczenia łączności i dowodzenia dowództwa frontu i dowództwa WLF, wyposażona jest w śmigłowce łącznikowe Mi-2, lekkie samoloty transportowe An-2 oraz inne aparaty latające przystosowane do operacyjnego dowodzenia wojskami lądowymi i lotnictwem z powietrza oraz rozpoznania skażeń;
- 1-2 eskadry śmigłowców walki radioelektronicznej /eś WRE/ przeznaczone do zakłóceń stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela, wyposażone w śmigłowce Mi-8 pp lub Mi-17 pp przystosowane do stawiania czynnych zakłóceń radioelektronicznych;

Niekiedy w skład WLF może również wchodzić pułk śmigłowców bojowych /pśb/, tzw. frontowy pśb, przeznaczony do zwalczania obiektów naziemnych w pobliżu rubieży styczności bojowej wojsk /w ramach wsparcia lotniczego określonych związków operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych/ w składzie trzech eskadr wyposażonych w śmigłowce bojowe Mi-24D, Mi-24N, a czasami również w uzbrojone Mi-2.

W skład WLF wchodzi również następujące pododdziały, oddziały, związki oraz inne jednostki przeznaczone do zabezpieczenia WLF lub tylko ich dowództwa:

- stanowisko dowodzenia WLF /SD WLF/ przeznaczone do zapewnienia dwupołożeniowego /z SD i ZSD/ dowodzenia podległymi związkami taktycznymi i oddziałami lotnictwa, wyposażone w specjalne pomieszczenia, urządzenia i środki łączności oraz z etatową obsadą /obsługą/. Rozmieszczone w pobliżu SD frontu /5-10 km/ i przystosowane do utworzenia wspólnie z SD wojsk OPL frontu tzw. Połączonego SD wojsk Lotniczych i Wojsk OPL Frontu /PłSD WL i WOPL F/; /szerzej o wyposażeniu i funkcjonowaniu SD WLF mówi się w podrozdziale 1,4 tego skryptu/.
- ośrodek opracowania wyników rozpoznania powietrznego /OOWRP/ przeznaczony jest do zbierania rezultatów, głównie fotograficznego rozpoznania powietrznego, ich przetwarzania i przekazywania w formie i treści odpowiadającej dowództwu Frontu i WLF. Wyposażony jest w dwa laboratoria fotograficzne, powielarnie i 2 polowe pracownie fotograficzne zapewniające ciągły potok technologiczny;

- kompania Wojskowej Służby Wewnętrznej /WSW/ przeznaczona jest do ochrony dowództwa WLF;
- pułk łączności /pł WLF/ przeznaczony do zabezpieczenia łączności z podległymi związkami taktycznymi i samodzielnymi oddziałami lotnictwa oraz z przełożonymi, wyposażony w środki łączności radiowej /ok. 60 radiostacji różnych typów/, radioliniowej /9 radiolinii operacyjnych i 32 radiolinii taktycznych/ i przewodowej /ok. 60 aparatowni łączności różnych typów/ zapewniające łączność na ziemi i z samolotami z SD, ZSD i TSD;
- pułk zabezpieczenia /pzab WLF/ przeznaczony jest do zabezpieczenia gospodarczo-bytowego, kwaterunkowo-budowlanego oraz ubezpieczenia SD, ZSD i TSD WLF. Wyposażony jest w siły i środki niezbędne do przeznaczenia, rozwijania i ciągłej dwupołożeniowej pracy tych stanowisk dowodzenia;
- 2 Brygady Materiałowego Zabezpieczenia /BMZ/ przeznaczone do zabezpieczenia materiałowego WLF, w tym również uboju zwierząt, przygotowania mięsa i wyrobów mięsnych oraz wypieku chleba, świadczenia usług handlowych, pralniczych i kąpielowych, zabezpieczenia technicznego w zakresie sprzętu naziemnego. Do realizacji tych zadań każda BMZ dysponuje różnorodnym sprzętem specjalistycznym i transportowym o łącznym udźwigu 3000 t i pojemności zbiorników paliwowych 3500 t, co pozwala na utrzymanie między innymi do 4-5 j.o. w różnych wariantach uzbrojenia oraz 1,5 jednostki napełnienia;
- 3-5 batalionów budowy lotnisk /bbl WLF/ przeznaczonych do zabezpieczenia inżynieryjno-lotniczego w zakresie rozpoznania, budowy, remontu, rozbudowy i adaptacji lotnisk gruntowych /w tym i pozornych/. Skład osobowy i wyposażenia każdego bbl umożliwia wybudowanie lotniska z nawierzchnią utwardzoną za 1,5-2 doby, wyremontowania za 1-1,5 doby, rozbudowę lotniska do 2 dób;
- batalion inżynieryjnego zabezpieczenia /biz WLF/ przeznaczony jest do zabezpieczenia inżynieryjno-lotniczego w zakresie rozpoznania, budowy i remontu polowych obiektów fortyfikacyjnych, nawierzchni dróg kołowych i mostów, a także zaopatrywania wojsk w oczyszczoną wodę i energię elektryczną. Do wykonywania tych prac biz wyposażony jest w odpowiedni sprzęt i ok. 200 żołnierzy i oficerów;

- 5-6 polowych warsztatów lotniczych /PWL/ przeznaczonych do wykonywania napraw samolotów i śmigłowców w zakresie remontu średniego /pracochłonność 600-1000 rob/h/ i remontu bieżącego /200-600 rob/h/. Skład osobowy i wyposażenie pozwalają na wykonanie w ciągu doby ok. 1000 rob/h;
- ruchomy warsztat remontu samochodów /RWRS/ przeznaczony jest do ewakuacji i remontu uszkodzonego sprzętu samochodowego. Jego dobowe możliwości remontowe wynoszą - 540 rob/h;
- polowy wojskowy szpital lotniczy /PWSzL/ przeznaczony jest do hospitalizacji personelu latającego i wysokokwalifikowanego. Dysponuje 300 łózkami oraz szeroką gamą gabinetów i aparatury medycznej;
- medyczny batalion wzmocnienia /mbw/, przeznaczony do udzielania kwalifikowanej pomocy medycznej oraz ewakuacji porażonych i chorych. Mbw w ciągu doby może udzielić pełnej pomocy medycznej 300 osobom, ze wskazań życiowych - 500 osobom i ewakuować 80 ludzi;
- kompania przeciwepidemiczna /kp epid/ przeznaczona do zabezpieczenia medycznego i weterynaryjnego w zakresie rozpoznania i nadzoru sanitarnego - epidemiologicznego, prowadzenia badań laboratoryjnych w rejonach chorób zakaźnych i w strefach skażeń chemicznych lub promieniotwórczych;
- kompania hospitalizacji /k.hosp./ przeznaczona do czasowej hospitalizacji porażonych i chorych nie nadających się do transportu z pododdziałowych punktów medycznych. K.hosp. dysponuje 250-360 łózkami;
- kompania samochodów sanitarnych /kss/ przeznaczona do ewakuacji porażonych i chorych z pododdziałowych punktów medycznych lub rejonów masowych strat sanitarnych. Środki transportowe kss umożliwiają jednoczesną ewakuację 930 porażonych i chorych;
- wojskowy węzeł pocztowy /wvp/ przeznaczony jest do pośredniczenia w wymianie poczty pomiędzy organami poczty polowej frontu a organami poczty polowej podległych związków taktycznych i samochodowych oddziałów lotnictwa. Wyposażony jest w środki transportowe zapewniające zorganizowanie do 6 kursów pocztowych.

W skład WLF wchodzi również zespół estradowy oraz wydawnictwo gazety wojskowej, nad którymi pieczę sprawuje zarząd polityczny WLF.

Dowódca WLF oraz poszczególne zarządy, oddziały i wydziały dowództwa WLF sprawują specjalistyczny /lotniczy/ nadzór nad Wojskami Lotniczymi Armii /WLA/. W wyjątkowych wypadkach dowódca frontu - dowódca WLF mogą wykorzystać WLA /jednej lub wszystkich armii/ według własnego planu.

Ogółem w skład WLF może wchodzić od 600 do 1000 aparatów latających w tym:

- 120-240 samolotów myśliwskich;
- 240-360 samolotów myśliwsko-bombowych;
- 40-120 samolotów rozpoznawczych;
- 40- 60 śmigłowców bojowych;

Razem 400-720 samolotów bojowych i 40-60 śmigłowców bojowych, w tym 300-500 nosisieli broni jądrowej /część samolotów myśliwskich może również przenosić broń jądrową/:

- ok. 40 samolotów transportowych;
- 40-80 śmigłowców transportowych;
- 40-60 śmigłowców wielozadaniowych i sanitarnych;
- 10-20 śmigłowców i samolotów łącznikowych.

Na każdy samolot bojowy przewiduje się nie mniej jak 1,5 załogi, na pozostałe samoloty nie mniej jak 1 załogę.

WLF wyłonione z Wojsk Lotniczych Wojska Polskiego zazwyczaj dysponują około 600 aparatami latającymi. Bardzo często są one wzmacniane sojuszniczymi związkami taktycznymi i oddziałami lotnictwa. System dowodzenia i zabezpieczenia WLF Wojska Polskiego jest przystosowany do okresowego dowodzenia podporządkowanymi jednostkami sojuszniczymi i zabezpieczenia ich działań.

WLF wyłaniane z Sił Powietrznych ZSRR zazwyczaj dysponują powyżej 1000 aparatów latających.

1.3. Możliwości bojowe WLF

Możliwości bojowe WLF nie można określić jednym wskaźnikiem /parametrem/, ponieważ obejmują one możliwości ogniowe, rozpoznawcze, przewozowe i inne /np. w zakresie WRE/. Na wielkości wskaźników możliwości bojowych ma wpływ skład bojowy WLF, jakość sprzętu bojowego oraz ilość środków rażenia, zabezpieczenia i innych.

Możliwości bojowe WLF najczęściej określa się dla oddziałów i związków taktycznych poszczególnych rodzajów lotnictwa i w zakresie wykonywanych przez nie podstawowych zadań bojowych. Do obliczeń wykorzystuje się ustalone wskaźniki możliwości bojowych^{1/} określające potrzebną ilość samolotów /z różnymi wariantami uzbrojenia/ do wykonania typowych zadań bojowych, lub średnie oczekiwane wartości zniszczonych celów powietrznych /naziemnych/.

Przykład prezentacji możliwości bojowych WLF dla poszczególnych rodzajów lotnictwa:

a/ Lotnictwo myśliwskie

Dywizja lotnictwa myśliwskiego /DLM/ wyposażona w 120 samolotów MiG-21 mf dysponuje salwą ogniową składającą się z 480 kierowanych pocisków raketowych /KPR/ "powietrze-powietrze" /P-P/ o zasięgu do 7 km oraz 24000 pocisków /23 mm/ broni lufowej. Przy założeniu prawdopodobieństwa gwarantowanego /Pg/ = 0,5 dywizja ta w jednym wylocie może zniszczyć w powietrzu około 60 samolotów nieprzyjaciela o zbliżonych właściwościach bojowych /możliwościach manewrowych, uzbrojeniu, i wyposażeniu/.

Natomiast DLM wyposażona w 120 samolotów MiG-23 również dysponuje salwą ogniową składającą się z 480 KPR "P-P", ale o zasięgu do 25 km którymi można zwalczać samoloty w powietrzu również z przedniej półsfery oraz 24000 pocisków /23 mm/ broni lufowej. Dywizja ta w jednym wylocie, przy Pg = 0,5, może zniszczyć w powietrzu około 90 samolotów nieprzyjaciela.

Obydwie DLM, utrzymując na lotniskach po 1/3 sił w gotowościach bojowych 1, 2 i 3, mogą wprowadzić do walki na nakazanej /potrzebnej/ rubieży /NRWW/ odległej o 100 km od węzłów lotniskowych kolejno:

- I rzut /w got.boj. 1/ po 14-16 minutach;
- II rzut /w got.boj. 2/ po 20-22 minutach;
- III rzut /w got.boj. 3/ po 38-40 minutach.

Siły dyżurujące w powietrzu można wprowadzić do walki /na NRWW/ po 5-8 minutach.

^{1/}Zestawione w wydawnictwie pt. "Podstawowe wskaźniki możliwości bojowych lotnictwa frontowego i lotnictwa wojsk lądowych" DWL, Poznań, Lot.2532/86.

Dywizje te mogą również zwalczać obiekty naziemne /nawodne/ stojąc kierowane /KPR/ i niekierowane pociski raketowe /NPR/ i bomby lotnicze. DLM /MiG-21/ dysponuje salwą 240 kierowanych pocisków raketowych /KPR/ i 480 do 7680 niekierowanych pocisków raketowych /NPR/ lub 1207 bomb lotniczych. DLM /MiG-23/ dysponuje salwą 240 kierowanych pocisków raketowych /KPR/ i 480 do 11520 NPR lub 192 ton bomb lotniczych.

Środkami tymi te DLM mogą zniszczyć np.: 10 kzmec. lub obezwładnić 20 kzmec., względnie dezorganizować do 60 kzmec..

Taktyczny promień działania /R_T/ samolotów DLM, podczas wykonywania zadań bojowych grupami w składzie klucz - eskadra, z pełnym ładunkiem bojowym na średnich wysokościach wynosi 250-290 km.

b/ Lotnictwo myśliwsko-bombowe

DLMB wyposażona w 120 samolotów Su-22 M4 dysponuje salwą ogniową składającą się: z 960 bomb konwencjonalnych o ciężarze 480 t lub 120 bomb jądrowych; z 480 KPR "powietrze-ziemia" /"P-Z"/; z 240 KPR "powietrze-powietrze" /"P-P"/; z 9600 NPR /kal.80 mm/ oraz z 148000 pocisków /23,30 mm/ broni lufowej.

Środkami tymi DLMB może: np.

- zniszczyć 20 kompanii zmechanizowanych /kZ/ lub obezwładnić 30, względnie dezorganizować marsz 60 kZ;
- zniszczyć 24 kompanie czołgów /kcz/, lub obezwładnić 40, względnie dezorganizować marsz 60 kcz;
- zniszczyć 12 umocnionych stanowisk dowodzenia /SD kA/;
- zniszczyć 17 przepraw frontowych.

DLMB /Su-22 M4/ za pomocą KPR /"P-P"/ typu R-60 m przede wszystkim w obronie własnej może zniszczyć w powietrzu około 30 samolotów.

Taktyczny promień działania DLMB podczas wykonywania zadań bojowych w składzie klucz-eskadra wynosi:

- na małej wysokości 130-200 km;
- na średniej wysokości 190-300 km.

Możliwości bojowe DLMB wyposażonych w starsze typy samolotów /Su-7, Su-20/ są nieco mniejsze średnio o 30-50%.

c/ Lotnictwo rozpoznawcze

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego /plrt/ wyposażony w 40 samolotów MiG-21R może prowadzić rozpoznanie powietrzne pojedynczymi samolotami i parami: wzrokowe na głębokość 300 km; fotograficzne /tylko w dzień/ do 250 km; radioelektroniczne /stacji radiolokacyjnych/ do 350 km.

Czas uzyskania informacji:

- z rozpoznania wzrokowego po 75 minutach;
/start w got.boj. 2/
- z rozpoznania fotograficznego /w formie fotomeldunku/ po 2,5 godzinach, a w formie fotoszkiecu /czarno-białego/ po około 4,5 godzinach;
Zastosowane urządzenia "Saturn" do zrzutu zasobnika z materiałami pozytywowymi z rozpoznania fotograficznego skraca czas uzyskania fotomeldunku o około 50%.
- z rozpoznania radioelektronicznego w formie meldunku piśmiennego po 6-8 godzinach.

Dokładność określenia współrzędnych:

- z rozpoznania wzrokowego 600-1200 m;
- z rozpoznania radioelektronicznego 10-50 km.

plrt w ciągu doby może wykonać ok. 100 s/1 /natężenie 3 wyloty na samolot; współczynnik sprawności technicznej 0,8 i zrealizować 70-85 rozpoznań, przy założeniu, że 2/3 lotów będzie wykonywane w składzie pary, a w każdym locie można rozpoznać 1,5 obiektów.

plrt wyposażony w samoloty Su-20R lub Su-22R dysponuje zwiększonym zasięgiem prowadzenia rozpoznania wzrokowego i fotograficznego o około 20-30% oraz ma możliwości prowadzenia rozpoznania fotograficznego w nocy.

Pułk lotnictwa rozpoznania operacyjnego /plro/ wyposażony w samoloty Su-24 MR może prowadzić rozpoznanie powietrzne następującymi sposobami: wzrokowe; fotograficzne; telewizyjne; termalne /podczerwień/, laserowe, radiolokacyjne i rozpoznanie skażeń promieniotwórczych atmosfery. Głębokość prowadzenia rozpoznania - do 400 km. Czas opracowania wyników z rozpoznania jednego obiektu wynosi od 5-40 minut.

d/ Lotnictwo transportowe

Pułk lotnictwa transportowego /plt/ wyposażony w 40 samolotów An-26 może w jednym locie /średnia 3 wyloty na dobę/ przewieźć drogą powietrzną:

- na odległość /zasięg/ 1300 km 140 t ładunku /o masie normalnej^{1/} lub 1600 żołnierzy, względnie 960 rannych na noszach;
- na odległość /zasięg/ 550 km 22007 ładunku /o masie maksymalnej^{2/} lub 1600 żołnierzy, względnie 960 rannych na noszach;
- na odległość /promień taktyczny/ 560 km desant w składzie 1200 spadochroniarzy lub spadochroniarzy wraz ze sprzętem o łącznym ciężarze ok. 1200 t;
- na odległość /zasięg/ 1300 km 40 rakiet typu R-70 /R-300/ względnie 120 bomb specjalnych typu RN-28 /244N, RN-24/ na wózkach lub 240 w skrzyniach.

Pułk śmigłowców transportowych /pšt/ wyposażony w 40 śmigłowców Mi-8 może w jednym locie /3-5 wylotów na dobę/ przewieźć drogą powietrzną:

- na odległość /zasięg/ 440 km 80 ton ładunku /o masie normalnej/ lub 960 żołnierzy, względnie 480 rannych na noszach;
- na odległość /zasięg/ 270 km 160 t ładunku /o masie maksymalnej/ lub 960 żołnierzy, względnie 480 rannych na noszach;
- na odległość /promień taktyczny/ 180 km desant w składzie 960 żołnierzy /spadochroniarzy/ lub żołnierzy wraz ze sprzętem o łącznym ciężarze 80 ton;
- na odległość /zasięg/ 440 km 80 głowic rakiety R-70 lub 40 głowic rakiety R-300, względnie 80 bomb specjalnych typu RN-28 /244N, RN-24/ na wózkach lub w skrzyniach.

pšt wyposażony w 40 śmigłowców Mi-8 i 20 Mi-6 może w jednym locie /3-5 wylotów na dobę/ przewieźć drogą powietrzną:

- 1/ - masa ładunku normalna + jest to masa ładunku przy normalnej masie paliwa samolotu transportowego.
- 2/ - masa ładunku maksymalna + jest to masa ładunku przy ograniczonej masie paliwa samolotu transportowego.

- na odległość /zasięg/ 440 km 240 t ładunku lub 2160 żołnierzy /spadochroniarzy/, względnie 1300 rannych na noszach/;
- na odległość /promień taktyczny/ 180 km desant w składzie 2160 żołnierzy /spadochroniarzy/ lub żołnierzy wraz ze sprzętem o łącznym ciężarze około 200 ton.

e/ Lotnictwo wojsk lądowych

Pułk śmigłowców bojowych /pśb/ wyposażony w 16 śmigłowców Mi-24D i 32 śmigłowców Mi-2 dysponuje salwą ogniową składającą się z:

- 128 przeciwpancernych pocisków kierowanych /PPK/, 2560 NPR /kal. 57 mm/, 3200 pocisków /kal.23 mm/, 23 520 pocisków /kal.12,7/, 38400 pocisków /kal.7,62 broni lufowej; lub
- 128 PPK, 64 bomb o łącznym ciężarze 16 t, 512 NPR kal. 57 oraz taką samą jak podano wyżej ilość pocisków broni lufowej.

Srodkami tymi pśb może: np.

- zniszczyć 7-11 kompanii czołgów /kcz/, lub obezwładnić 12-21 kcz. w ugrupowaniu bojowym, względnie zdezorganizować marsz 13-24 kcz;
- ab - zniszczyć 11-12 kompanii zmechanizowanych /kz/, lub obezwładnić 21-24 kcz, względnie zdezorganizować marsz około 24 kcz;
- ab - zniszczyć 13-24 baterii artylerii na stanowiskach ogniowych, lub obezwładnić 24-32 baterie artylerii, względnie zdezorganizować marsz 32 baterii artylerii;
- ab - zniszczyć 9, lub obezwładnić 9-17 kompanijnych punktów oporu, względnie zdezorganizować działanie 19 kompanijnych punktów oporu.

Pułk śmigłowców bojowych /pśb/ wyposażony w 60 śmigłowców Mi-24W dysponuje salwą ogniową składającą się: z

- 480 PPK i 88200 pocisków kal. 12,7 broni lufowej;
- ab - 240 PPK, 4800 NPR kal.80 mm oraz 88200 pocisków kal.12,7;
- ab - 240 PPK, 7680 NPR kal.57 mm oraz 88200 pocisków kal.12,7;
- ab - 240 PPK, 240 bomb o łącznym ciężarze 60 ton oraz 88200 pocisków;
- ab - 240 PPK, 30000 pocisków kal.23 mm oraz 88200 pocisków kal.12,7 broni lufowej.

Srodkami tymi pśb może:

- /uzbrojony w PPK/:

- zniszczyć 30-40 kcz, lub obezwładnić 40-60 kcz, względnie zorganizować marsz 60-120 kcz;

lub- zniszczyć 40-60 kcz, lub obezwładnić 60-120 kcz, względnie zdeorganizować marsz 60-120 kcz;

lub- zniszczyć 40-60 baterii na SO, lub obezwładnić 60-120 ba na SO, względnie zdeorganizowane działanie około 120 ba na SO;

lub- zniszczyć 40-60 kompanijnych punktów oporu /kpo/ lub obezwładnić około 60 kpo, względnie zdeorganizować działania 60-120 kpo;

- /uzbrojony w PPK i NPR/:

- zniszczyć 20-30 kcz, lub obezwładnić 30-60 kcz, względnie zdeorganizować marsz 30-60 kcz;

lub- zniszczyć około 30 kcz, lub obezwładnić około 60 kcz, względnie zdeorganizować marsz 60 kcz;

lub- zniszczyć 30-60 bz na SO, lub obezwładnić 60 ba na SO, względnie zdeorganizować działania około 60 ba na SO;

lub- zniszczyć około 30 kpo, lub obezwładnić 30-60 kpo, względnie zdeorganizować działanie około 60 kpo.

f/ Lotnictwo łącznikowo-sanitarne

Pułk lotnictwa łącznikowo-sanitarnego wyposażony w 12 śmigłowców łącznikowych Mi-2 oraz 24 śmigłowce sanitarne Mi-2 może w jednym locie /3-5 wylotów na dobę/ przenieść drogą powietrzną na odległość /zasięg/ 240 km 216 rannych /chorych/ siedzących lub 144 na noszach.

g/ Lotnictwo WRE

Jeden śmigłowiec WRE Mi-17 pp wyposażony w aparaturę do czynnego zakłócenia stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela /przede wszystkim stacji radiolokacyjnych wykrywania i naprowadzania pododdziałów rakiet przeciwlotniczych/ może wytwarzać równocześnie zakłócenia czynne zakresu metrowego, decymetrowego oraz centymetrowego i w locie na wysokości /H/ 3000 m zakłócać 4 częstotliwości z odległości /Dz/ 170 km przez /tz/ 2,5 h.

Eskadra śmigłowców WRE /es WRE/, w składzie 16 śmigłowców Mi-17 pp, może wytwarzać zakłócenia z 2-5 stref dyżurowania w powietrzu, usytuowanych na terytorium własnym ok. 30 km od rubieży styczności bojowej wojsk. W każdej strefie może równocześnie dyżurować 3-4 śmigłowce WRE. Eskadra śmigłowców WRE całością sił może zakłócać ok. 2 h, kluczami ok. 8 h, a parami śmigłowców WRE ok. 16 h. Eskadra śmigłowców WRE może jednocześnie zakłócić pracę /obezwładnić/ 12 posterunków radiolokacyjnych /np. 3 baterii rakiet przeciwlotniczych Hawk/.

Przedstawione przykłady możliwości bojowych WLF /według rodzajów lotnictwa/ mają charakter orientacyjny. Dają jednak ogólne wyobrażenie o potencjale bojowym WLF w zakresie zwalczania obiektów powietrznych; naziemnych, prowadzenia rozpoznania powietrznego, przewozów powietrznych i innej działalności. Konkretnie możliwości bojowe można określić dla konkretnych Wojsk Lotniczych Frontu, z uwzględnieniem warunków wykonywania typowych zadań bojowych przez poszczególne rodzaje lotnictwa.

Zestawienie orientacyjnych możliwości bojowych WLF przedstawione jest na rys.5.

1.4. Dowodzenie i zabezpieczenie WLF

Dowódca WLF dowodzi podległymi związkami taktycznymi i samodzielnymi oddziałami lotnictwa ze stanowiska dowodzenia WLF. /SD WLF/, lub zapasowego SD WLF /ZSD WLF/, Może również dowodzić z wysuniętego SD WLF /WSD WLF/ lub powietrznego SD WLF /PSD WLF/.

Wszystkie stanowiska dowodzenia /SD, ZSD, WSD, PSD WLF/ muszą również zapewniać współdziałanie wewnętrzne WLF, współdziałanie z sąsiadami i wojskami frontu, a także bezpieczeństwo latania własnego lotnictwa w strefach ognia oddziałów i związków taktycznych wojsk OPL.

Dowództwo WLF dysponuje środkami łączności, specjalnymi urządzeniami i środkami transportu do jednoczesnego zorganizowania dwóch /identycznych/ stanowisk dowodzenia - SD WLF i ZSD WLF, oraz doraźnego zorganizowania WSD WLF. Może również dysponować specjalnie przystosowanymi samolotami lub śmigłowcami do zorganizowania i okresowego wykorzystywania powietrznego SD WLF/PSD WLF/.

rys.5. ZESTAWIENIE ORIENTACYJNYCH MOŻLIWOŚCI BOJOWYCH WLF

1. Lotnictwo myśliwskie

DLM w składzie 120 s-tów
wyposażona może zniszczyć

MiG-21	60 s-tów npla
MiG-23	90 s-tów npla

w jednym wylocie

z Pg = 0,5

DLM może wprowadzić swoje siły do walki na rubieży oddalonej o 100 km:

- dyżurujące w powietrzu po 5-8 min.
- dyżurujące na ziemi:

z got.boj. 1 po 14-16 min; z got.boj.2 po 20-22 min;
z got.boj.3 po 38-40 min.

2. Lotnictwo myśliwsko-bombowe

DLMB wyposażona w 120 s-tów Su-22 M4 może:

- zniszczyć - ok. 20 kz lub 24 kez lub 12 SD /KA/;
- obezwładnić - ok. 30 kz lub 40 kez;
- zdezorganizować marsz - 60 kz lub kez.

Taktyczny promień działania DLMB /klucz-eskadra/:

- na małej H 130-200 km
- na średnich H 200-300 km

3. Lotnictwo rozpoznawcze

plrt wyposażony w 40 s-tów MiG-21R może prowadzić rozpoznanie powietrzne w ciągu doby:

- wzrokowe na głębokości do 300 km - inform. po 75 min.
- fotograficzne na głębokości do 250 km - fotomeldunek po 2,5 h
fotoszkieca po 4,5 h
/tylko w dzień/
- radioelektroniczne do 350 km - na piśmie po 6-8 h
/stacji radiolokacyjnych/

Dokładność określania współrzędnych:

- Z rozpoznania wzrokowego 600-1200 m
- radioelektronicznego 10-50 km

plrt może w ciągu doby wykonać ok.100 s/l i rozpoznać ok. 50 ob.

4. Lotnictwo transportowe

plrt wyposażony w 40 s-tów An-26 w jednym locie może:

- przewieźć na odległość 1300 km 140 t ładunku,
550 km 2200 t
lub 1600 żołnierzy, względnie 960 rannych na noszach;

pst wyposażony w 40 śmigłowców Mi-8 w jednym locie może:

- przewieźć na odległość 440 km 80 t ładunku,
270 km 160 t
lub 960 żołnierzy, względnie 480 rannych na noszach;
- przewieźć desant taktyczny na odległość 180 km w składzie 960 żołnierzy, względnie żołnierzy ze sprzętem o łącznym ciężarze 80 t;
- przewieźć 80 bomb specjalnych typu RW-28 /244N, RN-24/.

W skład SD WLF /ZSD WLF/ wchodzi następujące elementy:

- Centrum dowodzenia WLF;
- Centrum planowania WLF;
- zespoły: analizy sytuacji i koordynacji ruchu lotniczego;
- Ośrodek opracowania danych z rozpoznania powietrznego;
- Szefostwa rodzajów wojsk i służb lotniczych;
- Oddział organizacyjny ZP WLF;
- Grupa automatyzacji dowodzenia i ruchome centrum obliczeniowe;
- Grupa operacyjna TSD WLF;
- Węzeł łączności WLF;
- Grupa zabezpieczenia /z pułku zabezpieczenia WLF/.

Mogą również wchodzić siły i środki przygotowane do zorganizowania WSD i PSD WLF.

SD WLF jest elementem składowym SD Frontu. Rozmieszczane jest w odległości 5-10 km od Centrum dowodzenia SD Frontu, razem z SD WOPL frontu, tworząc wspólnie Połączone SD Wojsk Lotniczych i Wojsk OPL Frontu /PłSD WL i WOPL F/. Wspólne rozmieszczenie elementów SD WLF i SD WOPL /PłSD WL i WOPL F/ przedstawione jest na rys.6.

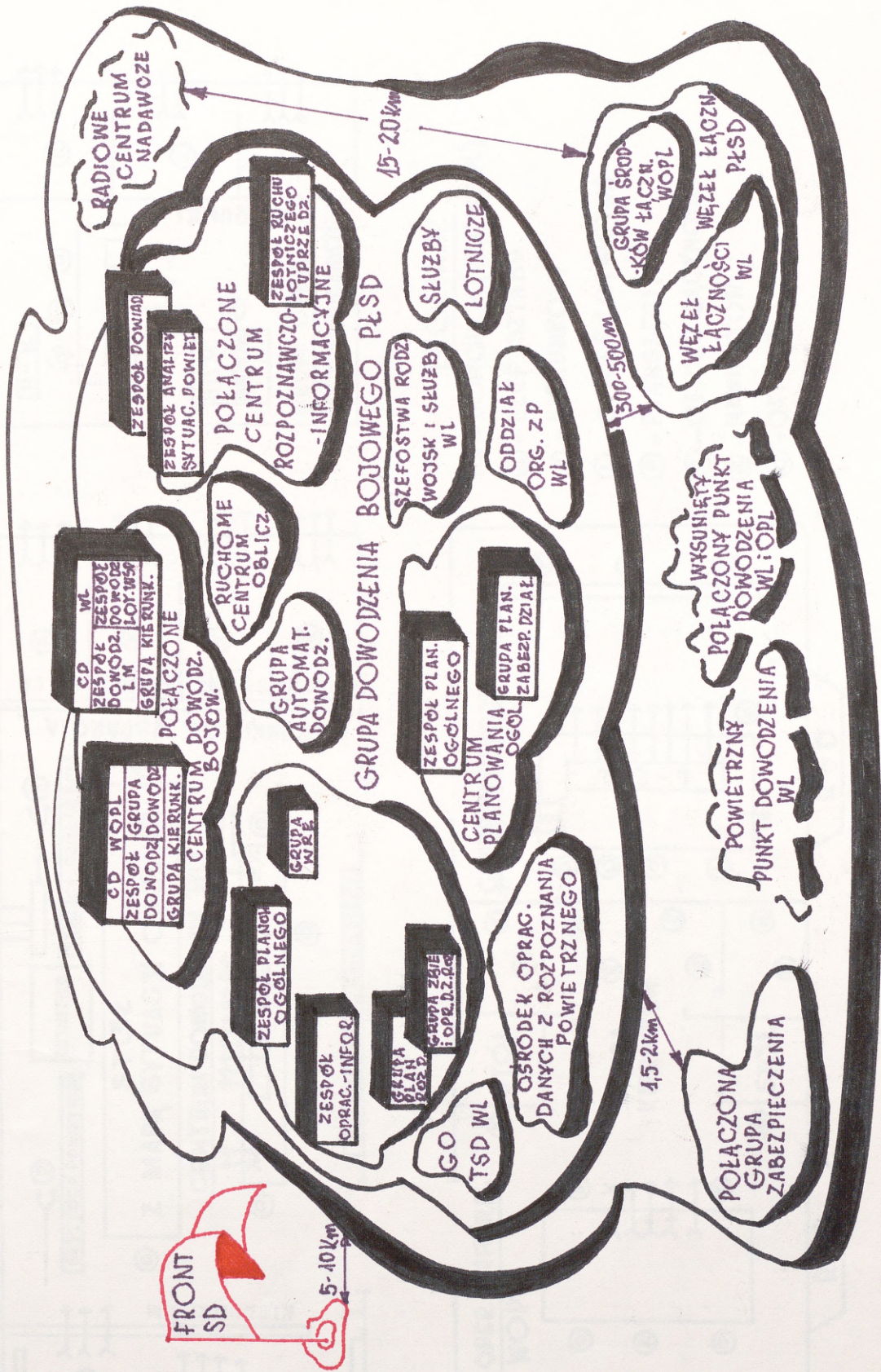
Przykładowe wyposażenia i urządzenia głównych elementów PłSD WL i WOPL F: Połączonego Centrum Dowodzenia; Połączonego Centrum Rozpoznawczo-Informacyjnego i Centrum Planowania WL i WOPL Frontu przedstawione są na rys. 7,8,9.

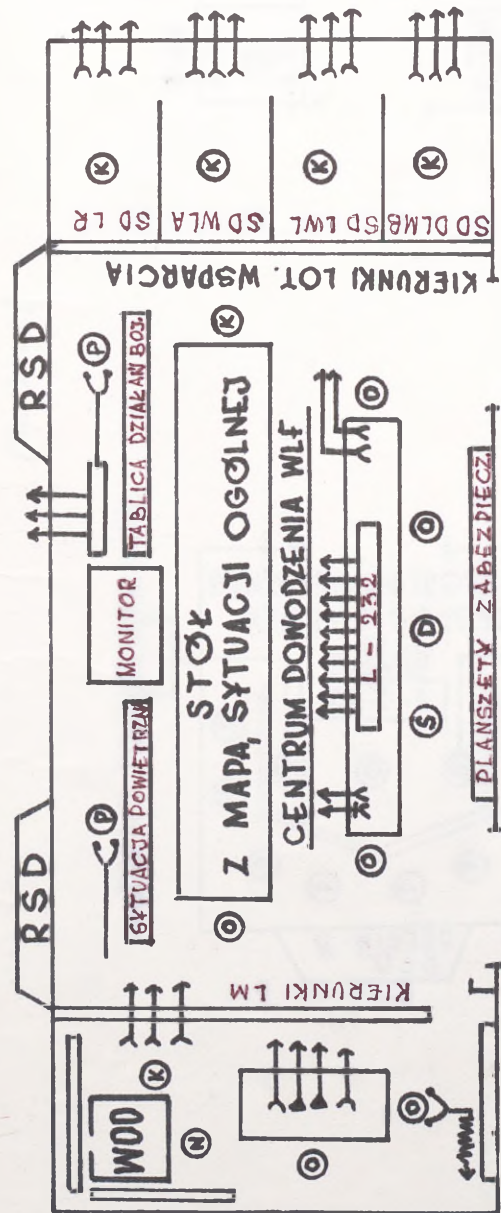
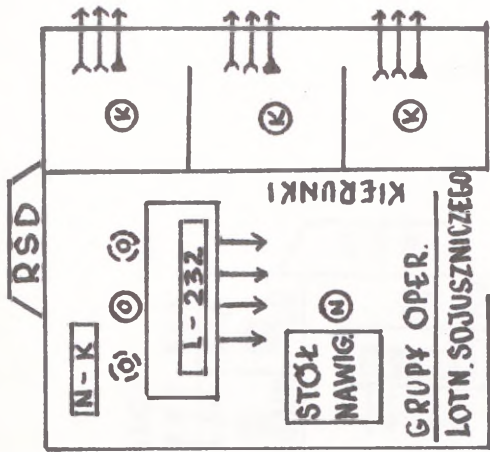
ZSD WLF rozmieszczane jest w pobliżu ZSD Frontu, również razem z ZSD WOPL Frontu, tworząc wspólnie zapasowe PłSD WL i WOPL Frontu /ZPłSD WL i WOPL F/.

SD i ZSD WLF służą do dowodzenia podległymi związkami taktycznymi i oddziałami wojsk lotniczych zarówno podczas przygotowania jak i prowadzenia działań bojowych.

Wysunięte stanowisko dowodzenia WLF /WSD WLF/ organizowane jest doraźnie. Jego wyposażenie i skład bojowy ograniczane są do niezbędnego minimum. Rozwijane jest okesowo, z zasady jako element składowy WSD Frontu. Służy ono do okresowego /doraźnego/ dowodzenia podległymi związkami taktycznymi i oddziałami lotnictwa w czasie działań bojowych.

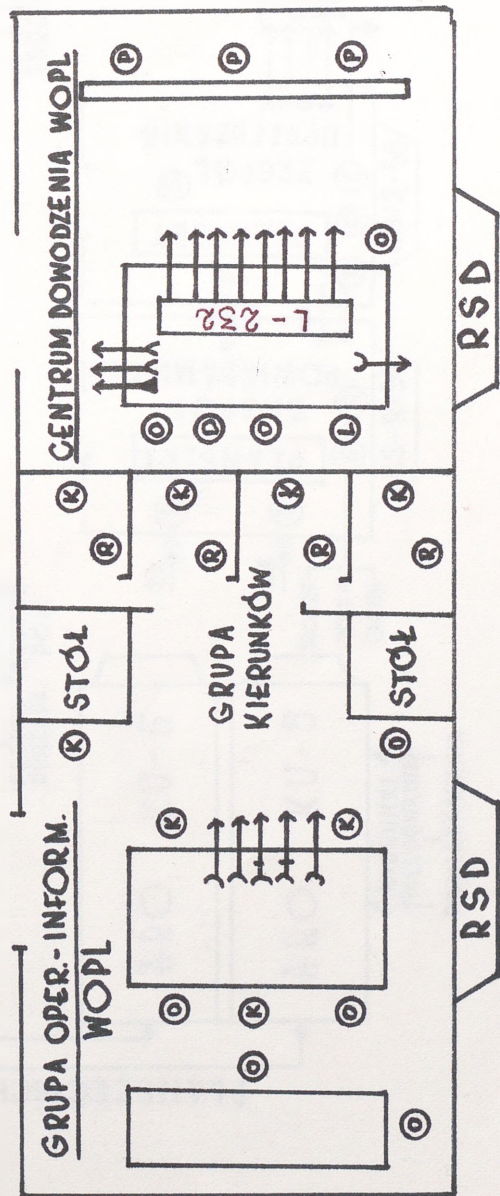
Rys. 6. SCHEMAT WSPÓLNEGO ROZMIESZCZENIA ELEMENTÓW SD WLF I SD WOPL FRONTU / PŁ SD WL I WOPL F/.

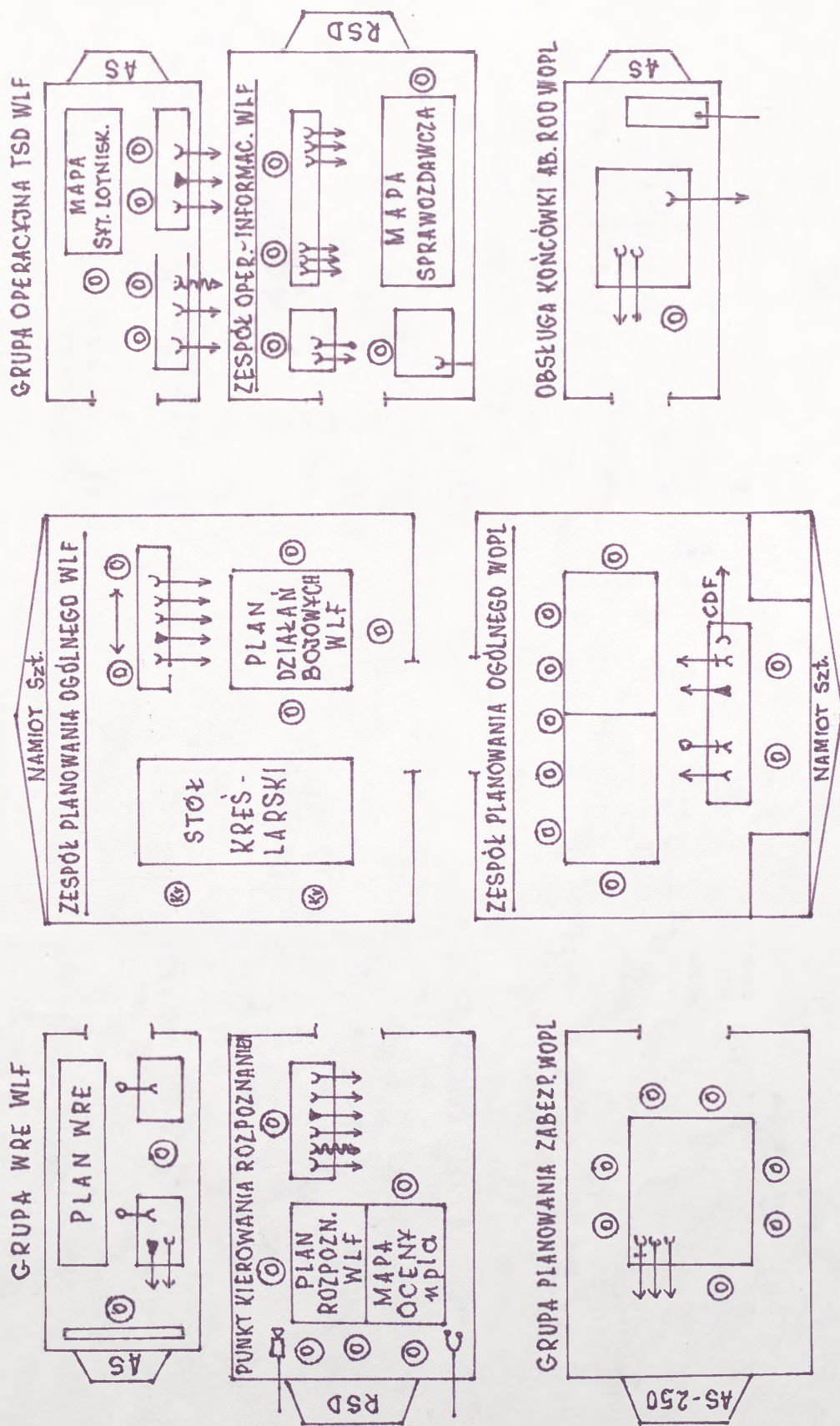

LEGENDA:

- Ⓧ - DOWÓDCA (WLF, WOPL)
- Ⓢ - SZEF SZTABU
- Ⓚ - KIERUNKOWY
- Ⓛ - OFICER LOTNICTWA
- Ⓟ - PLANSZECISTA
- Ⓡ - OFICER ŁĄCZNOŚCI
- Ⓝ - NAWIGATOR
- Ⓞ - OFICER

Rys.9. POŁĄCZONE CENTRUM PLANOWANIA WL I WOPL NA PŁSD W I WOPL FRONTU.

✓ Powietrzne stanowisko dowodzenia WLF /zorganizowane na samolocie lub śmigłowcu/ również o ograniczonym składzie bojowym, uruchomiane jest okresowo /z zasady nad własnym terytorium/, w rejonie zapewniającym dogodnie dowodzenie lotnictwem wykonującym jakieś specyficzne zadania bojowe, np. w czasie zwalczania przez siły WLF lądującego desantu morskiego nieprzyjaciela.

Stanowisko dowodzenia WLF /ZSD WLF/ jest głównym elementem składowym systemu dowodzenia wojskami lotniczymi w pasie działań wojsk frontu. Jego miejsce w tym systemie dowodzenia przedstawione jest na rys.10.

Stanowisko dowodzenia WLF /ZSD WLF/ umożliwia również dowodzenie w określonym zakresie /w tym również tzw. wgląd specjalistyczny/ Wojskami Lotniczymi Armii, a nawet lotnictwem związków taktycznych wojsk lądowych.

Zabezpieczenie działań bojowych WLF obejmuje: zabezpieczenie operacyjne; zabezpieczenie techniczno-specjalne i zabezpieczenie tyłowe.

Zabezpieczenie operacyjne obejmuje: rozpoznanie, pokonanie OP nieprzyjaciela, obronę przed bronią masowego rażenia; WRE; maskowanie, zabezpieczenie chemiczne; topogeodezyjne; meteorologiczne; ubezpieczenie; informatyczne i ratownictwo lotnicze.

Zabezpieczenie techniczno-specjalne obejmuje: zabezpieczenie techniczno-jądrowe; techniczno-rakietowe i techniczne.

Zabezpieczenie tyłowe obejmuje: zabezpieczenie materiałowe; transportowe; inżynieryjno-lotniskowe; zabezpieczenie lotniskowo-techniczne; medyczne; weterynaryjne; gospodarczo-bytowe, zabezpieczenia kwaterunkowo-budowlane i finansowe.

Przedsięwzięcia wszystkich rodzajów zabezpieczenia, w skali operacyjnej, zgodnie z decyzją dowódcy WLF realizują: sztab WLF, wojska i odpowiednie służby, a także brygady materiałowego zabezpieczenia /BMZ/.

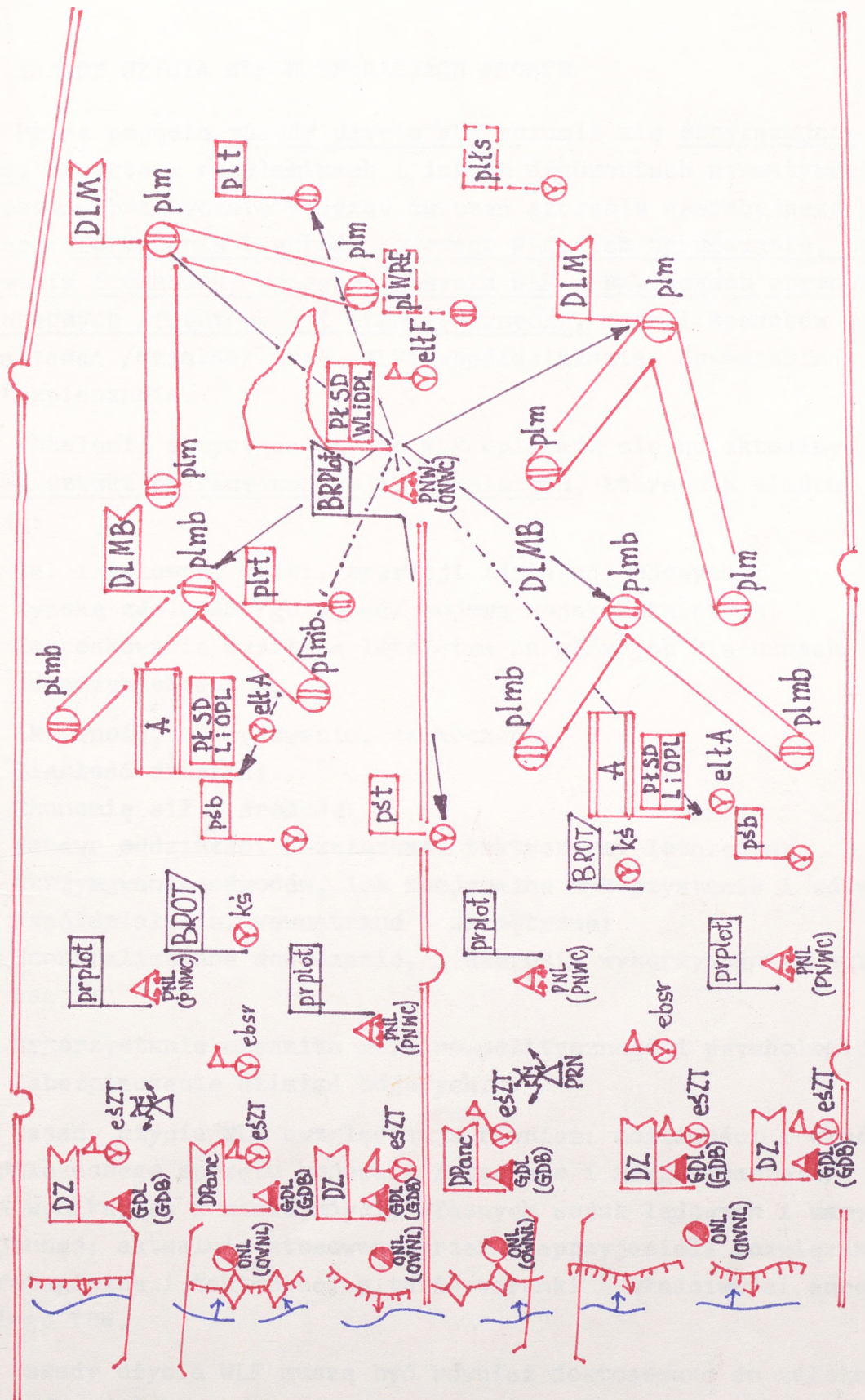
x

x

x

Przedstawione w pierwszym rozdziale zadania, skład bojowy, możliwości bojowe oraz dowodzenia i zabezpieczenia WLF stanowią podstawę /swego rodzaju tło/ do zaprezentowania obowiązujących, względnie kształtujących się zasad ich użycia w operacjach frontu.

Rys.10. SYSTEM DOWODZENIA WLF

2. ZASADY UŻYCIA WLF W OPERACJACH FRONTU

Przez pojęcie zasady użycia WLF rozumie się obowiązujące ustalenia, zawarte w regulaminach i innych dokumentach normatywnych oraz stosowane praktycznie podczas ćwiczeń szczebla operacyjnego dotyczące: formowania i składu bojowego WLF; ich ugrupowania, przegrupowania i manewru; koncepcji użycia WLF w operacjach obronnych i zaczepnych /frontowych i strategicznych/, form i sposobów wykonywania zadań /działań/ przez WLF; współdziałania, dowodzenia i ich zabezpieczenia.

Ustalenia dotyczące użycia WLF opierają się na aktualnych zasadach sztuki operacyjnej wojsk lotniczych, które jak wiadomo zakładają:

1. Cel i celowość walki, operacji /działań bojowych/;
2. Wysoką zdolność /gotowość/ bojową wojsk lotniczych;
3. Ześrodkowanie wysiłków lotnictwa na głównych kierunkach i decydujących okresach;
4. Aktywność, zdecydowanie, zaskoczenie;
5. Ciągłość działań;
6. Ekonomię sił i środków;
7. Manewr oddziałami i związkami taktycznymi lotnictwa;
8. Utrzymywanie odwodów, ich racjonalne wykorzystanie i odtwarzanie;
9. Współdziałanie, wewnętrzne i zewnętrzne;
10. Scentralizowane dowodzenie, z szerokim wykorzystaniem automatyzacji;
11. Wykorzystanie czynnika moralno-politycznego i psychologicznego;
12. Zabezpieczenie działań bojowych.

Zasady użycia WLF uwzględniają również: możliwości i właściwości współczesnego sprzętu bojowego /własnego i nieprzyjaciela/; wymagania wynikające z zasad użycia własnych wojsk lądowych i marynarki wojennej; aktualnie stosowane przez nieprzyjaciela rozwiązania strategiczne i taktyczne, a także warunki i właściwości europejskiego TDW.

Zasady użycia WLF muszą być również dostosowane do założeń obowiązującej doktryny wojennej, narodowej i koalicyjnej. Z założeń doktryny wojennej wynika charakter i przewidywana kolejność prowadzenia operacji obronnych i zaczepnych na TDW w początkowym okresie

wojny.

Od kilku lat w ćwiczeniach międzysojuszniczych i narodowych sił zbrojnych Układu Warszawskiego przyjmowany jest następujący model początkowego okresu wojny: wojnę rozpoczynają siły zbrojne NATO zaczepną operację powietrzną, a w ślad za nią rozpoczynają i prowadzą operacje zaczepne siły lądowe i morskie. W takiej sytuacji siły zbrojne Układu Warszawskiego zmuszone są do prowadzenia operacji przeciwpowietrznej /obronnej operacji powietrznej/ i niemal jednocześnie rozpoczęcia operacji obronnych przez wojska lądowe i marynarkę wojenną. W sprzyjających warunkach, po załamaniu natarcia nieprzyjaciela i prowadzeniu operacji powietrznej o wywalczenie panowania w powietrzu, wojska lądowe /marynarka wojenna/ mogą przejść do operacji zaczepnej /przeciwnatarcia/.

Przewidywany układ /kolejność/ prowadzenia operacji na TDW w początkowym okresie wojny przedstawiony jest na rys.11.

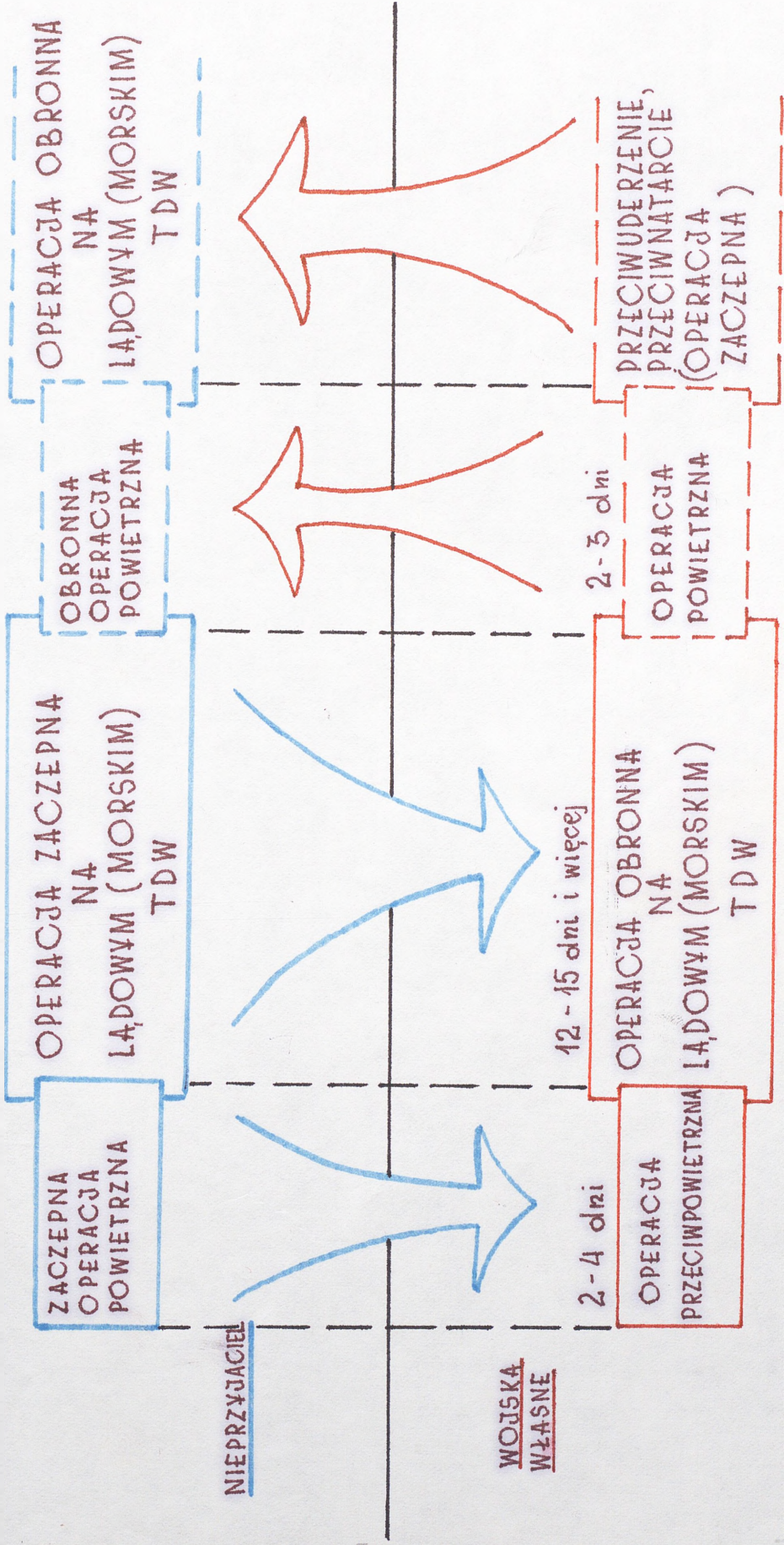
Różne czynniki mogą wpłynąć na większe lub mniejsze zmiany tego, wręcz standardowego układu operacji na TDW w początkowym okresie wojny. Na przykład:

- zdecydowane odparcie pierwszego zmasowanego nalotu lotnictwa nieprzyjaciela może spowodować zerwanie jego zaczepnej operacji powietrznej, a następnie całej operacji zaczepnej na TDW;
- potrzeby i możliwości wykonania przeciwuderzenia podczas prowadzenia operacji obronnej mogą zmusić do wcześniejszego rozpoczęcia operacji powietrznej, a pozytywne jej wyniki wpłynąć na rozwinięcie przeciwuderzenia w przeciwnatarciu, a następnie typową operację zaczepną;
- i inne.

Wojska Lotnicze Frontu muszą być przygotowane do prowadzenia działań bojowych w każdej z wymienionych operacji, bez względu na kolejność ich prowadzenia.

Historycznie ukształtowały się ogólne zasady użycia WLF, dotyczące ich działań bojowych we wszystkich operacjach oraz właściwości użycia WLF w każdej operacji prowadzonej w początkowym okresie wojny na TDW.

W FOCZĄTKOWYM OKRESIE WOJNY.

2.1. Ogólne zasady użycia WLF

Skład WLF ustalony jest w czasie pokoju w ramach opracowywania planów przygotowania sił zbrojnych /wojsk frontów/ do działań bojowych w okresie wojny.

Na skład WLF /ilość sił i środków/ mają wpływ zadania frontu i warunki ich wykonywania oraz ilość sił i środków będąca w dyspozycji formującego front - sztabu generalnego lub dowódcy sił zbrojnych na TDW.

Na podstawie wcześniejszych ustaleń, w czasie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez siły zbrojne - najczęściej w okresie podwyższonej gotowości bojowej /w wyjątkowych wypadkach, za zgodą przełożonych, wcześniej/ formowane są Wojska Lotnicze Frontu /konkretnego frontu/ poprzez wydzielanie określonych związków taktycznych i oddziałów lotnictwa z Wojsk Lotniczych /na przykład w PRL z Wojsk Lotniczych WP, a w ZSRR ze składu Sił powietrznych/, włączenie ich w skład wojsk frontu i podporządkowywanie dowódcy frontu.

WLF na takiej samej zasadzie mogą być również formowane w czasie pokoju na okres ćwiczeń /narodowych lub międzysojuszniczych/ szczebla operacyjnego lub strategicznego.

Aktualna sytuacja polityczno-militarna i wynikające z nie potrzeby, mogą zmusić do skorygowania wcześniej ustalonego składu bojowego WLF i planu ich formowania.

WLF formowane są i włączane w skład wojsk frontu na określoną operację /obronną, zaczepną/ lub na okres nieograniczony.

Podczas formowania WLF, na rozkaz dowódcy sił zbrojnych na TDW, w ich skład mogą być włączone sojusznicze związki taktyczne i oddziały lotnictwa, na przykład: DLM, DLMB, plro, pśb i inne. Sojusznicze związki taktyczne i oddziały lotnictwa włączone są w skład WLF na zasadach operacyjnego podporządkowania na operację frontu, jej określoną część, lub na okres nieokreślony. Sojusznicze związki taktyczne i oddziały lotnictwa mogą być również włączone w skład WLF w trakcie prowadzenia operacji /obronnej, zaczepnej/ frontu. Podporządkowane siły sojusznicze mają być zaopatrywane z baz rodzimych. Tyły WLF muszą być jednak przygotowane do okresowego /interwencyjnego/ zaopatrywania podporządkowanych sojuszniczych sił lotnictwa.

Front, wraz z siłami WLF, otrzymuje na operacje /zaczepną, obron-
ną/ określoną ilość i asortyment lotniczych środków materiałowych
i ogniowych. Ilość przydzielonych lotniczych środków materiałowych
i ogniowych determinuje wysiłek WLF /jego wielkość/ w drugiej ope-
racji. Podstawą do kalkulacji potrzeb środków materiałowych na opera-
cję stanowi obowiązująca norma - 1,5-2 wyloty na samolot i 2,5 na
śmigłowce na każdy dzień operacji. Otrzymuje również określoną
ilość lotnisk w rejonie wyjściowym do operacji obronnej lub zaczep-
nej. Ilość otrzymanych lotnisk uzależniona jest przede wszystkim
od składu bojowego WLF /ilości oddziałów lotnictwa/ oraz od istnie-
jącej sieci lotniskowej w określonym rejonie wyjściowym. Zakłada
się, że WLF powinny dysponować taką ilością lotnisk różnych klas,
która umożliwiłaby bazowanie każdego pułku lotnictwa na 2-3 lot-
niskach /w tym 2 lotniska stałe i 1 DOL/. W sumie od 30-50 lotnisk
i DOL. Doświadczenia z ćwiczeń wskazują, że pułk lotnictwa w trak-
cie operacji najczęściej dysponuje tylko jednym lotniskiem stałym
i jednym zapasowym /z zasady DOL/.

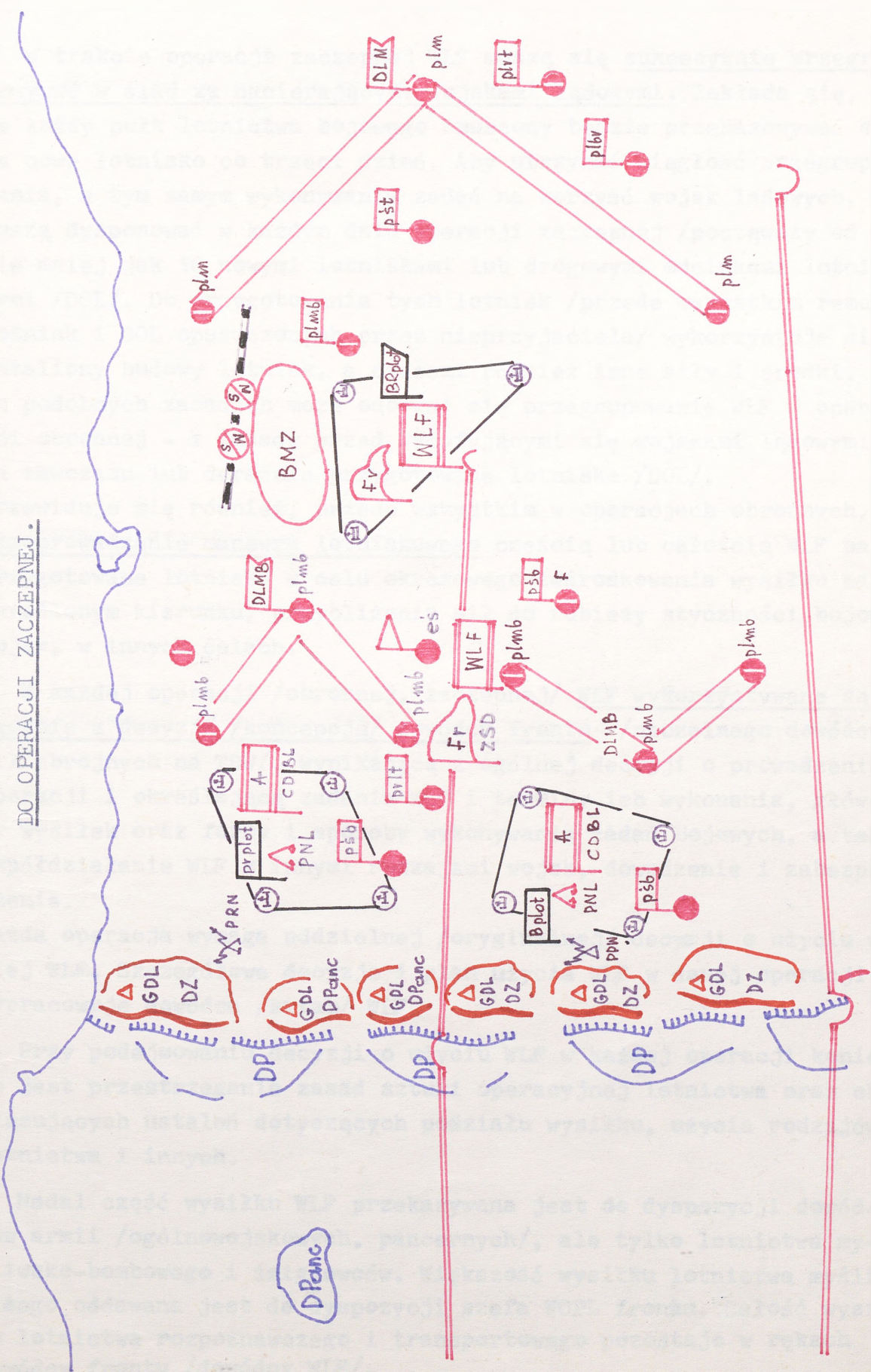
Ugrupowanie bojowe wojsk lotniczych frontu w rejonie wyjściowym
do operacji frontowych /obronnej, zaczepnej/ i w trakcie prowadze-
nia operacji, musi zapewniać dogodny wykonywanie zadań bojowych
oraz względne bezpieczeństwo przed uderzeniami nieprzyjaciela z po-
wietrza. Całość WLF rozmieszcza się w pasie działań wojsk frontu,
przestrzegając ustalonych odległości bazowania od rubieży styczno-
ści bojowej poszczególnych rodzajów lotnictwa:

2 - lotnictwo myśliwskie	- 80 - 120 km;
2 - lotnictwo myśliwsko-bombowe	- 100 - 150 km;
- lotnictwo rozpoznawcze	- 100 - 120 km;
- lotnictwo transportowe	- 150 - 200 km;
- lotnictwo wojsk lądowych	- 50 - 80 km;
- lotnictwo pomocnicze	- 50 - 120 km.

Przykładowe ugrupowanie WLF w rejonie wyjściowym do operacji za-
czepnej przedstawione jest na rys.12.

WLF przegrupowują się do rejonu wyjściowego do operacji obronnej
lub zaczepnej /z bazowania pokojowego, lub ugrupowania z poprzed-
niej operacji/ przed rozpoczęciem dużej operacji lub po jej rozpo-
częciu, często z wykonaniem pierwszych zadań bojowych. Przegrupowa-
nie WLF do rejonu wyjściowego odległego 200-500 km może trwać od
2 do 4 dób.

Rys. 12 PRZYKŁADOWE UGRUPOWANIE WLF W REJONIE WYJŚCIOWYM
DO OPERACJI ZACZEPNEJ.

W trakcie operacji zaczepnej WLF muszą się sukcesywnie przegrupowywać w ślad za nacierającymi wojskami lądowymi. Zakłada się, że każdy pułk lotnictwa bojowego zmuszony będzie przebazowywać się na nowe lotnisko co trzeci dzień. Aby utrzymać ciągłość przegrupowania, a tym samym wykonywania zadań na korzyść wojsk lądowych, WLF muszą dysponować w każdym dniu operacji zaczepnej /począwszy od D3/ nie mniej jak 10 nowymi lotniskami lub drogowymi odcinkami lotniskowymi /DOL/. Do przygotowania tych lotnisk /przede wszystkim remontu lotnisk i DOL opuszczonych przez nieprzyjaciela/ wykorzystuje się bataliony budowy lotnisk, a czasami również inne siły i środki. Na podobnych zasadach może odbywać się przegrupowanie WLF w operacji obronnej - z zasady przed wycofującymi się wojskami lądowymi, na zawczasu lub doraźnie przygotowane lotniska /DOL/. Przewiduje się również, przede wszystkim w operacjach obronnych, przeprowadzenie manewru lotniskowego częścią lub całością WLF na przygotowane lotniska w celu okresowego ześrodkowania wysiłku na określonym kierunku, przybliżenia się do rubieży styczności bojowej wojsk, w innych celach.

W każdej operacji /obronnej, zaczepnej/ WLF wykorzystywane są zgodnie z decyzją /koncepcją/ dowódcy frontu /naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW/, wynikającą z ogólnej decyzji o prowadzeniu operacji i określającą zadania WLF i terminy ich wykonania, główny wysiłek oraz formy i sposoby wykonywania zadań bojowych, a także współdziałanie WLF z innymi rodzajami wojsk, dowodzenie i zabezpieczenie.

Każda operacja wymaga oddzielnej /oryginalnej/ decyzji o użyciu w niej WLF. Szczegółowe decyzje i plan użycia WLF w danej operacji wypracowuje dowódca /sztab/ WLF.

Przy podejmowaniu decyzji o użyciu WLF w każdej operacji konieczne jest przestrzeganie zasad sztuki operacyjnej lotnictwa oraz obowiązujących ustaleń dotyczących podziału wysiłku, użycia rodzajów lotnictwa i innych.

Nadal część wysiłku WLF przekazywana jest do dyspozycji dowódców armii /ogólnowojskowych, pancernych/, ale tylko lotnictwa myśliwsko-bombowego i śmigłowców. Większość wysiłku lotnictwa myśliwskiego oddawana jest do dyspozycji szefa WOPL frontu. Całość wysiłku lotnictwa rozpoznawczego i transportowego pozostaje w rękach dowódcy frontu /dowódcy WLF/.

Szczególne uwagę zwraca się na działania zabezpieczające wykonanie zadań głównych. np. pokonanie OP nieprzyjaciela. Na działania te powinno się jednak zużywać nie więcej niż 20-30% wysiłku lotnictwa.

Wszystkie rodzaje lotnictwa powinno się wykorzystywać zgodnie z przeznaczeniem. Nie można jednak wykluczyć wykorzystania np. lotnictwa myśliwskiego do celów rozpoznania powietrznego, lub zwalczania obiektów naziemnych.

W operacjach organizowanych przez naczelne dowództwo sił zbrojnych na TDW /przeciwpowietrznej, powietrznej/ WLF wykonują zadania bojowe uczestnicząc w określonych uderzeniach lub bitwach powietrznych.

Natomiast w operacjach frontowych WLF wykonują zadania bojowe w formie: operacji powietrznych; działań bojowych /systematycznych/; bitew powietrznych, prowadzonych przede wszystkim siłami lotnictwa myśliwskiego i uderzeń lotniczych wykonywanych siłami lotnictwa myśliwsko-bombowego.

Operacje powietrzne, składające się z 1-3 uderzeń lotniczych i bitew powietrznych, prowadzone są w celu stworzenia dogodnych warunków do prowadzenia operacji przez wojska lądowe frontu, np. zniszczenia zgrupowań uderzeniowych nieprzyjaciela, wywalczenia operacyjnego panowania w powietrzu itp. Uczestniczy w nich całość lub większość sił WLF.

Działania bojowe /systematyczne/ WLF prowadzone są w ciągu całej operacji wojsk lądowych /między operacjami powietrznymi/, w celu systematycznego wykonywania standardowych zadań bojowych, np. zwalczania odwodów, wsparcia lotniczego, rozpoznania powietrznego i innych, przede wszystkim na korzyść wojsk lądowych. Działania te wykonywane są z zasady mniejszymi grupami samolotów, stosującymi uderzenia /rozpoznanie/ jednoczesne lub kolejne.

Bitwy powietrzne, w których uczestniczy całość lub większość sił lotnictwa myśliwskiego WLF prowadzone są w celu odparcia dużych zgrupowań lotnictwa nieprzyjaciela lub wywalczenia operacyjnego panowania w powietrzu w określonym rejonie.

Uderzenia lotnicze, jednoczesne lub kolejne, wykonywane są siłami oddziałów i związków taktycznych lotnictwa myśliwsko-bombowego WLF.

i mają na celu zniszczenie /obezwładnienie/ określonych obiektów naziemnych nieprzyjaciela utrudniających /uniemożliwiających/ wykonanie zadań bojowych przez wojska lądowe.

Oddziały i związki taktyczne wszystkich rodzajów lotnictwa WLF wykonują zadania bojowe w operacjach i bitwach powietrznych, działaniach bojowych oraz uderzeniach lotniczych stosując własne sposoby działań bojowych i uderzenia jednoczesne, kolejne, samodzielne poszukiwanie i zwalczanie, zasadzki i inne.

WLF wykonują zadania bojowe w operacjach frontowych przede wszystkim na korzyść wojsk lądowych /marynarki wojennej/ - armii, dywizji /DZ, DPanc/, a nawet pułków i batalionów. Współdziałają natomiast z wojskami raketowymi i artylerią, wojskami OPL, środkami rozpoznania wojskowego i WRE oraz innymi rodzajami wojsk. Organizatorem współdziałania WLF z innymi rodzajami wojsk frontu jest zawsze dowódca frontu. WLF mogą również współdziałać z wojskami lotniczymi sąsiednich frontów oraz związkami lotnictwa podległymi bezpośrednio naczelnemu dowódcy sił zbrojnych na TDW. Podczas wykonywania zadań bojowych w operacji przeciwpowietrznej i operacji powietrznej /organizowanych przez naczelnego dowódcę sił zbrojnych na TDW/ WLF współdziałają z wojskami OPK, lotnictwem dalekiego zasięgu, sąsiednimi WLF.

WLF w czasie wykonywania zadań bojowych, we wszystkich operacjach /frontowych, strategicznych/, dowodzone są w sposób scentralizowany, za pomocą zunifikowanych elementów /stanowisk, punktów/ jednolitego systemu dowodzenia. Tylko w wyjątkowych sytuacjach część sił WLF może być dowodzona w sposób zdecentralizowany, np. siłami wydzielonymi do wsparcia i osłony wojsk lądowych /armii/ walczących na oddzielnym kierunku, lub uczestniczącymi w operacji przeciwdesantowej. Warunki i właściwości użycia WLF w poszczególnych operacjach mogą zmusić do rozwinięcia dodatkowych punktów dowodzenia lotnictwem lub wykorzystania określonych elementów dowodzenia sąsiadów, np. WOPK. Mogą również zmusić do zastosowania specyficznych rozwiązań w zakresie zabezpieczenia działań bojowych WLF, a szczególnie zabezpieczenia operacyjnego i tyłowego.

Przedstawione wyżej ogólne zasady użycia WLF stanowią podstawę do określenia zasad i właściwości użycia WLF w każdej operacji /obronnej i zaczepnej/.

2.2. Właściwości użycia WLF w operacjach obronnych /przeciwpowietrznej, obronnej, przeciwdesantowej/

Zgodnie z przewidywanymi /przyjętym modelem - patrz rys.11/ w początkowym okresie wojny WLF mogą brać udział w następujących operacjach o charakterze obronnym: operacji przeciwpowietrznej; operacji obronnej i operacji przeciwdesantowej - stanowiącej z zasady element składowy frontowej operacji obronnej.

Operacje te z reguły są ściśle z sobą powiązane, prowadzone są w ustalonej kolejności, z określonym "zazębieniem". Zmusza to do użycia lotnictwa w każdej z nich, z uwzględnieniem ich powiązań.

Zazwyczaj pierwszą operacją, rozpoczynającą działania wojenne jest operacja przeciwpowietrzna, która ma charakter strategiczny, prowadzona jest według planu dowódcy sił zbrojnych na TDW. Jest ona odpowiedzią - ma przeciwstawić się zaczepnej operacji powietrznej nieprzyjaciela prowadzonej w celu wywalczenia przewagi w powietrzu i stworzenia warunków poprzez izolację rejonu działań do rozpoczęcia zaczepnych operacji przez wojska lądowe i marynarkę wojenną. Zaczepną operację powietrzną nieprzyjaciel może prowadzić w pasie 800-1000 km, na głębokość 1000-1200 km, w ciągu 3-4 dni i wykonać w tym czasie 2-3 zmasowane naloty na lotniska, wojska OP, system dowodzenia, a także zgrupowania wojsk lądowych i marynarki wojennej, systemy komunikacji i inne obiekty^{1/}.

Przewidywany rozmach i czas trwania zaczepnej operacji powietrznej nieprzyjaciela określa rozmach i czas prowadzenia naszej operacji przeciwpowietrznej.

WLF uczestniczą w operacji przeciwpowietrznej w określonym rejonie, najczęściej na obszarze kraju /państwa/. Organizatorem działań wszystkich sił biorących udział w operacji przeciwpowietrznej na obszarze kraju jest zazwyczaj dowódca Wojsk OPK, czasami może być dowódca frontu.

Zadania bojowe do wykonania w operacji przeciwpowietrznej WLF otrzymują od dowódcy frontu na podstawie dyrektywy naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW. Treść zadań bojowych WLF w operacji przeciw

^{1/} -----
Według wydawnictwa "Normy operacyjno-taktyczne dla WOPK na 1990 r. WOPK, pf755 z 8.12.1989 r.

powietrznej przedstawiona jest na rys.2 cz.a /s. 11.../. Głównymi zadaniami WLF w części obronnej tej operacji jest zwalczanie lotnictwa i innych SNP nieprzyjaciela w powietrzu w systemie OPK lub niekiedy w systemie OPL wojsk. Do wykonania tego zadania angażowane jest lotnictwo myśliwskie, czasami również lotnictwo myśliwsko-bombowe i rozpoznawcze, a nawet lotnictwo pomocnicze /WRE/.

Siły WLF wydzielone do wykonania tego zadania w systemie OPK /DLM plm i inne/ operacyjnie podporządkowane są określonym dowódcom korpusów OPK i wykorzystywane według ich decyzji /z zasady bez prawa zmiany ich dyslokacji/. Dowódcy korpusów OPK stawiają zadania bojowe bezpośrednio podporządkowanym pułkom lotnictwa myśliwskiego /myśliwsko-bombowego/ i dowodzą nimi osobiście lub poprzez starszych dowódców na Połączonych SD oddziałów wojsk OPK /PłSD OPK/, informując jedynie o tym dowódców DLM /DLMB/. Dowódcy podporządkowanych plm /plmb/ WLF delegują swych przedstawicieli na najbliższe PłSD WOPK.

Podporządkowane plm /plmb/ WLF zwalczają SNP nieprzyjaciela na wyznaczonych kierunkach i rubieżach, we współdziałaniu z lotnictwem myśliwskim i rakietami przeciwlotniczymi wojsk OPK, z dyżurowania na ziemi lub w powietrzu, stosując jednoczesne lub kolejne wprowadzenie do walki całości lub części sił.

W wyjątkowych wypadkach lotnictwo myśliwskie WLF /DLM, plm/ może działać w wyznaczonym przez dowódcę korpusu OPK sektorze odpowiedzialności, a dowodzić nim może dowódca DLM, jako pełnomocnik dowódcy korpusu OPK.

Po rozwinięciu frontu zadanie to lotnictwo myśliwskie /inne/ WLF może wykonywać w systemie OPL wojsk, według planu szefa OPL frontu, na zasadzie wydzielania określonego wysiłku, bazując już w rejonie wyjściowym do operacji obronnej frontu /całością lub częścią sił/. Siłami lotnictwa myśliwskiego /i innego/ WLF podczas jego działań w systemie OPL wojsk dowodzi dowódca WLF /dowódca DLM/. Lotnictwo myśliwskie /i inne/ WLF zwalczą SNP nieprzyjaciela w systemie OPL wojsk we współdziałaniu z naziemnymi środkami OPL, ale z zasady w oddzielnej strefie, na określonych kierunkach i rubieżach, z dyżurowania w powietrzu i na ziemi, stosując jednoczesne i kolejne wprowadzenie sił do walki.

W części zaczepnej operacji przeciwpowietrznej, nie mniej ważnym zadaniem WLF jest zwalczanie obiektów naziemnych /nawodnych/ nieprzyjaciela, tzw. obiektów pierwszej kolejności rażenia. Zadanie to WLF wykonują według planu i wskazówek dowódcy sił zbrojnych na TDW /dowódcy sił powietrznych na TDW/, który określa obiekty do zwalczania, terminy i sposoby ich zwalczania, a często również trasy i warunki lotów, zasady współdziałania, dowodzenia i zabezpieczenia. WLF zwalczają obiekty pierwszej kolejności rażenia w 2-3 wylotach całości sił lotnictwa myśliwsko-bombowego /czasami również lotnictwa rozpoznawczego i myśliwskiego/, stosując uderzenia jednoczesne, wyjątkowo także kolejne.

Zadanie to wykonywane jest w ramach strategicznych uderzeń odwetowych /odwetowo-spotkaniowych/: najczęściej w ciągu 2-3 dni, w dzień, w różnych warunkach atmosferycznych.

Decyzje o działaniach WLF w uderzeniach odwetowo-spotkaniowych wypracowuje dowódca WLF, a zatwierdza naczelny dowódca sił zbrojnych na TDW. Jej treść odzwierciedlona jest na planie udziału WLF w uderzeniach odwetowo-spotkaniowych na TDW.

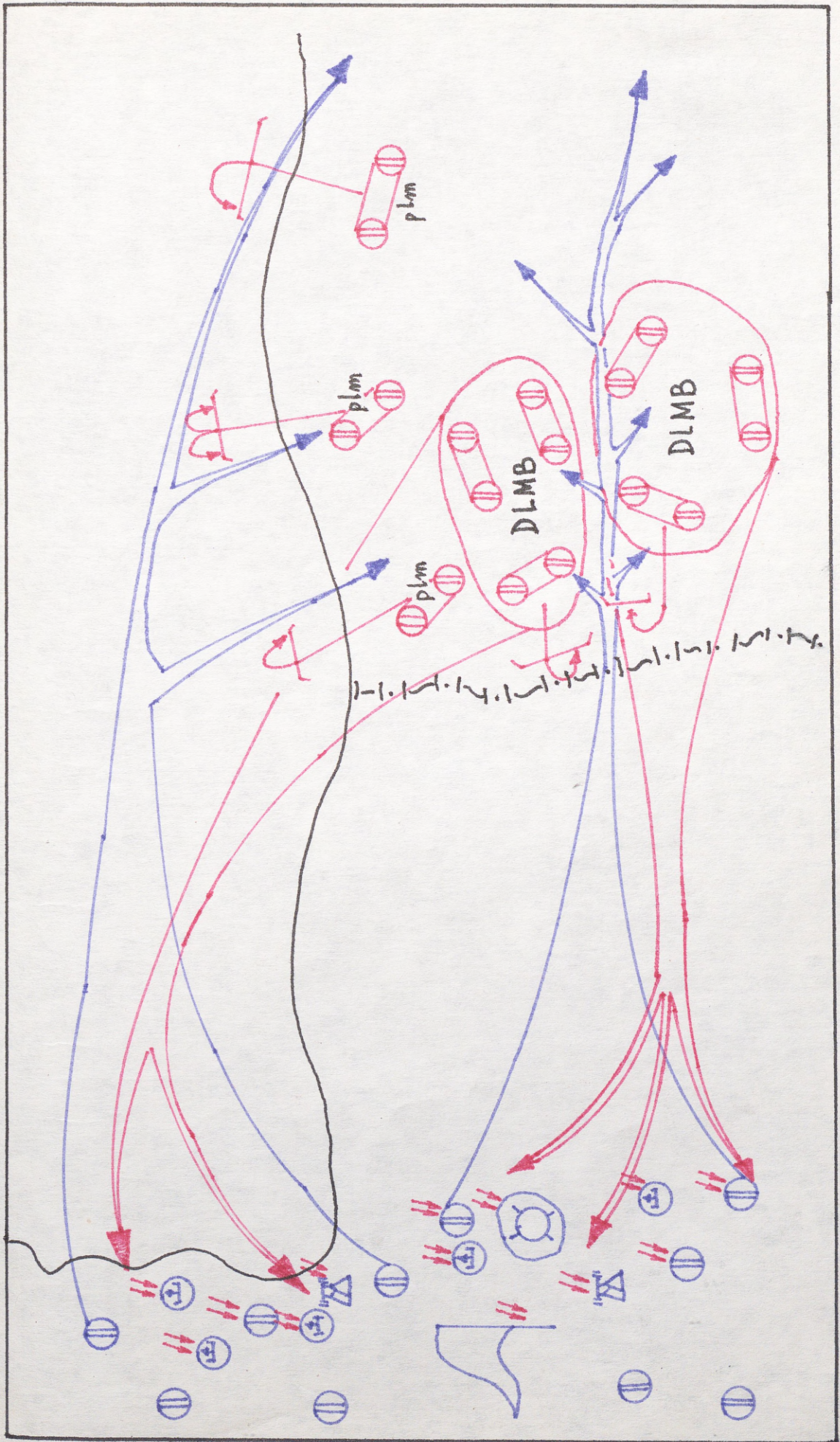
Siłami WLF uczestniczącymi w tych uderzeniach dowodzi dowódca WLF, zgodnie ze wskazówkami naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW /dowódcy sił powietrznych na TDW/.

WLF w czasie operacji przeciwpowietrznej mogą również prowadzić rozpoznanie powietrzne oraz wykonywać zadania pomocnicze, przede wszystkim na korzyść organizatorów części obronnej i zaczepnej tej operacji.

Na wykonanie zadań w operacji przeciwpowietrznej WLF mogą otrzymać środki materiałowe i ogniowe na 3-5 wylotów sił wydzielonych do udziału w tej operacji. Przewiduje się, że operacja przeciwpowietrzna może być prowadzona w ciągu 3-4 dni, natomiast w czasie ćwiczeń nigdy nie trwała dłużej niż 3 doby.

Zadania bojowe w operacji przeciwpowietrznej WLF będą wykonywały najczęściej z bazowania pokojowe, po rozśrodkowaniu, lub będąc w trakcie przegrupowania do operacji obronnej.

Przykładowy schemat działań bojowych WLF w operacji przeciwpowietrznej przedstawiony jest na rys.13.

W czasie wykonywania zadań w operacji przeciwpowietrznej WLF mogą korzystać z zabezpieczenia operacyjnego organizowanego przez dowództwo sił zbrojnych na TDW lub WOPK. Fakt ten nie zwalnia ich od realizacji własnych przedsięwzięć zabezpieczenia operacyjnego. Zabezpieczenie tyłowe i techniczno-specjalne realizowane jest z baz zabezpieczenia materiałowego /BMZ/ WLF.

W trakcie wykonywania zadań w operacji przeciwpowietrznej WLF przygotowują się do działań bojowych w operacji obronnej frontu - dokonują przegrupowania, rozwijają system dowodzenia i zaopatrywania materiałowego, a nawet odtwarzają siły i środki po uderzeniach nieprzyjaciela z powietrza.

W końcowej fazie operacji przeciwpowietrznej lub bezpośrednio po jej zakończeniu, WLF mogą rozpocząć działania bojowe w operacji obronnej frontu, organizowanej przez dowódcę frontu, a prowadzonej w ramach strategicznej operacji obronnej na TDW.

Współczesna operacja obronna frontu może być prowadzona w pasie 350 i więcej km, a głębokość obrony może sięgać do 350 km. Czas trwania operacji obronnej frontu nie jest ściśle określany i może wynosić 15 i więcej dni.

W skład wojsk frontu prowadzącego operację obronną może wchodzić 2-3 armie oraz 1-2 Korpusy, Wojska Lotnicze Frontu oraz oddziały i związki taktyczne różnych rodzajów wojsk podległe bezpośrednio dowódcy frontu.

Zadanie bojowe do wykonania w operacji obronnej WLF otrzymują od dowódcy frontu. Ich treść i podział przedstawione są na rys. 1. Nie wszystkie zadania bojowe z tej szerokiej listy będą wykonywane w operacji obronnej. Potrzeby i warunki działań obronnych zmuszą do preferowania jednych zadań, ograniczania, a nawet zaniechania wykonywania innych. Mogą mieć również wpływ na formy i sposoby ich wykonywania.

W operacji obronnej frontu, w grupie zadań WLF o znaczeniu operacyjnym, na czołowe miejsce wysuwa się zwalczanie operacyjnych zgrupowań uderzeniowych nieprzyjaciela, zwalczanie desantów operacyjnych nieprzyjaciela w powietrzu, na lądzie i morzu oraz zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych nieprzyjaciela. Ostatnio dąży się aby tę grupę zadań bojowych WLF wykonywały stosując uderze-

nie jednoczesne /1-2 w ciągu doby/. Nie wyklucza się potrzeby wykonywania tych zadań sposobem uderzeń urzutowanych wykonywanych między uderzeniami jednoczesnymi.

Tę grupę zadań bojowych WLF z zasady wykonują według planu frontu, przeznaczając na nią nie mniej jak 50% wysiłku. W czasie ćwiczeń prowadzonych w ostatnich latach na wykonanie tej grupy zadań przeznaczano nawet do 70% wysiłku WLF.

Na wykonanie zadań bojowych o znaczeniu taktycznym pozostawało zatem 30-50% wysiłku WLF, przede wszystkim lotnictwa myśliwsko-bombowego. Wysiłkiem tym dysponują dowódcy armii i według ich decyzji /planów/ jest on wykorzystywany. W tej grupie zadań WLF na pierwszy plan wysuwa się wsparcie lotnicze broniących się wojsk armii realizowane siłami lotnictwa myśliwsko-bombowego i częściowo również śmigłowcami lotnictwa wojsk lądowych. Zadanie to WLF z zasady wykonują stosując działania /uderzenia/ kolejne, małymi grupami samolotów /śmigłowców/, bardzo często na wezwanie z pola walki. Wsparcie lotnicze, a także inne zadania o charakterze ogniowym wykonywane przez WLF będą koordynowane z działaniami wojsk raketowych i artylerii frontu i armii, w ramach tzw. porażenia ogniowego frontu i armii.

Rozpoznanie powietrzne prowadzone na korzyść wojsk frontu i armii /w ramach wydzielonego wysiłku/ stanowi element składowy rozpoznania wojskowego frontu i armii. Podobnie przewozy powietrzne wykonywane przez lotnictwo transportowe /samoloty i śmigłowce transportowe/ stanowią element składowy przewozów frontu i armii.

Na wykonanie zadań bojowych w operacji obronnej frontu, prowadzonej 12-14 dni, WLF zazwyczaj otrzymują środki materiałowe i ogniowe umożliwiające wykonanie około 20 wylotów samolotów i około 30 wylotów śmigłowców.

W warunkach kiedy w operacji obronnej front znajduje się w drugim rzucie operacyjno-strategicznym, w związku z ograniczonymi zadaniami, WLF mogą otrzymać mniejszą ilość środków materiałowych i ogniowych umożliwiającą wykonanie 12-15 wylotów samolotów i do 20 wylotów śmigłowców.

WLF mogą również otrzymać bomby jądrowe, z zasady mniejszą ilość jak na operację zaczepną, 100-120 bomb jądrowych, w większości małych wagomiarów.

Całością wysiłku WLF przeznaczonego na operację obronną dysponuje dowódca frontu. On decyduje /zatwierdza propozycje/ o jego wykorzystaniu w poszczególnych zadaniach frontu /etapach operacji obronnej/ i wydzieleniu jego części do dyspozycji podległych mu armii.

W zależności od sytuacji operacyjnej, warunków prowadzenia operacji obronnej i innych czynników dowódca frontu może przeznaczyć:

- 20-25% wysiłku lotnictwa na walkę na podejściach i utrzymanie taktycznej strefy obrony;
- 15-20% na utrzymanie operacyjnej strefy obrony;
- 30-35% na wykonanie przeciwuderzenia frontu;
- 15-20% na operację przeciwdesantową;
- około 20% do odwodu.

Przedstawiony wyżej procentowy podział wysiłku WLF obejmuje również wysiłek przekazywany podległym armiom.

Przykładowy, szczegółowy, podział wysiłku WLF w operacji obronnej frontu przedstawiony jest na rys.14.

Na uwagę zasługuje - odzwierciedlony w tym przykładowym podziale wysiłku WLF w operacji obronnej - podział wysiłku i wykorzystanie poszczególnych rodzajów lotnictwa.

Wysiłek lotnictwa myśliwskiego w całości pozostaje w ręku dowódcy frontu /dowódcy WLF/ z czego około 80% wykorzystywane jest do osłony wojsk w systemie OPL frontu, a pozostałe 20% do wykonywania innych zadań, np.: osłony innych rodzajów lotnictwa, zwalczania powietrznych elementów systemów rozpoznawczo-uderzeniowych nieprzyjaciela, a nawet prowadzenia rozpoznania powietrznego. Ostatnio uwidacznia się tendencja do zmniejszenia wysiłku lotnictwa myśliwskiego /nawet do 50%/ do osłony wojsk w systemie OPL.

Część wysiłku lotnictwa myśliwsko-bombowego /50-70%/ pozostaje w rękach dowódcy frontu /dowódcy WLF/, pozostała część /30-50%/ oddawana jest do dyspozycji dowódców armii. Wysiłek LMB /frontowy i armijny/ wykorzystywany jest do wykonywania zadań ogniowych, współ-

IV Operacja przeciwi- desanto- wa / 3-4 dni rów- noległe z opera- cja obronna/	Walka z odwoda- mi i wsparcie ogniowe wojsk frontu	-	-	7	-	1	-	-	-	-	8	6	-	-	-	-	-	-
	Rozpozn. transp. WRE i osłona innych rodzajów lotn.	-	12	-	7	-	6	5	2	2	34	-	-	-	-	-	-	-
	Razem wg pl frontu	-	30	18	7	2	6	5	2	2	72	12	-	-	-	-	-	-
	Rozpoznanie 11A wsparcie,	-	-	12	3	2	-	-	2	2	21	-	-	-	-	-	-	-
	transport 9A według planu armii	-	-	8	2	2	-	-	2	2	16	-	-	-	-	-	-	-
	Razem wg pl armii	-	-	20	5	4	-	-	4	4	37	-	-	-	-	-	-	-
	Razem w III okresie /31%/	5,0	6,0	30	38	12	6	5	6	6	109	12	-	-	-	-	-	-
	Osłona wojsk	-	-	12	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
	Zwalczanie des. morskiego w czasie przejeź- ścia morzem i podczas lądow- ania	-	-	6	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
	Zwalczanie II rzutów des. i zaopatrzenia	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Zwalczanie des.pow.	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
Wsparcie ognio- we wojsk pod- czas likwidacji desantu	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
Rozpoznanie, transport, WRE wg pl frontu	-	-	-	3	-	2	2	1	1	9	-	-	-	-	-	-	-	
Razem wg pl frontu	2	2	12	3	1	2	2	1	1	34	-	-	-	-	-	-	-	
Rozpoznanie wsparcie, 8A transport wg pl armii	-	-	5	2	1	-	-	1	1	10	-	-	-	-	-	-	-	
Razem wg pl armii	-	-	5	2	1	-	-	1	1	10	-	-	-	-	-	-	-	
Razem w oper. przeciwdes. /13%/	2	2	17	5	2	2	2	2	2	44	-	-	-	-	-	-	-	
Odwód dowódcy frontu /16%/	2,5	3,5	18	22	7	4	4	3	4	66	-	10	10	10	10	10	10	40

nie z wojskami raketowymi i artylerią w ramach porażenia ogniowego /frontowego lub armijnego/. Zsynchronizowanie działań LMB i WRiA w ramach porażenia ogniowego /frontowego/ przedstawione zostało na rys.15.

Część wysiłku lotnictwa rozpoznawczego, podobnie jak LMB, również może być przekazywana do dyspozycji dowódców armii i wykorzystywana do prowadzenia rozpoznania taktycznego w/g ich decyzji w poszczególnych etapach operacji obronnej. W sytuacji kiedy WLF będą dysponowały niewielką ilością lotnictwa rozpoznawczego /np. jednym pułkiem/ wykorzystywanego do prowadzenia rozpoznania operacyjnego i taktycznego, całym jego wysiłkiem będzie dysponował dowódca frontu /dowódca WLF/.

Wysiłkiem lotnictwa transportowego /pułku lotnictwa transportowego/ również w całości dysponuje dowódca frontu i wykorzystuje go przede wszystkim do doraźnych przewozów drogą powietrzną materiałów, sprzętu bojowego, wojsk oraz rannych. Natomiast część wysiłku /około 50%/ śmigłowców transportowych /pułku śmigłowców transportowych/ i śmigłowców łącznikowo-sanitarnych /pułku lotnictwa łącznikowo-sanitarnego/ zazwyczaj przekazywana jest do dyspozycji podległymi armiom i wykorzystywana do przewozu desantów taktycznych, materiałów i sprzętu bojowego, rannych i chorych oraz innych ładunków.

W sytuacji kiedy w skład WLF będzie wchodził pułk śmigłowców bojowych /tzw. frontowy pśb/ część jego wysiłku /30-50%/ może być również przekazywana do dyspozycji pierwszorzutowych armii i wykorzystywana przede wszystkim do wsparcia lotniczego walki wojsk lądowych.

Wysiłek pozostałych rodzajów lotnictwa: lotnictwa łącznikowego, WRE i innych w całości wykorzystywany jest zgodnie z decyzją dowódcy frontu /dowódcy WLF/.

Wszystkie bomby jądrowe wykorzystywane są według decyzji dowódcy frontu /armie bomb jądrowych nie otrzymują!/ w pierwszym /około 70%/ i kolejnych uderzeniach jądrowych. Ostatnio planuje się wykorzystanie około 90% bomb jądrowych w pierwszym uderzeniu jądrowym, a pozostałe 10% utrzymywać w odwodzie dowódcy frontu.

Ogniove wzbranianie podejścia	Ogniove kontrprzygotowanie	Ogniove odparcie ataku	Ogniove wsparcie broniących się woj.	Przeciwwuderzenie frontu /11A/	Pas armii
Zwalczenie: sił głównych ... KA, ... pšppanc,systemu "AB"	Zwalczenie: lotnic- na twa dwóch lotniskach, dwóch baterii Hawk, ... d Lance, PWiN, SD ... KA	Zwalczenie: bcz Zwalczenie: bcz i bz pierwszego rzutu, odwodów... KA, lotnictwa szturmowego na trzech lotniskach, systemu PLSS i AB Według planu 8A - 2 p/l LMB, 4 p/l SB	Zwalczenie: odwodu PGA, lotnictwa na czterech lotniskach, systemu PLSS i AB, dwóch d Lance Według planu 8A - 4 p/l LMB, 20 p/l SB	Według planu 8A- 2 p/l LMB, 6 p/l SB. Według planu frontu 3 p/l LMB	8 A
4 p/l LMB	2 p/l LMB	5 p/l LMB, 4 p/l SB	10 p/l LMB, 20 p/l SB	5 p/l LMB, 6 p/l SB	Wysilek
Zwalczenie: sił głównych ... KA, systemu PLSS, dwóch d Lance, lotnictwa szturmowego na dwóch lotniskach	Zwalczenie: lotnic- twa na czterech lotniskach, dwóch SD KA, pšppanc, ... d Lance, dwóch baterii Hawk, systemu "AB", dart. 203,3 mm	Zwalczenie: SD PGA, OKLT, odwodów... KA, batalionów pierwsze- go rzutu, lotnictwa na dwóch lotnis- kach. Według planu 9A - 3 p/l LMB, 5 p/l SB	Zwalczenie: odwodu PGA i... KA, lotni- ctwa na trzech lotniskach, WSD PGA i 2 PTSP, dwóch d Lance, pšppanc. Według planu 9A - 6 p/l LMB, 20 p/l SB	Według planu 9A- 4 p/l LMB, 14 p/l SB. Według planu frontu 4 p/l LMB	9 A
6 p/l LMB	4 p/l LMB	7 p/l LMB, 5 p/l SB	15 p/l LMB, 20 p/l SB	8 p/l LMB, 20 p/l SB	Wysilek
1 p/l LMB	0,5 p/l LMB	1 p/l LMB	3 p/l LMB	Według planu 11A - 8 p/l LMB, 20 p/l SB Według planu frontu - 12 p/l LMB 20 p/l LMB, 20 p/l SB	11 A Wysilek
2 p/l LMB	0,5 p/l LMB	2 p/l LMB, 2 p/l SB	5 p/l LMB, 6 p/l SB	3 p/l LMB 4 p/l LMB, 3 p/l SB	Wysilek GRU Odwód

Zgodnie z przedstawionymi wyżej zasadami podziału wysiłku WLF w operacji obronnej /według zadań wojsk lądowych i według rodzajów lotnictwa/ armia broniąca się na głównym kierunku może otrzymać na operację trwającą 4-5 dni:

- 10-16 pułkoltów /p/1/ lotnictwa myśliwsko-bombowego;
- 2-4 p/1 lotnictwa rozpoznawczego /nie zawsze/;
- 2-4 p/1 śmigłowców bojowych /frontowego pśb/;
- 1-2 p/1 śmigłowców transportowych i śmigłowców łącznikowo-sanitarnych, a także środki materiałowe i ogniowe na 15-20 p/1 śmigłowców bojowych i wielozadaniowych oraz 4-5 eskadrolotów /e/1/ bezzałogowych samolotów rozpoznawczych /bsr/ Wojsk Lotniczych Armii /WLA/.

Armia pozostająca w drugim rzucie i przewidywana do wykonania przeciwuderzenia frontowego może otrzymać wysiłek lotnictwa zwiększony o 20-30% /w zasadzie taki sam jak na operację zaczepną/.

W operacji obronnej na korzyść wojsk frontu może wykonywać zadania bojowe armia lotnicza przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./, wysiłkiem /2-3 armioloty/ określonym przez dowódcę sił zbrojnych na TDW. AL/oper. w operacji obronnej na korzyść wojsk frontu zazwyczaj wykonuje zmasowane uderzenia w celu rozbicia /zatrzymania/ podchodzących zgrupowań wojsk nieprzyjaciela /na lądzie lub marszu, stworzenia warunków do wykonania przeciwuderzenia itp. Działania AL/oper na korzyść wojsk frontu muszą być ściśle zsynchronizowane /uzgodnione/ z działaniami WLF.

W czasie operacji obronnej dowodzenie WLF realizowane jest za pomocą rozwiniętych elementów standardowego systemu dowodzenia WLF. Warunki prowadzenia operacji obronnej - szerokość pasa obrony, rozśrodkowane ugrupowanie WLF, konieczność koncentrowania wysiłku lotnictwa na odległych kierunkach może zmusić do zorganizowania /na stałe, lub okresowo/ dodatkowych punktów dowodzenia /PNL, WSD, ZSD/. Właściwości prowadzenia operacji obronnych i użycia w nich lotnictwa zmuszają wręcz do pełnej centralizacji dowodzenia WLF umożliwiającej szybkie skupianie jego wysiłku na zagrożonych kierunkach, manewrowanie siłami lotnictwa i jego racjonalne wykorzystanie, w warunkach posiadania przez nieprzyjaciela inicjatywy operacyjnej również w powietrzu.

Prowadzenie operacji obronnej na obszarze kraju pozornie winno ułatwić zabezpieczenie działań bojowych WLF - rozbudowana sieć lotniskowa, stałe bazy zaopatrzenia, różnorodny transport. Przewiduje się, że już pierwsze uderzenie nieprzyjaciela z powietrza na lotniska, węzły komunikacyjne i inne obiekty, mogą zdecydowanie zmienić tę sytuację i znacznie utrudnić zabezpieczenie działań bojowych WLF. Konieczne jest zatem wcześniejsze przygotowanie zapasowego systemu zabezpieczenia działań bojowych WLF, a szczególnie lotnisk zapasowych i zaopatrzenia materiałowego. Nawet częściowo zdezorganizowany system zabezpieczenia działań bojowych WLF może znacznie utrudnić wykonywanie zadań bojowych i zmusić do korekty użycia lotnictwa w całej operacji obronnej lub tylko w jednym z jej etapów.

Jednym z ważniejszych etapów frontowej operacji obronnej jest przeciwuderzenie, zazwyczaj prowadzone siłami 1-2 armii drugorzutowych, lub specjalnie przygotowanych, narodowych lub sojuszniczych. Rejon wykonania przeciwuderzenia frontu może wykraczać poza obszar kraju.

Wysiłek lotnictwa na wykonanie zadań bojowych w przeciwuderzeniu frontu wydzielany jest również przez dowódcę frontu z ogólnego wysiłku WLF na operację obronną /patrz rys.14 s...⁵³.../. Jego wielkość uzależniona jest od celów i warunków przeprowadzenia przeciwuderzenia i może wynosić 30-35% ogólnego wysiłku WLF na operację obronną, z czego również około 50% dowódca frontu może przekazać armiom wykonującym przeciwuderzenie.

Na korzyść armii prowadzących przeciwuderzenie może również wykonywać zadania AL/oper. /wysiłkiem ok. 1 wylotu/, najczęściej w ramach przygotowania przeciwuderzenia.

WLF w przeciwuderzeniu będą wykorzystywane podobnie jak w operacji zaczepnej, a armie wykonujące przeciwuderzenie będą dysponowały zwiększonym wysiłkiem lotnictwa / WLF i WLA/.

Główny wysiłek WLF w czasie przeciwuderzenia frontowego skupiać będą na zabezpieczeniu wprowadzenia zgrupowania uderzeniowego do bitwy /ok.5%/ wysiłku/ oraz wsparciu lotniczym wojsk wykonujących przeciwuderzenia /ok.30% wysiłku/. Do wsparcia lotniczego w szerokim zakresie wykorzystywane będą również śmigłowce bojowe WLA.

Jednocześnie twierdzi się, że jednym z ważnych warunków skutecznego wykonania przeciwuderzenia frontu będzie wywalczenie /na okres jego wykonywania/ panowania w powietrzu, przynajmniej w skali operacyjnej. Do wykonania tego zadania angażowane będzie lotnictwo myśliwsko-bombowe, lotnictwo myśliwskie, lotnictwo rozpoznawcze, a niekiedy również śmigłowce bojowe. Na wykonanie tego zadania WLF mogą wykorzystać 10-15% wysiłku.

Dużą wagę przywiązuje się również do rozpoznania powietrznego, prowadzonego przed wykonaniem przeciwuderzenia i w trakcie jego wykonywania. Do wykonywania tego zadania angażowane będzie lotnictwo rozpoznawcze i śmigłowce, a czasami również inne rodzaje lotnictwa /LM, LMB/.

W trakcie przeciwuderzenia przewiduje się wysadzenie 2-3 desantów taktycznych. Wysięk śmigłowców transportowych na wykonanie tego zadania otrzymują armie uczestniczące w przeciwuderzeniu. WLF mogą natomiast siłami lotnictwa myśliwskiego, lotnictwa myśliwsko-bombowego oraz śmigłowców bojowych zabezpieczać desantowanie elementów taktycznych oraz wspierać ogniowo ich walkę na lądzie.

Zadania ogniowe na korzyść wojsk lądowych wykonujących przeciwuderzenie WLF będą wykonywać stosując uderzenia jednoczesne, stosunkowo dużymi siłami lotnictwa myśliwsko-bombowego oraz uderzenia kolejne mniejszymi grupami, najczęściej na wezwanie z pola walki. Uderzenia jednoczesne dużymi siłami najczęściej wykonywane są przed rozpoczęciem przeciwuderzenia /w ramach przygotowania przeciwuderzenia/, rzadziej w trakcie prowadzenia przeciwuderzenia. Natomiast uderzenia kolejne w czasie prowadzenia przeciwuderzenia, według planów /decyzji/ dowódców armii. Próby ograniczania działań lotnictwa małymi grupami na wezwanie z pola walki w czasie ćwiczeń w ostatnich latach nie zdały egzaminu. Dowódcy armii nadal około 50% wysiłku chcą wykorzystywać doraźnie na wezwanie z pola walki.

Podobnie jak w innych etapach operacji obronnej tak i w czasie przeciwuderzenia WLF będą ściśle współdziałać z WRiA /armii i frontu/. W zasadzie cała działalność ogniowa WLF oraz WLA będzie uzgadniana z WRiA oraz realizowana w ramach planu porażenia ogniowego armii i frontu.

Warunki działań WLF w czasie przeciwuderzenia mogą podyktować potrzebę częściowego przegrupowania lotnictwa na lotniska zapasowe lub wysunięte /bezpośrednio przed rozpoczęciem przeciwuderzenia lub w czasie jego wykonywania/, a także organizację dodatkowych punktów dowodzenia /WSD WLF, PNL/ na kierunku wzmożonego wysiłku lotnictwa.

Wzmożone natężenie działań WLF i WLA przed rozpoczęciem przeciwuderzenia i w trakcie jego trwania zmusi również do odpowiedniego zabezpieczenia tyłowego i techniczno-specjalnego działań bojowych lotnictwa.

Użycie WLF w operacji obronnej frontu przedstawione jest na rys.16.

Jednym z ważnych etapów frontowej operacji obronnej, prowadzonej na obszarze kraju, może być operacja przeciwdesantowa - zazwyczaj prowadzona siłami jednej armii, do wykonania tego zadania specjalnie wyposażonej i przygotowanej.

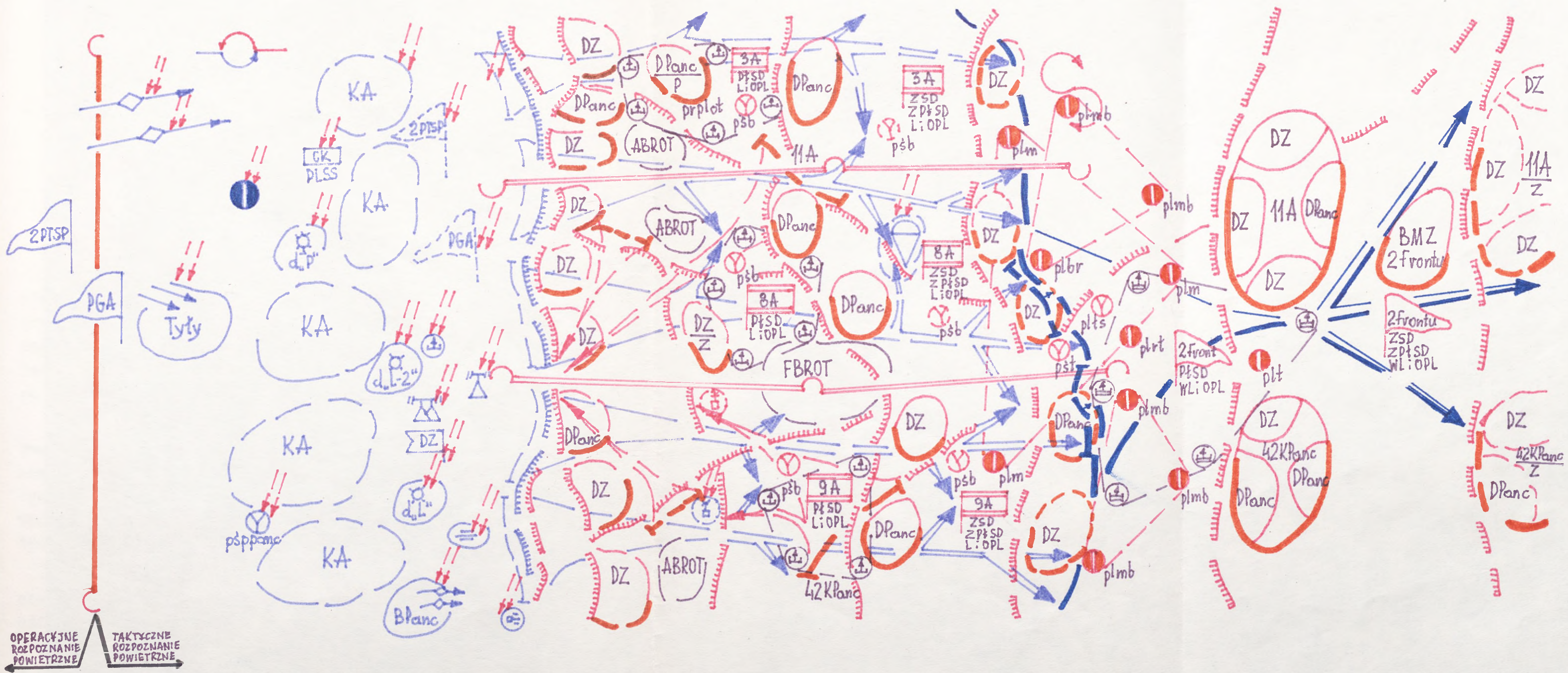
Wysiłek lotnictwa na wykonanie zadań bojowych w operacji przeciwdesantowej wydzielany jest przez dowódcę frontu z ogólnego wysiłku WLF na operację obronną /patrz rys.14 s⁵³/. Jego wielkość uzależniona jest od znaczenia operacji przeciwdesantowej w ramach frontowej operacji obronnej oraz warunków jej prowadzenia i może wynieść 15-20% ogólnego wysiłku WLF na operację obronną, z czego 40-50% dowódca frontu może przekazać armii prowadzącej operację przeciwdesantową.

Na korzyść armii prowadzącej operację przeciwdesantową może również wykonywać zadania o charakterze operacyjno-strategicznym AL/oper. /wysiłkiem 1-2 A/1/, np. zwalczać wojska desantu nieprzyjaciela w czasie ześrodkowania i załadowania a także w czasie ich transportu morzem.

W operacji przeciwdesantowej na korzyść armii broniącej wybrzeża, WLF mogą wykonywać następujące zadania:

- zwalczać desant morski nieprzyjaciela podczas przejścia morzem i lądowania;
- zwalczać desant powietrzny nieprzyjaciela podczas przelotu i zrzutu /lądowania/;

Rys.16 DZIAŁANIA BOJOWE WLF W OPERACJI OBRONNEJ

- zwalczać wojska desantów /morskiego i powietrznego/ w czasie ich walki na lądzie;
- izolować wojska desantów /morskiego i powietrznego/ npla od dopływu sił wzmocnienia i zaopatrzenia;
- zwalczać lotnictwo nieprzyjaciela wspierające i osłaniające lądujące i walczące na lądzie swoje wojska;
- wzbraniać ewakuację wojsk desantów /morskiego i powietrznego/ nieprzyjaciela;
- prowadzić rozpoznanie powietrzne;
- wykonywać przewozy drogą powietrzną na korzyść broniącej się armii;
- wykonywać zadania pomocnicze.

Zadania te będą wykonywały WLF według planu dowódcy frontu oraz planu dowódcy broniącej się armii /w ramach wsparcia lotniczego broniących się wojsk lądowych/. Do wykonania części z tych zadań mogą być również angażowane śmigłowce WLA, np. do zwalczania lądujących wojsk desantów /morskiego i powietrznego/, wsparcia lotniczego broniących się wojsk, a nawet rozpoznania powietrznego.

Główny wysiłek WLF, a także i WLA w operacji przeciwdesantowej skupiany jest na zwalczaniu desantu /morskiego i powietrznego/ w czasie lądowania oraz w czasie jego walki na lądzie. Na wykonanie tych zadań przeznaczona się 50-60% wydzielonego wysiłku WLF, a także WLA. Pozostawia się również stosunkowo duży wysiłek w odwodzie - 15-20 %.

Operacja przeciwdesantowa przez pewien okres może być głównym elementem /zadaniem/ frontowej operacji obronnej i na jej realizacji może być skupiony główny wysiłek wojsk frontu.

Warunki i rejon wykonywania zadań przez WLF w operacji przeciwdesantowej mogą zmusić do okresowego przegrupowania części sił lotnictwa /LMB, LM, LML/ w rejon nadmorski, co może ułatwić skupianie głównego wysiłku lotnictwa i zwiększyć jego dyspozycyjność.

Podobnie jak w całej operacji obronnej tak i w operacji przeciwdesantowej na działania lotnictwa będzie miało wpływ posiadanie przewagi /panowania/ w powietrzu przez nieprzyjaciela oraz w jego ręku inicjatywa operacyjna.

Dlatego też uzasadnione jest dążenie aby główne zadania ogniowe WLF wykonywały stosując uderzenia jednoczesne, stosunkowo dużymi siłami. Aby działania LMB i śmigłowców bojowych były należycie zabezpieczone przez LM, przedsięwzięcia WRE i inne. Przewiduje się jednak, że ok. 50% wysiłku WLF będzie wykorzystywane /przede wszystkim przez dowódcę broniącej się armii/ na wezwanie z pola walki, do działań na zagrożonych kierunkach.

Dużo uwagi poświęca się działaniom lotnictwa myśliwskiego, które wspólnie z naziemnymi środkami OPL ma osłaniać broniące się wojska oraz stwarzać dogodne warunki działań własnemu lotnictwu myśliwskobombowemu i śmigłowcom.

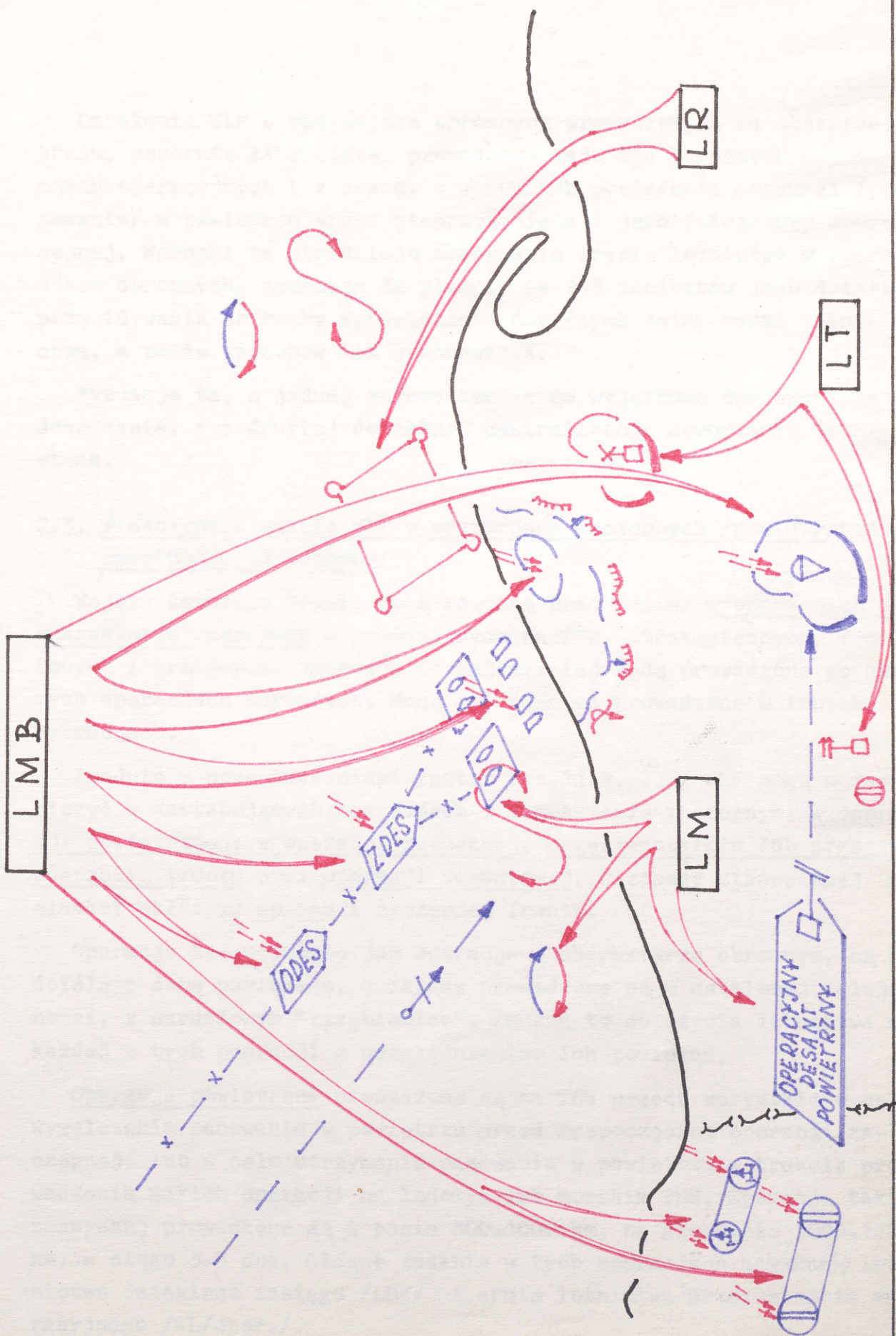
W czasie działań w operacji przeciwdesantowej WLF w zakresie ogniowym będą współdziałać z wojskami raketowymi i artylerią /w ramach porażenia ogniowego/, a w systemie OP /OPL, OPK/ z naziemnymi środkami OP. W planach rozpoznania wojskowego frontu i armii umieszczone i uzgadniane będzie rozpoznanie powietrzne.

Warunki wykonywania zadań przez WLF w operacji przeciwdesantowej - oddzielny kierunek, ześrodkowanie wysiłku i inne, mogą podyktować potrzebę zorganizowania na kierunku nadmorskim dodatkowego zapasowego SD WLF lub WSD WLF, a także 2-3 dodatkowych punktów naprowadzania lotnictwa /PNL/. Mogą również zmusić do przygotowania zapasowych lotnisk /lądowisk/ i przygotowanie na nich środków ogniowych i zabezpieczenia materiałowego. Zabezpieczenie WLF w czasie operacji przeciwdesantowej może znacznie utrudnić działanie SNP nieprzyjaciela skierowane na lotniska, bazy zaopatrzenia a także system komunikacji.

Użycie WLF w operacji przeciwdesantowej /wariant/ przedstawione jest na rys. 17.

Decyzje o działaniach WLF w operacji obronnej frontu /w tym i o wykonaniu przeciwuderzenia i operacji przeciwdesantowej/ podejmuje dowódca WLF, a zatwierdza ją dowódca frontu. Treść jej odzwierciedlona jest na planie użycia WLF w operacji obronnej frontu. Zazwyczaj na działania WLF w przeciwuderzeniu frontu i operację przeciwdesantową opracowuje się oddzielne plany. Opracowane są również oddzielne plany /szczegółowe/ odzwierciedlające decyzję dowódcy o użyciu WLF w każdym dniu operacji obronnej frontu.

KYS. 17 UZICIE WLF W OPERACJI PRZECIWDDESANTOWEJ

Działania WLF w operacjach obronnych prowadzonych na obszarze kraju, pozornie łatwiejsze, prowadzone mają być w różnych sytuacjach operacyjnych i z zasady w warunkach posiadania przewagi /panowania/ w powietrzu przez nieprzyjaciela i jego inicjatywy operacyjnej. Warunki te utrudniają planowanie użycia lotnictwa w operacjach obronnych, zmuszają do planowania 2-3 wariantów jego działań, przewidywania potrzeby wprowadzenia doraźnych zmian zadań lotnictwa, a także sposobów ich wykonywania.

Sytuacja ta, z jednej strony zmusza do wyjątkowo operatywnego dowodzenia, a z drugiej do pełnej centralizacji dowodzenia lotnictwem.

2.3. Właściwości użycia WLF w operacjach zaczepnych /powietrznej, zaczepnej, desantowej/

Wojska Lotnicze Frontu mogą również brać udział w operacjach o charakterze zaczepnym - prowadzonych na TDW, strategicznych, frontowych i armijnych. Operacje te najczęściej będą prowadzone po udanych operacjach obronnych. Mogą być również prowadzone w innych sytuacjach.

Zgodnie z przewidywaniami /patrz rys.11 s.³⁹.../ WLF mogą uczestniczyć w następujących operacjach o charakterze zaczepnym: w operacji powietrznej; w operacji zaczepnej, przeciwnatarciu lub przeciwuderzeniu frontu oraz operacji desantowej, z zasady stanowiącej element składowy operacji zaczepnej frontu.

Operacje te, podobnie jak operacje o charakterze obronnym, są ściśle z sobą powiązane, z zasady prowadzone są w ustalonej kolejności, z określonym "zazębieniem". Zmusza to do użycia lotnictwa w każdej z tych operacji z uwzględnieniem ich powiązań,

Operacje powietrzne prowadzone są na TDW przede wszystkim w celu wywalczenia panowania w powietrzu przed rozpoczęciem operacji zaczepnej, lub w celu utrzymania panowania w powietrzu w trakcie prowadzenia takich operacji na lądowym lub morskim TDW. Operacje takie zazwyczaj prowadzone są w pasie 800-1000 km, na głębokość 1000-1200 km, w ciągu 3-5 dni. Główne zadania w tych operacjach wykonuje lotnictwo dalekiego zasięgu /LDZ/ i armie lotnictwa przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./.

Operacje powietrzne mogą być również prowadzone w innych celach, np: w celu zniszczenia dużego zgrupowania wojsk lądowych /marynarki wojennej/ nieprzyjaciela, zdezorganizowania systemu komunikacji w określonym rejonie, zniszczenia określonej gałęzi przemysłu itp., i to zarówno przed, jak i w trakcie prowadzenia operacji zaczepnych na TDW.

Wojska Lotnicze Frontu z zasady uczestniczą we wszystkich operacjach powietrznych /bez względu na stawiane przed nimi cele/ i wykonują w nich przede wszystkim zadania o charakterze zabezpieczającym. Nie wyklucza się wykorzystania części sił WLF w operacjach powietrznych do wykonywania zadań głównych - zwalczania lotnictwa nieprzyjaciela na ziemi, zwalczanie środków przenoszenia broni jądrowej, systemów rozpoznawczo-uderzeniowych i innych. Zadania WLF w operacji powietrznej przedstawione są na rys.2. cz.b. /s...!1.../.

W operacjach powietrznych, w czasie wykonywania zadań o charakterze zabezpieczającym, WLF zwalczać będą obiekty naziemne nieprzyjaciela środki OP, elementy systemów dowodzenia, samoloty na lotniskach i inne/ oraz samoloty nieprzyjaciela /przede wszystkim myśliwskie/ w powietrzu na trasach przelotu LDZ i AL/oper. Mogą również wykonywać zadania pomocnicze - WRE, zabezpieczać dowodzenie i inne.

Zadania bojowe do wykonania w konkretnej operacji powietrznej, wraz ze wskazówkami o ich realizacji /cele działań, obiekty, terminy i sposoby wykonania uderzeń, trasy przelotu i inne/, WLF otrzymują od dowódcy Zjednoczonych Sił Zbrojnych na TDW /od jego zastępcy ds. lotnictwa/ poprzez dowódcę frontu.

Wysiłek na działania /udział/ w określonej operacji powietrznej WLF otrzymują również od dowódcy ZSZ na TDW. Na działania w operacji powietrznej prowadzonej w celu wywalczenia panowania w powietrzu przed rozpoczęciem strategicznej operacji zaczepnej na TDW, lub przeciwuderzeniem wykonywanym siłami frontu, WLF mogą otrzymać 2-4 wyloty lotnictwa bojowego /LMB, LM, LR, a w wyjątkowych wypadkach również lotnictwa pomocniczego i śmigłowców bojowych/. Nieco mniejszy wysiłek /1-3 wyloty WLF mogą otrzymać na działania w operacjach powietrznych prowadzonych w innych celach, np. zniszczenia określonego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela, lub zdezorganizowania systemu komunikacji.

Działania /udział/ WLF w operacji powietrznej z zasady są ściśle określone /cele, obiekty, sposoby wykonania zadań, terminy i inne/ i stanowią określony element całej operacji powietrznej organizowanej przez dowódcę ZSZ na TDW. Zakres decydowania /operacyjnego/ dowódcy WLF o działaniach wojsk lotniczych w operacji powietrznej z zasady jest ograniczony.

Zadania bojowe w operacjach powietrznych /o panowanie w powietrzu/ WLF będą wykonywane w formie 2-4 zmasowanych uderzeń całości sił, w czasie 2-3 dni /wyjątkowo 5 dni/. Uderzenia te będą elementami składowymi /zabezpieczającymi/ poszczególnych uderzeń całości sił powietrznych uczestniczących w operacji powietrznej na TDW.

Główną siłą w tych uderzeniach będą dywizje lotnictwa myśliwsko-bombowego zwalczające naziemne środki obrony przeciwlotniczej, elementy systemów dowodzenia, samoloty na lotniskach i inne. Może w nich uczestniczyć, lub poprzedzać je, lotnictwo rozpoznawcze wykonujące rozpoznanie /wstępne, bezpośrednie, kontrolne/ obiektów uderzeń. Lotnictwo myśliwskie może być wykorzystane do osłony /bezpośredniej lub pośredniej/ lotnictwa myśliwsko-bombowego w czasie wykonywania uderzeń. W sprzyjających warunkach w zmasowanych uderzeniach WLF mogą również uczestniczyć śmigłowce bojowe /z pśb/ i zwalczać elementy systemów dowodzenia i środki OPL nieprzyjaciela rozmieszczone w pobliżu rubieży styczności bojowej wojsk, a także prowadzić WRE.

Zadania bojowe w tej operacji WLF mogą wykonywać jeszcze z ugrupowania do operacji obronnej, w czasie przegrupowania do operacji zaczepnej, lub już z ugrupowania do operacji zaczepnej /przeciwuderzenia/.

Dowodzenie siłami WLF uczestniczącymi w operacji powietrznej odbywa się z SD WLF /PłSD WL i WOPL/ oraz innych rozwiniętych elementów systemu dowodzenia WLF /SD DLMB; SD DLM i innych/.

Zabezpieczanie działań bojowych WLF w czasie wykonywania zadań bojowych w operacji powietrznej odbywa się na ogólnych zasadach, z uwzględnieniem właściwości tej operacji.

Zadania bojowe w operacjach powietrznych prowadzonych w celu zniszczenia dużego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela, zdeorganizowanego

wania systemu komunikacji itp. WLF będą wykonywały również w formie zmasowanych uderzeń /większości/ sił w ciągu 1-2 dni. Uderzenia te nie zawsze muszą być elementami składowymi operacji powietrznych prowadzonych na TDW. Mogą być również uderzeniami samodzielnymi wykonywanymi w ramach operacji frontowych. W tego rodzaju operacjach powietrznych siły WLF będą wykorzystywane na podobnych zasadach jak w operacjach prowadzonych w celu wywalczenia /utrzymania/ panowania w powietrzu.

Na każde uderzenie wykonywane w ramach operacji powietrznej /bez względu na cel jej prowadzenia/ dowódca WLF wypracowuje oddzielną decyzję i na jej podstawie sztab WLF opracowuje plan wykonania określonego uderzenia /pierwszego, kolejnych/ WLF. Głównym elementem tego planu - wykonanego na mapie, wraz z legendą jest model uderzenia, przedstawiający trasę lotu, ugrupowanie całości sił na trasie /do celu i z powrotem/, obiekty uderzeń i sposoby ich zwalczania, elementy zabezpieczenia, dowodzenia i inne. W legendzie przedstawione są /schematycznie lub tekstualnie/ uzupełniające informacje /postanowienia/ dotyczące dowodzenia, zabezpieczenia działań bojowych i inne.

Plan uderzenia, przedstawiający szczegółowo decyzje dowódcy WLF o konkretnym uderzeniu w ramach operacji powietrznej, stanowi podstawę do postawienia zadań bojowych wykonawcom /dywizjom, samodzielnym pułkom lotnictwa/ w formie ustnej i na piśmie /rozkaz bojowy, zarządzenia bojowe/. Plan ten jest również użyteczny w czasie przygotowania wykonawców do działań bojowych oraz w czasie praktycznego wykonania uderzenia - do dowodzenia dywizjami i pułkami lotnictwa w czasie wykonywania zadań bojowych w tym uderzeniu. Działania bojowe WLF w operacji powietrznej przedstawione są na rys.18.

Przełożeni dowódcy WLF bezpośrednio przed uderzeniami zezwalają /potwierdzają/ na jego wykonanie. Z zasady nie zmieniają planów jego wykonania. Mogą natomiast zdecydować o wyborze jednego z 2-3 przygotowanych wariantów jego wykonania. Mogą również doraźnie zrezygnować z wykonywania części zadań przewidzianych do wykonania w tym uderzeniu, lub nakazać zwalczanie obiektów zapasowych /części lub wszystkich/. W trakcie wykonywania uderzenia tylko w wyjątkowych wypadkach dowódca WLF może ingerować w działalność wykonawców, przede wszystkim w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla wykonawców lub w jednoznacznej konieczności przerwania wykonania zadania bojowego.

Po zakończeniu działań bojowych w operacji powietrznej/prowadzonej w celu wywalczenia panowania w powietrzu/, WLF mogą rozpocząć wykonywanie zadań bojowych w przeciwuderzeniu frontu /wszystkich sił frontu/, w przeciwnatarciu lub operacji zaczepnej frontu. Każda z tych operacji ma charakter zaczepny, każda z nich ma swoje właściwości i prowadzona jest w innych warunkach. Klasyczną /wzorcową operacją zaczepną prowadzoną na lądowym TDW, jest operacja zaczepna frontu. Przeciwuderzenie i przeciwnatarcie frontu, chociaż mają charakter zaczepny, cechuje mniejszy rozmach, do ich wykonania z zasady angażowane są mniejsze siły i środki. Dlatego też traktowane są jako swego rodzaju drugorzędne /mniejsze/ operacje zaczepne frontu.

Zasady użycia WLF we wszystkich wymienionych wyżej operacjach są niemal jednakowe. Niewielkie różnice mogą wynikać z warunków i właściwości prowadzenia każdej z nich. Dlatego też w dalszej części tego materiału przedstawione zostaną przede wszystkim zasady użycia WLF w operacji zaczepnej frontu, znajdującego się w pierwszym rzucie ugrupowania operacyjno-strategicznego, na głównym kierunku.

Współczesna operacja zaczepna frontu może być prowadzona w pasie 200-250 km, na głębokość 300-400 km, w tym głębokość zadania bliższego może wynosić 120-150 km. Tempo natarcia 25-30 km/dobę. Czas trwania operacji zaczepnej frontu 12-15 dni.

W skład wojsk frontu prowadzącego operację zaczepną może wchodzić 2-3 armie oraz 1-2 Korpusy, Wojska Lotnicze Frontu oraz inne oddziały i związki /między innymi BROT, BPD i inne/ podporządkowane bezpośrednio dowódcy frontu.

WLF na okres prowadzenia operacji zaczepnej /jej części/ mogą być wzmocnione siłami sojuszniczymi, względnie odwołowymi, np. DLMB, pśb i inne.

Rozmach przeciwuderzenia i przeciwnatarcia frontu z zasady będzie znacznie mniejszy np.: szerokość pasa w przeciwuderzeniu 80-120 km, a w przeciwnatarciu 150-200; średnie tempo działania odpowiednio 10-20 km/dobę i 15-25 km/dobę. Czas trwania przeciwnatarcia i przeciwuderzenia 10-12 dni^{1/}. W operacjach tych będą zaangażowane mniej-

^{1/}Według materiału "Normy operacyjno-taktyczne do szkolenia w 1990r. GZSzB, pf690 z 7.11.1989 r.

sze siły, w tym również mniejsze WLF.

W operacji zaczepnej /przeciwnatarciu, przeciwuderzeniu/ Wojska Lotnicze Frontu wykonują dwie obszerne grupy zadań przedstawione na rys.1. /s...?../ . W grupie pierwszej obejmującej zadania o charakterze operacyjnym, na pierwszy plan wysuwa się zabezpieczenie lotnicze wojsk frontu, a w nim niszczenie raketowych środków napadu jądrowego i zwalczanie systemów rozpoznawczo-uderzeniowych nieprzyjaciela oraz zwalczanie odwodów /drugich rzutów/ wojsk nieprzyjaciela. W grupie drugiej głównymi zadaniami są: wsparcie lotnicze nacierających wojsk armii oraz desantowanie i wsparcie wojsk desantów taktycznych.

Wszystkie te zadania mają charakter ogniowy i do ich wykonania konieczne jest angażowanie stosunkowo dużych sił lotnictwa myśliwsko-bombowego.

W operacjach zaczepnych równie ważne będzie prowadzenie operacyjnego i taktycznego rozpoznania powietrznego, wykonywane siłami lotnictwa rozpoznawczego i innych rodzajów lotnictwa.

Zadania bojowe do wykonania w operacji zaczepnej /przeciwnatarciu, przeciwuderzeniu/ WLF otrzymują od dowódcy frontu. Część z nich, z góry określona przez dowódcę frontu, może być precyzowana /określane, obiekty, terminy uderzeń/ dla WLF przez dowódców armii ogólnowojskowych i pancernych.

Wysiłek WLF na działania w konkretnej operacji zaczepnej określa wyższy przełożony /dowódca ZSZ na TDW lub inny/, potwierdzając to przy dzieleniu odpowiedniej ilości i asortymentu lotniczych środków materiałowych i ogniowych.

Na operację zaczepną frontu, będącego na głównym kierunku, WLF mogą otrzymać środki materiałowe i ogniowe na 20-24 wyloty samolotów i około 40 wylotów śmigłowców /przy założeniu średniego natężenia lotów na samolot 1,5 wylotu na dobę, a na śmigłowce 2,5 wylotu na dobę/.

WLF mogą również otrzymać 40-50% ładunków jądrowych frontu, to jest od 100 do 200 bomb jądrowych o różnej mocy.

Całością wysiłku WLF w operacji zaczepnej, podobnie jak w innych operacjach, dysponuje dowódca frontu i on decyduje o jego podziale na zadanie bliższe i dalsze oraz wydzieleniu części wysiłku lotnictwa dla podległych armii.

Zazwyczaj dowódca frontu dzieli wysiłek WLF w sposób następujący:

- na zadanie bliższe frontu przeznaczą 60%;
- na zadanie dalsze frontu przeznaczą 30%;
- w odwodzie pozostanie 10%

Przedstawiony procentowy podział wysiłku WLF obejmuje również wysiłek przekazywany podległym armiom.

Podległym armiom dowódca frontu przydziela około 50% wysiłku lotnictwa myśliwsko-bombowego, śmigłowców bojowych i transportowych, a czasami również lotnictwa rozpoznawczego oraz środki materiałowe i ogniowe dla armijnych /WLA/ pułków śmigłowców bojowych.

Przykładowy szczegółowy podział wysiłku WLF w operacji zaczepnej frontu przedstawiony jest na rys.19.

Na uwagę zasługuje w nim wydzielenie wysiłku lotnictwa na każde z szczegółowych zadań wykonywanych przez wojska lądowe - zabezpieczenie wprowadzenia do bitwy głównego zgrupowania wojsk frontu, zabezpieczenie forsowania itp. Ustalona wielkość wysiłku lotnictwa na poszczególne zadania wojsk frontu i WLF wynika z realnych potrzeb i możliwości bojowych lotnictwa.

Armia znajdująca się w pierwszym rzucie na operację zaczepną może otrzymać:

- 15-20 pułkolotów /p/1/ lotnictwa myśliwsko-bombowego;
- 4-6 p/1 lotnictwa rozpoznawczego /tylko wówczas kiedy w skład wchodzi dwa i więcej plrt/;
- 4-6 p/1 śmigłowców bojowych /z frontowego pśb/;
- 3-4 p/1 śmigłowców transportowych,

oraz środki materiałowe i ogniowe na 20-30 p/1 śmigłowców i 4-5 eskadrolotów bezzałogowych samolotów rozpoznawczych /bsr/ WLA.

Armia /korpusy/ drugorzutowe mogą otrzymywać zmniejszony wysiłek lotnictwa o 20-30%.

Bomby jądrowe w całości pozostają w ręku dowódcy frontu i planuje się około 90% wykorzystać do pierwszego uderzenia jądrowego, a 10% utrzymywać w odwodzie.

W operacji zaczepnej na korzyść walczących wojsk frontu może również wykonywać zadania Armia Lotnicza przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./, podległa dowódcy sił zbrojnych na TDW, wysiłkiem 3 i

rys. 19 PODZIAŁ WYSIŁKU WLF W OPERACJI ZACZEPNEJ FRONTU

Zadania	Podział wysiłku według rodzajów lotnictwa											Podział bomb jądrowych				
	LM	LMB	LRT	LRO	SB	ST	SWRE	LT	LSan	Razem	20 kt	15 kt	5 kt	0,5 kt	Razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Ilość pułków /bomb jądrowych/	6	5,5	2	0,5	4	1	1	1	1	22	50	30	60	40	180	
Ilość pułkotów na operację	144	132	48	12	136	34	34	24	34	598						
I uderzenie jądrowe	6	5,5	2	0,5			1			15	25	20	45	30	120	
Zabezpieczenie wprowadzenia gł.zgrup.frontu		5,5			3					8,5						
Zwalczanie obiektów pierwszej kolejności rażenia, walka z odwodami i bezpośr.wsparcie wojsk	20	11			15					38						
Zwalczanie samolotów na lotn.i śr.OPL oraz osłona innych rodzajów lotnictwa	60									60						
Osłona wojsk lądowych																
Rozpoz.pow., transport, WRE			13	7		10	19	12	12	73						
Razem wg planu frontu	89	45	15	7,5	18	10	20	12	12	225,5						
Razem wg planu armii		35	14		52	10		3	8	122						
Wsparcie, rozpoznanie, transport powietrzny wg planów armii		15	6		24	3			2	50						
Razem p/l na zad.bl.F	86	80	29	7,5	70	20	20	15	20	347,5						
Zwalczanie obiektów pierwszej kolejności rażenia, walka z odwodami i bezpośr.wsparcie wojsk		10			14					24						
Zabezp.desantowania ...BPD i ...BDSz	6	5						2		13						
Walka o utrzymanie panowania w powietrzu i osłona innych rodzajów lotnictwa	14	5								19						
Zabezpieczenie wprowadz.II rzutu frontu		4			3					7						
Osłona, rozpoz.pow., transpo., WRE	30		7	3		7	10	4	5	66						
Razem wg planu frontu	50	24	7	3	17	7	10	6	5	129						
Razem wg planu armii		16	7		43	4			5	75						
Wsparcie, rozpoznanie, transport powietrzny wg planów armii		3	1		5	1			1	11						
Razem p/l na zadanie dalsze F	50	40	14	3	60	11	10	6	10	204						
Odwód	8	12	5	1,5	6	3	4	3	4	46,5	25	10	15	10	60	

Zadanie bliższe frontu

Zadanie dalsze frontu

Razem p/l na zadanie dalsze F

więcej armiolotów /a/l/. AL/oper. wykonuje zazwyczaj zadania bojowe zapewniające wykonanie różnych zadań przez wojska frontu, np. wprowadzenie drugiego rzutu, forsowanie dużej przeszkody wodnej itp. Działania AL/oper. na korzyść wojsk frontu muszą być ściśle zsynchronizowane /uzgadniane/ z działaniami WLF.

WLF zajmują ugrupowanie do działań bojowych w operacji zaczepnej przed rozpoczęciem tej operacji. Nie wyklucza się zajmowania ugrupowania przez WLF, lub ich część, po rozpoczęciu operacji zaczepnej frontu. Na uwagę zasługuje potrzeba nadążania z przebazowaniem WLF za nacierającymi wojskami lądowymi. Zazwyczaj po wykonaniu zadania bliższego przez wojska frontu nasila się kryzys lotniskowy w WLF i dąży się do uchwytowania w pełni sprawnych lotnisk nieprzyjaciela.

Główną siłę uderzeniową WLF również w operacjach zaczepnych jest lotnictwo myśliwsko-bombowe, wykorzystywane zarówno według planu dowódcy frontu jak i dowódców armii. Koordynatorem działań jest dowódca frontu. Całość zadań ogniowych jest wspólnie planowana, a następnie wykonywana przez dowództwo WLF i szefostwo WRiA frontu, w ramach czterech etapów porażenia ogniowego:

- 1 - ogniowego zabezpieczenia podejścia wojsk;
- 2 - ogniowego przygotowania ataku;
- 3 - ogniowego wsparcia ataku;
- 4 - ogniowego wsparcia wojsk walczących w głębi.

W porażeniu ogniowym oprócz lotnictwa myśliwsko-bombowego mogą również uczestniczyć inne rodzaje lotnictwa, np. lotnictwo rozpoznawcze, śmigłowce bojowe i inne.

Działania bojowe WLF w porażeniu ogniowym w operacji zaczepnej przedstawione są na rys.20.

Lotnictwo rozpoznawcze prowadzi rozpoznanie powietrzne przede wszystkim na korzyść walczących wojsk lądowych według planu dowództwa frontu. Ostatnio armie nie otrzymują już wysiłku lotnictwa rozpoznawczego i chcąc korzystać z rozpoznania powietrznego muszą składać zapotrzebowania do zarządu rozpoznawczego frontu. Część wysiłku lotnictwa rozpoznawczego wykorzystywane jest przez WLF do prowadzenia rozpoznania wstępnego, bezpośredniego i kontrolnego.

Rys.20 DZIAŁANIA BOJOWE WLF W PORĄŻENIU OGNIOWYM PODCZAS WPROWADZENIA DO BITWY
ZGRUPOWANIA UDERZENIOWEGO FRONTU /wariant/.

Ogniove wsparcie nacierających wojsk w Głębi	Ogniove wsparcie ataku	Ogniove przygotowanie ataku	Ogniove zabezpieczenie podejścia	Pas armii
LT na trzech lotniskach, odwód... KA - 2 p/l LMB. Według planu 8A - 2 p/l LMB, 2 p/l SB.	...bcz /odwód...8BPanc/ - 1 p/l LMB, Według planu 8A - 1 p/l LMB, 1 p/l SB	SD...DPanc, bp,plpo	SD PGA, SD...KA, cztery eskadry LTakt. na lotniskach, OKLT, ...d Lance, CK "AB" dwie baterie Hawk.	8 A
4 p/l LMB, 2 p/l SB	2 p/l LMB, 1 p/l SB	1 p/l LMB, 1 p/l SB	3 p/l LMB	Wysiełek
SD...KA, odwód...KA - 1 p/l LMB Według planu 9A - 1 p/l LMB, 2 p/l SB.	...mbcz /odwód...BZ/- 1 p/l LMB. Według planu 9A - 1 p/l SB.	SD...DZ, dart.,plpo	SD...KA,psppanc, ...d Lance, dwie eskadry LTakt. na lotniskach, bateria Hawk, PW i N	9 A
2 p/l LMB, 2 p/l SB	1 p/l LMB, 1 p/l SB	1 p/l LMB, 1 p/l SB	2 p/l LMB	Wysiełek
	1 p/l LMB			Wysiełek GRU frontu
	2 p/l LMB, 1 p/l SB			Odwód

Lotnictwo myśliwskie wykorzystywane jest w operacji zaczepnej przede wszystkim do osłony wojsk frontu w systemie OPL. Do niedawna na wykonanie tego zadania wykorzystywano około 80% wysiłku lotnictwa myśliwskiego WLF. Obecnie dąży się do zmniejszenia wielkości tego wysiłku do 50%. Pozostałą część wysiłku lotnictwa myśliwskiego wykorzystuje się do osłony w locie innych rodzajów lotnictwa, a czasami również do prowadzenia rozpoznania powietrznego.

50% wysiłku śmigłowców transportowych przeznaczają się do desantowania desantów taktycznych według planów armii, a drugie 50% wykorzystuje się do doraźnego przewozu wojsk, materiałów, uzbrojenia i innych ładunków według planu dowódcy frontu. W czasie ćwiczeń znaczną część wysiłku śmigłowców transportowych wykorzystywano do przewozu rannych i chorych.

Lotnictwem transportowym /plt/ dysponuje dowódca frontu /dowódca WLF/ i wykorzystuje go przede wszystkim do doraźnych /interwencyjnych/ przewozów materiałów, sprzętu bojowego i wojsk, a także do desantowania grup specjalnych.

W skład WLF może wchodzić tzw. frontowy pułk śmigłowców bojowych /pśb" /poza pśb wchodzącymi w skład armii - WLA/. 50% jego wysiłku przekazywana jest do dyspozycji dowódców armii. Pozostałą częścią wysiłku dysponuje dowódca frontu i wykorzystuje ją przede wszystkim do doraźnego wsparcia walczących wojsk na zagrożonych kierunkach.

Wysiłek pozostałych rodzajów lotnictwa: łącznikowego, WRE i innych wykorzystywany jest zgodnie z przeznaczeniem według planu dowódcy frontu.

WLF wykonują zadania bojowe w operacji zaczepnej stosując przede wszystkim uderzenia lotnicze /jednoczesne lub kolejne/ oraz systematyczne działania bojowe /planowane wcześniej lub na wezwanie z pola walki/. Ostatnio dąży się do ograniczenia działań bojowych małych grup lotnictwa na wezwanie z pola walki. Dysponenci wysiłku lotnictwa - dowódcy wojsk lądowych, nie chcą zrezygnować z tego sposobu działań bojowych. Nadal około 50% wysiłku lotnictwa myśliwsko-bombowego i śmigłowców bojowych wykonuje zadania małymi grupami na wezwanie z pola walki.

Dowodzenie WLF w czasie wykonywania zadań bojowych w operacji zaczepnej zapewnia standardowy system dowodzenia. Na uwagę zasługuje potrzeba systematycznego i sprawnego rozwijania, a następnie wykorzystywania zapasowych stanowisk dowodzenia, na wszystkich szczeblach dowodzenia lotnictwem.

Skuteczne działania WLF w dużej mierze uzależnione są od sprawnego i terminowego zabezpieczenia działań bojowych /bojowego, techniczno-specjalnego i tyłowego/. Przykładowy schemat działań bojowych WLF w operacji zaczepnej przedstawiony jest na rys.21.

Podobnie jak w innych operacjach, w operacji zaczepnej dowódca WLF wypracowuje decyzje o działaniach WLF na całą operację, której treść odzwierciedlona jest na planie działań WLF w operacji zaczepnej oraz legendzie. Na każdy dzień operacji opracowywane są szczegółowe plany działań bojowych WLF również z legendami.

Na takich samych zasadach wykorzystywane są WLF w przeciwuderzeniu i przeciwnatarciu frontu. Rozmach tych dwóch operacji i warunki ich wykonywania mogą wpływać na ograniczenie działalności WLF oraz stosowania nietypowych rozwiązań.

W czasie operacji zaczepnej może być również przeprowadzona powietrzna operacja desantowa, zazwyczaj w celu opanowania określonego rejonu /przyczółka/ na głębokości 120-150 km, przed dotarciem tam wojsk frontu. Zadanie to wykonuje brygada - dywizja powietrzno-desantowa, która przewożona jest w rejon desantowania przez wydzielone siły lotnictwa transportowego ND.

W operacji tej, która ma również wyraźne cechy operacji zaczepnej, biorą udział WLF. Wykonują one w operacji powietrzno-desantowej następujące zadania:

- osłaniają przelot lotnictwa transportowego przewożącego wojska desantowe;
- prowadzą ogniowe przygotowania desantowania;
- osłaniają desantowanie, a następnie walczące wojska desantu powietrznego;
- wspierają walczące wojska desantu, do czasu ich połączenia z wojskami frontu.

Do wykonania tych zadań angażuje się lotnictwo rozpoznawcze, lotnictwo myśliwskie i myśliwsko-bombowe, czasami również pomocnicze /WRE, zabezpieczające dowodzenie/.

Zadania do wykonania w operacji powietrzno-desantowej stanie WLF dowódca frontu. On też określa wysiłek WLF /według rodzajów lotnictwa/ na wykonanie tych zadań bojowych, który może wynosić:

- 0,5 - 1 p/1 lotnictwa rozpoznawczego;
- 2 - 3 p/1 lotnictwa myśliwskiego;
- 3 - 5 p/1 lotnictwa myśliwsko-bombowego;
- 3 - 5 s/1 lotnictwa pomocniczego.

Decyzje o wykonaniu zadań w operacji powietrzno-desantowej podejmuje dowódca WLF, a zatwierdza ją dowódca frontu. Lotnictwo rozpoznawcze WLF może być wykorzystane do rozpoznania powietrznego rejonu wysadzenia desantu oraz rejonów przyległych przed operacją a w czasie jej trwania. Lotnictwo myśliwskie będzie osłaniać przelot lotnictwa transportowego, desantowania i walczące wojska desantu, stosując wymiatanie, dyżurowanie w strefach i bezpośrednie towarzyszenie.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe w ramach przygotowania desantowania będzie zwalczało wojska nieprzyjaciela i inne obiekty a następnie wspierało walczące wojska desantu powietrznego. Lotnictwo pomocnicze może być wykorzystane do walki radioelektronicznej, dowodzenia i innych zadań.

Działania wszystkich rodzajów lotnictwa na korzyść desantu powietrznego muszą być z sobą ściśle zsynchronizowane. Organizatorem współdziałania wszystkich rodzajów lotnictwa jest dowódca WLF on również uzgadnia współdziałanie z dowódcą wojsk powietrzno-desantowych i dowódcą lotnictwa transportowego.

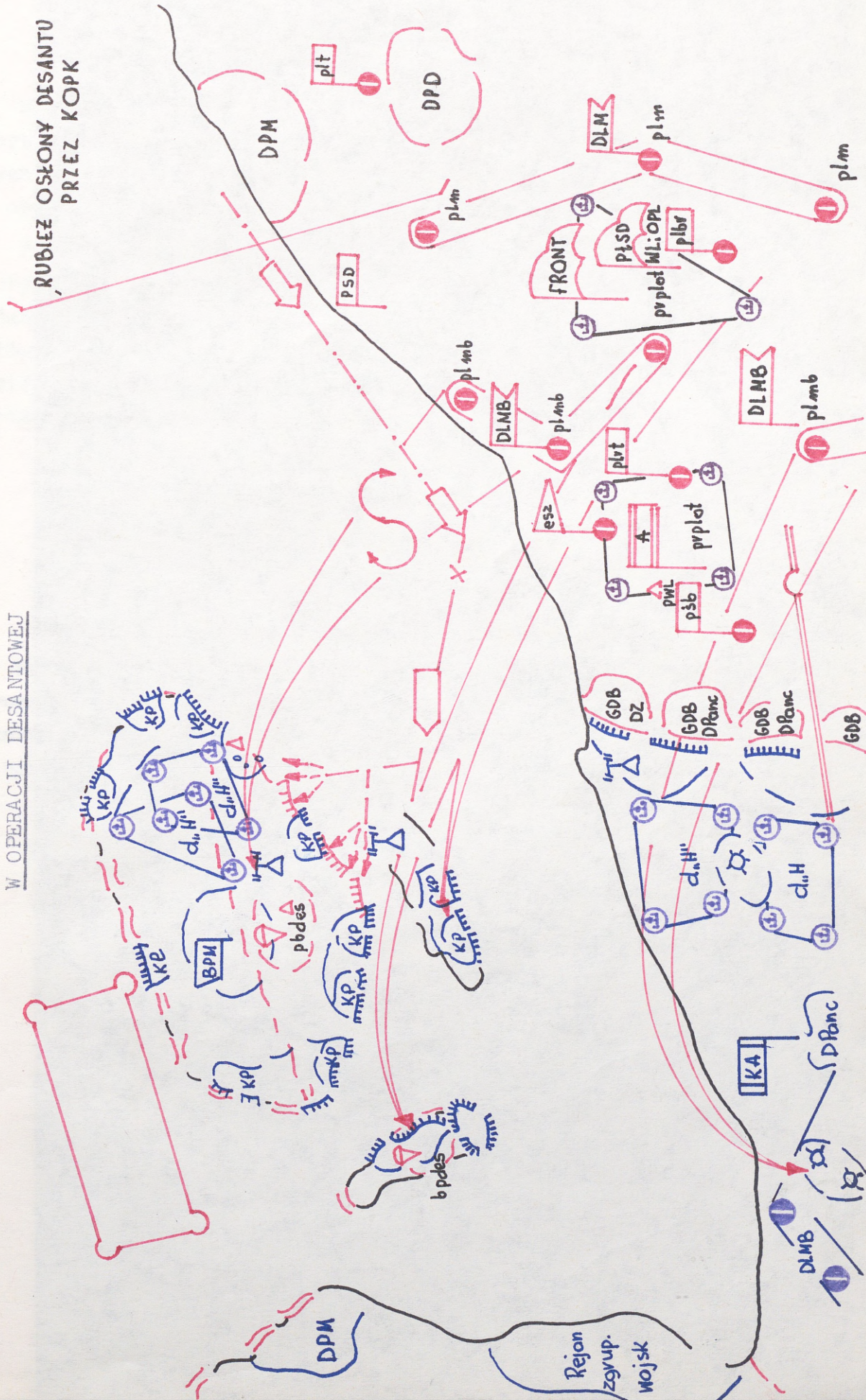
Lotnictwem działającym na korzyść desantu powietrznego dowodzi ze swego SD dowódca WLF. Może on również korzystać z powietrznego stanowiska dowodzenia.

Treść decyzji dowódcy WLF o działaniach w operacji powietrzno-desantowej odzwierciedlana jest na planie działań WLF w operacji powietrzno-desantowej wraz z legendą. Głównym elementem tego planu jest model działań WLF w operacji powietrzno-desantowej.

Na rys.22 przedstawione jest działanie WLF w operacji powietrzno-desantowej.

Rys.22 DZIAŁANIA BOJOWE WOJSK LOTNICZYCH FRONTU

W OPERACJI DESANTOWEJ

WLF mogą również uczestniczyć w tzw. kombinowanych powietrzno-morskich operacjach desantowych, ostatnio coraz rzadziej rozważanych. W operacjach tych WLF będą wykonywały podobne zadania jak w operacji powietrzno-desantowej.

Zadania bojowe WLF w operacjach zaczepnych, a także formy i sposoby ich wykonywania niewiele różnią się od ich działań w operacjach obronnych. Inne będą natomiast warunki ich wykonywania, a głównie to fakt, że w operacjach zaczepnych strona nacierająca będzie posiadała panowanie w powietrzu, które w zasadniczy sposób będzie wpływać na wykonywanie i efekty działań bojowych.

x

x

x

Przedstawione w drugim rozdziale zasady użycia WLF w operacjach frontu nie pretendują do miana jednoznacznych recept. Mogą jedynie stanowić podstawę /wzorzec/ przy rozwiązywaniu podobnych problemów w konkretnych warunkach.

3. PRACA DOWÓDZTWA WLF W CZASIE PRZYGOTOWANIA I PROWADZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH W OPERACJACH FRONTU

Dowództwo WLF jako organ dowodzenia związku operacyjnego lotnictwa frontowego jest specyficznym elementem składowym dowództwa frontu, rozmieszczonym na własnym stanowisku dowodzenia, oddalonym 5-10 km od stanowiska dowodzenia frontu. Dowództwo WLF utrzymuje nieprzerwaną więź z dowództwem frontu poprzez grupę operacyjną sztabu WLF, która stale przebywa na SD frontu.

Praca dowództwa WLF jest ściśle zsynchronizowana z pracą dowództwa frontu w czasie przygotowania i prowadzenia operacji, zarówno merytorycznie jak i pod względem proceduralnym.

W ostatnich latach wojska lądowe, w tym i dowództwo frontu w czasie przygotowania operacji niemal wyłącznie stosują metodę pracy równoległej. Metoda ta stosowana jest również w czasie przygotowania do działań bojowych w dowództwie WLF. Nie wyklucza się stosowania metody pracy kolejnej.

Coraz szerzej procesy decyzyjne wspomagane są techniką komputerową.

Ukształtował się również proces dowodzenia wojskami w czasie prowadzenia operacji. Cechuje ten proces operatywność i dostosowanie do potrzeb i warunków wykonywania zadań bojowych.

3.1. Praca dowództwa WLF w czasie przygotowania do działań bojowych

Przygotowanie do działań bojowych w WLF rozpoczyna się z chwilą otrzymania zadania bojowego /czasami tylko zarządzenia wstępnego/ od dowódcy frontu i trwa do czasu osiągnięcia gotowości bojowej do wykonania zadań bojowych przez bezpośrednich wykonawców - podległe związki taktyczne i oddziały lotnictwa.

Przygotowanie do działań bojowych ma na celu wypracowanie decyzji o wykonaniu otrzymanego zadania, postawienie zadań bojowych wykonawcom i zorganizowanie działań bojowych /zapewnienie przygotowania podwładnych do wykonania zadań bojowych/.

Przygotowanie do działań bojowych WLF obejmuje następujące główne przedsięwzięcia:

1. wypracowanie zamiaru użycia WLF w operacji frontu /obronnej, zaczepnej/ przeciwpowietrznej i innych;
2. planowanie działań bojowych w sztabie WLF i opracowanie planu /planów/ działań bojowych;
3. powzięcie decyzji przez dowódcę WLF o wykonaniu zadania bojowego i opracowanie rozkazu bojowego;
4. organizowanie działań bojowych w WLF.

Kolejność realizacji tych przedsięwzięć metodą pracy równoległej w dowództwie WLF, oraz ich powiązanie z podobnymi przedsięwzięciami przełożonego i podwładnych przedstawiona jest na rys.23.

Treść, metody i kolejność realizacji przygotowania do działań bojowych WLF mają charakter uniwersalny. Specyficzne cechy poszczególnych operacji mogą jednak wpłynąć na przebieg realizacji poszczególnych przedsięwzięć przygotowania do działań bojowych w WLF.

Zadania do wykonania przez WLF w konkretnej operacji najczęściej dowódca WLF otrzymuje od dowódcy frontu, w formie ustnej, w czasie ogłaszania przez niego zamiaru przeprowadzenia operacji.

Treść tych zadań ma charakter ogólny i przywiązana jest do zadań wojsk frontu. Zazwyczaj dowódca frontu określa główne zadania WLF w poszczególnych etapach operacji, kierunki i terminy skupienia głównego wysiłku przez lotnictwo, ogólny wysiłek WLF na operację i wielkość wysiłku przekazywana armiom, formy i sposoby wykonywania zadań bojowych, dowodzenia i zabezpieczenia oraz terminy osiągania gotowości bojowej do wykonywania zadań w operacji frontu.

Treść zadań bojowych dla WLF postawionych w czasie ogłoszenia zamiaru dowódca frontu może uzupełnić /wyjaśnić/ udzielając dodatkowych wytycznych dla dowódcy WLF.

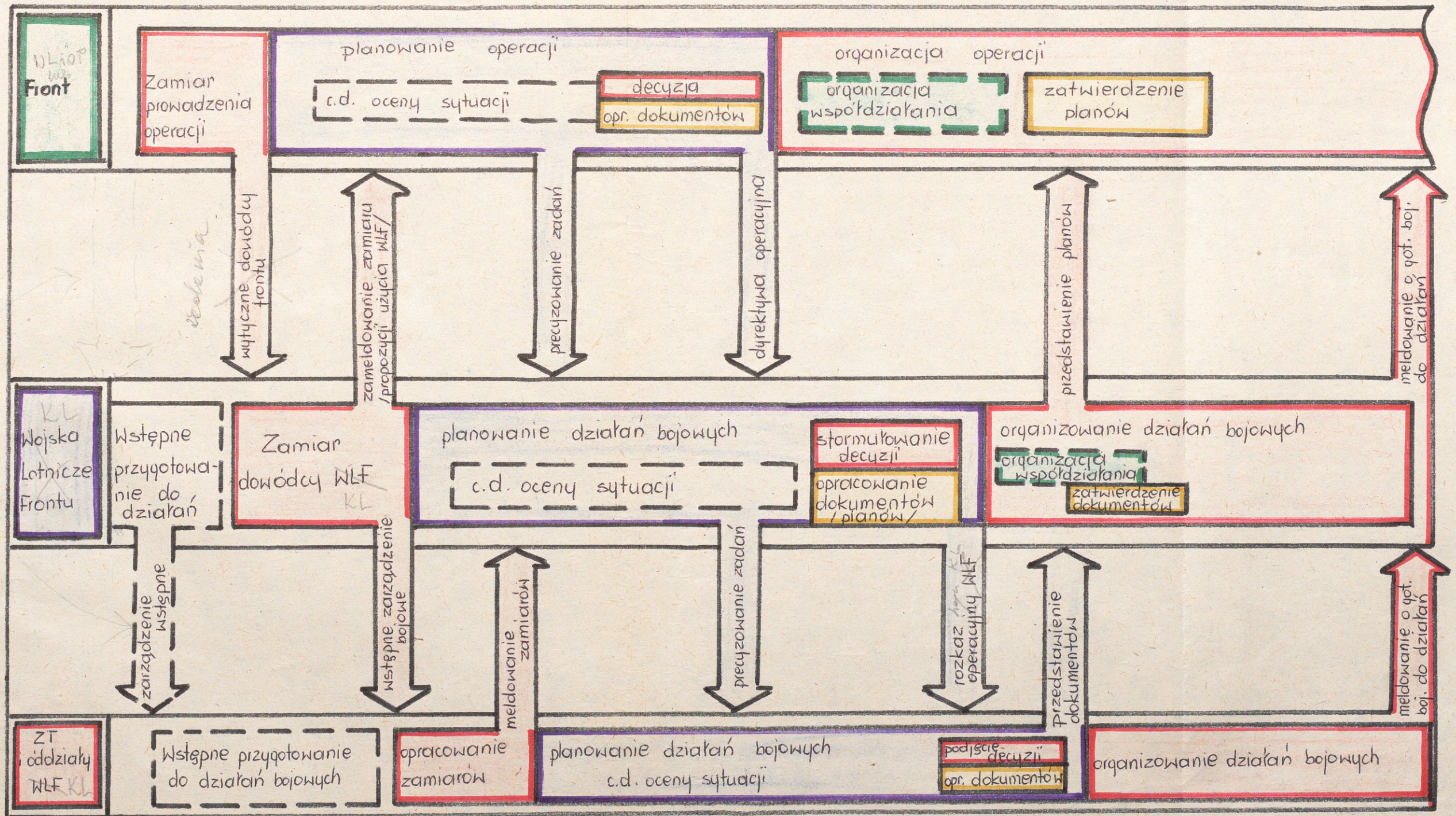
Zadania bojowe na działania w operacjach organizowanych przez naczelnego dowódcę sił zbrojnych na TDW /operacji przeciwpowietrznej, powietrznej, desantowej/ dowództwo WLF może otrzymać w formie zarządzenia operacyjnego, również od dowódcy frontu.

Otrzymane zadania bojowe najpierw dowódca WLF osobiście analizuje, najczęściej w następującej kolejności:

- zadania przełożonego i zamiar jego realizacji;
- zadania WLF i warunki ich realizacji;

Rys. 23 MODEL PRZYGOTOWANIA DO DZIAŁAŃ BOJOWYCH WLF

/metodą pracy równoległej/

- zadania sąsiadów i ich wpływ na wykonywanie zadań bojowych przez WLF;
- warunki przygotowania i prowadzenia działań bojowych przez WLF.

Po rozważeniu tych zagadnień dowódca WLF wyciąga wnioski ogólne dotyczące kierunków skupienia głównego wysiłku lotnictwa, form i sposobów wykonania głównych zadań bojowych, wykorzystania rodzajów lotnictwa, współdziałania, dowodzenia i zabezpieczenia oraz organizacji przygotowania do działań bojowych.

Po przeprowadzeniu analizy zadania bojowego dowódca WLF może również osobiście, lub wspólnie z szefem sztabu, przeprowadzić kalkulację czasu.

Następnie dowódca WLF zapoznaje z zadaniami bojowymi swych zastępców i tych oficerów sztabu /szefów oddziałów i wydziałów/, którzy będą mu potrzebni przy wypracowaniu zamiaru wykonania postawionych zadań bojowych. Tym oficerom może również udzielić wytycznych dotyczących przygotowania potrzebnych materiałów /propozycji, wyników obliczeń, dodatkowych informacji/, a szefowi sztabu wskazówek dotyczących przebiegu przygotowania do działań bojowych w WLF, w tym również terminów osiągnięcia gotowości bojowej, a także wydania zarządzeń wstępnych.

Do wypracowania zamiaru dowódca WLF może przystąpić niezwłocznie, lub po krótkim okresie przygotowania /15-30 min/.

W czasie wypracowywania zamiaru dowódca WLF może dokonać oceny wybranych elementów sytuacji /np. wojsk lądowych nieprzyjaciela, warunków działań i innych/, oraz wysłuchać propozycji określonych oficerów /np. dot. wykonania poszczególnych zadań, dowodzenia, zabezpieczenia/, a także może skonsultować się z szefem WRiA frontu, szefem zarządu operacyjnego i innymi.

Zamiar dowódcy WLF użycia WLF w określonej operacji powinien zawierać:

- cel działań bojowych WLF;
- główny wysiłek, w tym również ogólny podział wysiłku WLF;
- zadania bojowe WLF i koncepcje ich wykonania /z wyraźnym wyeksponowaniem wykonania zadań w pierwszym dniu operacji, w pierwszym uderzeniu/;

- ugrupowanie bojowe, oraz przegrupowanie przed operacją i w trakcie operacji;
- formy i sposoby wykonywania zadań bojowych;
- współdziałanie /zewewnętrzne i wewnętrzne/;
- dowodzenie WLF;
- zabezpieczenie działań bojowych;
- terminy osiągania gotowości bojowej do działań /w tym również terminy zajęcia ugrupowania bojowego, rozwinięcia systemu dowodzenia itp.

Główne elementy zamiaru dowódcy WLF zazwyczaj zobrazowane są na mapie wraz z legendą.

Zamiar wykonania zadań przez WLF w konkretnej operacji, często nazywany propozycjami użycia lotnictwa w operacji frontu, dowódca WLF melduje dowódcy frontu, a na operację przeciwpowietrzną, powietrzną przedstawicielowi naczelnego dowódcy sił zbrojnych na TDW.

W czasie zatwierdzania zamiaru dowódca frontu /przedstawiciel naczelnego dowódcy/ może skorygować propozycje użycia lotnictwa, dostosowując je do wymagań prowadzenia konkretnej operacji.

Zatwierdzony zamiar użycia WLF stanowi podstawę do szczegółowego planowania użycia lotnictwa w sztabie WLF.

Z treścią zatwierdzonego zamiaru użycia WLF w danej operacji dowódca zapoznaje swych zastępców oraz szefów oddziałów i wydziałów sztabu WLF, a także udziela wytycznych dotyczących postawienia zadań bojowych podległym związkom taktycznym i samodzielnym oddziałom lotnictwa, oraz przebiegu dalszego przygotowania do działań bojowych.

Treść ogłoszonego zamiaru o użyciu lotnictwa zestawiana jest na piśmie /podpisana przez dowódcę WLF/ i stanowi podstawę do opracowania i przekazania do podległych związków taktycznych i samodzielnych oddziałów lotnictwa zadań bojowych na pierwszy dzień operacji. w formie wstępnych zarządzeń bojowych. Zarządzenia te umożliwiają rozpoczęcie przygotowania do działań bezpośrednim wykonawcom zadań bojowych.

Po ogłoszeniu zamiaru użycia WLF w określonej operacji rozpoczyna się oficjalne planowanie działań bojowych w sztabie WLF^{1/}, z zasady 1/Fragmentarycznie planowanie działań bojowych lotnictwa w sztabie WLF może być rozpoczęte wcześniej.

pod kierownictwem dowódcy WLF. Zaplanowanie określonych zagadnień dowódca może zlecić swym zastępcom, np. dowodzenie szefowi sztabu.

Planowanie działań bojowych WLF odbywa się na okres całej operacji, oraz niemal równoległe na pierwszy dzień operacji /lub np. wykonanie pierwszego uderzenia w operacji powietrznej/.

Planowanie użycia WLF w całej operacji obejmuje:

- podział wysiłku WLF według zadań /etapów/ operacji, zadań WLF oraz rodzajów lotnictwa, z uwzględnieniem wysiłku lotnictwa przekazanego do dyspozycji dowódców armii i innych użytkowników. Efekty tej działalności zestawione są w oddzielnym dokumencie pomocniczym w formie tabeli /patrz rys.¹⁹/;
- ustalenie ugrupowania bojowego, jego zajęcia oraz przegrupowania WLF w trakcie prowadzenia operacji. Wyniki tej pracy opracowywane są w formie planu przegrupowania WLF do rejonu wyjściowego i w trakcie operacji;
- opracowanie koncepcji wykonywania poszczególnych zadań bojowych w całej operacji i przedstawienie jej na mapie w formie planu działań bojowych WLF w operacji /zaczepnej, obronnej, przeciwpowietrznej itp./ wraz z legendą. Uzupełnieniem do tego planu /o charakterze ogólnym/ są plany szczegółowe: plan rozpoznania powietrznego; plan walki radioelektronicznej WLF; plan pokonywania obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela; plan nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych; plan łączności i radiotechnicznego ubezpieczenia lotów; plan technicznego i tyłowego zabezpieczenia działań bojowych WLF; i inne;
- opracowanie systemu dowodzenia WLF w konkretnej operacji i przedstawienie jego w formie graficznego planu wraz z załącznikami /wykazem środków dowodzenia, ich przemieszczaniem, tabelami sygnałów, kryptonimów itp.;
- inne zagadnienia wynikające z potrzeb i warunków prowadzenia danej operacji.

Poszczególne zagadnienia procesu planowania działań zazwyczaj opracowują oddzielne zespoły, złożone z oficerów i różnych oddziałów i wydziałów sztabu WLF. Wiodącymi oficerami w tych zespołach są oficerowie pionu operacyjnego. Prace zespołów są ukierunkowane, a

wyniki zatwierdzane przez dowódcę WLF, lub upoważnionego jego pełnomocnika /jednego z zastępców lub szefa sztabu/. W czasie prac planistycznych poszczególnych zespołów może być kontynuowana ocena sytuacji, prowadzone uzgodnienia np. z szefostwem WRiA /przez grupę operacyjną stale przebywającą w sztabie frontu/ i innymi szefostwami i zarządami sztabu frontu, przedstawicielami WOPK lub naczelnego dowództwa sił zbrojnych na TDW.

W czasie planowania działań bojowych sztab WLF może sukcesywnie otrzymywać ze sztabu frontu lub naczelnego dowództwa uzupełniające informacje o planowanej operacji a następnie dyrektywą operacyjną. Jest również zobowiązany do sukcesywnego precyzowania zadań bojowych podwładnym.

W wyniku prac planistycznych i uzupełniającej oceny sytuacji, dowódca WLF formułuje decyzje, która opracowana jest na piśmie w formie rozkazu operacyjnego WLF. Równocześnie opracowywane są tzw. zarządzenia specjalistyczne: zarządzenie rozpoznawcze; zarządzenie obrony przeciwchemicznej; zarządzenie walki radioelektronicznej; zarządzenie nawigatorskie; zarządzenie łączności; zarządzenie tyłowe i inne. Wyciągi z rozkazu operacyjnego i zarządzeń specjalistycznych niezwłocznie przesyłane są /na piśmie pocztą lub przez techniczne środki łączności/ do podległych związków taktycznych i samodzielnych oddziałów.

Niemal równolegle z planowaniem działań bojowych WLF w całej operacji /zaczepnej, obronnej, powietrznej .../ planowane są szczegółowe działania WLF w pierwszym dniu operacji frontu, w pierwszym uderzeniu operacji powietrznej itp. Prace tę zazwyczaj wykonują te same zespoły pod kierownictwem dowódcy WLF, a ich rezultaty zestawione są na planie działań bojowych WLF w określonym dniu operacji /określonym uderzeniu/ wykonywanym na mapie wraz z legendą. Zadanie bojowe dla podwładnych na pierwszy dzień operacji /działań/, wynikające z tego planu, opracowywane są i przesyłane w formie oddzielnych zarządzeń bojowych^{1/}.

W sytuacji kiedy WLF dysponują stosunkowo dużym czasem na przygotowanie do działań bojowych po zakończeniu planowania działań

^{1/} Treść i przykładowe formy poszczególnych dokumentów bojowych i pomocniczych wykonywanych w czasie planowania działań bojowych w sztabie WLF przedstawiona jest w wydawnictwie pt. "Praca dowódcy i sztabu WLF podczas przygotowania działań bojowych" DWL. 1984, nr bibl.pf21559.

bojowych dowódca WLF może wezwać dowódców związków taktycznych i samodzielnych oddziałów i osobiście sprecyzować im zadania bojowe na pierwszy dzień działań/przekazane wcześniej, w formie ogólnej, we wstępnych zarządzeniach bojowych/. Spotkanie to dowódca WLF może wykorzystać do zorganizowania współdziałania między podległymi związkami taktycznymi i samodzielnymi oddziałami lotnictwa, w czasie wykonywania poszczególnych zadań bojowych. Przebieg organizacji współdziałania każdorazowo ustala dowódca WLF. Na jego treść i przebieg może wpływać charakter zadań bojowych i sposób ich realizacji.

Najczęściej w czasie organizacji współdziałania dowódca WLF ustala sposoby /przebieg/ wykonywanie poszczególnych zadań, wskazuje miejsca wykonawców, ich wspólne działanie w poszczególnych etapach lotu bojowego. Sprawdza znajomość zadań i sposobów ich wykonywania przez poszczególnych dowódców związków taktycznych i samodzielnych oddziałów lotnictwa. Podstawę organizacji współdziałania prowadzonej przez dowódcę WLF stanowi plan działań bojowych WLF w danym dniu operacji lub plan wykonania konkretnego zadania przez WLF /model uderzenia/.

Po zakończeniu planowania działań bojowych, opracowaniu dokumentów bojowych i przekazaniu ich podwładnym oraz organizacji współdziałania, w WLF rozpoczyna^{sie} organizacja działań bojowych w WLF. W tym etapie przygotowania do działań bojowych dowództwo /w tym i sztab/ WLF koncentruje uwagę na zapewnieniu warunków jak najlepszego i terminowego przygotowania do działań bojowych bezpośrednich wykonawców - związki taktyczne i samodzielne oddziały lotnictwa. Dowódca WLF i jego zastępcy zazwyczaj kontrolują przebieg przygotowania /organizacji/ do działań bojowych w podległych związkach taktycznych i oddziałach, a także zatwierdzają decyzje ich dowódców i plany działań bojowych. Sztab WLF uzupełnia dokumenty bojowe, systematycznie gromadzi i analizuje bieżące informacje o sytuacji bojowej, przekazuje je sztabom podległych związków taktycznych i samodzielnych oddziałów. Zachodzące zmiany w sytuacji bojowej mogą zmusić dowództwo WLF do wprowadzenia doraźnych korekt w decyzjach i planach działań bojowych. Zmiany te niezwłocznie przekazywane są do zainteresowanych wykonawców.

W czasie organizacji działań bojowych WLF mogą skrycie zajmować ugrupowanie bojowe /całością lub częścią sił/ przebazowywane oddziały, organizować system dowodzenia i zabezpieczenia. Realizacja tych przedsięwzięć wymaga nieprzerwanego dowodzenia przez dowódcę WLF podległymi związkami taktycznymi samodzielnymi oddziałami.

W czasie całego przygotowania do działań bojowych dowódca i sztab WLF muszą utrzymywać stały kontakt z przełożonymi - dowództwem frontu, a także sztabem sił powietrznych w naczelnym dowództwie sił zbrojnych na TDW. Wykonanie szeregu zadań WLF, np. w operacji obronnej frontu, może być zaplanowane po szczegółowym uzgodnieniu z szefem WRiA frontu, szefami WOPL i innymi. Dowódca WLF może uczestniczyć w organizacji współdziałania prowadzonej przez dowódcę frontu. Może również uzgodnić współdziałanie z dowódcami armii i niektórymi szefami rodzajów wojsk frontu. Może także uzgodniać współdziałanie z dowódcami wojsk lotniczych sąsiednich frontów, oraz z dowódcą armii lotniczej przeznaczenia operacyjnego /AL/oper./ wykonującej zadania bojowe na korzyść frontu, oraz innymi kontrahentami.

Przygotowanie do działań bojowych kończy się meldunkiem przełożonemu o osiągnięciu przez nakazane siły gotowości do wykonywania postawionych zadań bojowych.

Przygotowanie do działań bojowych WLF, podobnie jak całego frontu, może trwać od kilku do kilkunastu dni. W czasie ćwiczeń okres przygotowania do działań bojowych frontu z zasady ograniczono do 3-5 dni, a na samo planowanie operacji - działań bojowych w WLF przeznaczono 2-3 dni.

3.2. Dowodzenie WLF w czasie prowadzenia działań bojowych

WLF rozpoczynają działania bojowe na rozkaz /zezwoleń/ dowódcy frontu, nawet wówczas jeżeli w pierwszej kolejności będą brały udział w operacji przeciwpowietrznej lub powietrznej, organizowanej przez dowódcę sił zbrojnych na TDW.

W operacji przeciwpowietrznej lotnictwo myśliwskie, a także wyznaczone oddziały innych rodzajów /plrt, plmb/ zwalczają SNP nieprzyjaciela w systemie OPK według decyzji dowódców korpusów OPK. W wyjątkowych wypadkach według decyzji szefa WOPL frontu. Dowódca

i sztab WLF obserwują działania podległych oddziałów w systemie OPK, dysponując zobrazowaniem sytuacji powietrznej na planszecie w centrum dowodzenia SD WLF. Dowódca WLF może wpływać na wykorzystanie bojowe w systemie OPK podległego mu lotnictwa.

WLF w czasie operacji przeciwpowietrznej częścią sił mogą zwalczać obiekty pierwszej kolejności rażenia /w ramach uderzeń odwetowo-spotkaniowych/ na rozkaz dowódcy sił zbrojnych na TDW według wcześniej wypracowanych decyzji i planów. Siłami wykonującymi to zadanie dowodzi dowódca WLF ze swego SD, lub z powietrznego stanowiska dowodzenia.

Po wykonaniu zadań w operacji przeciwpowietrznej, a czasami jeszcze w trakcie ich wykonywania, WLF mogą rozpocząć działania w pierwszym dniu w operacji obronnej frontu, zgodnie z wcześniej opracowywanymi planem według decyzji dowódcy frontu lub decyzji dowódców armii.

Rozwój sytuacji bojowej i bieżące potrzeby mogą zmuszać do wprowadzenia korekt w planie działań bojowych, podejmowania przez dowódcę frontu doraźnych decyzji o użyciu lotnictwa, wykorzystywaniu odwodu lotnictwa, najczęściej na wniosek dowódcy WLF. W trakcie działań bojowych dowódca WLF może wprowadzać zmiany form i sposobów wykonywania zadań, a także sposobów zabezpieczenia bojowego.

Dowódca WLF w czasie wykonywania zadań bojowych najczęściej dowodzi podległymi związkami taktycznymi i oddziałami lotnictwa z centrum dowodzenia na SD /ZSD/ WLF. Może również okresowo przebywać na SD frontu u dowódcy i stamtąd dowodzić WLF /zazwyczaj za pośrednictwem kompetentnego pełnomocnika stale przebywającego w centrum dowodzenia SD WLF.

Wyposażenie, skład bojowy i funkcjonowanie SD WLF, a także stały kontakt z SD frontu, umożliwia również w czasie prowadzenia działań bojowych dysponowania pełnymi informacjami o działaniach nieprzyjaciela, własnych wojsk lądowych i lotnictwa, przetwarzania i analizowania tych informacji i przekazywania ich po selekcji do podległych SD związków taktycznych i oddziałów lotnictwa.

W podobny sposób dowódca dowodzi WLF w czasie wykonywania zadań bojowych w operacji zaczepnej frontu, w operacji powietrznej, czy

też desantowej. Właściwości każdej z tych operacji mogą zmusić do zmodyfikowania i dostosowania do potrzeb dowodzenia WLF, a także form i sposobów wykonywania zadań bojowych.

W czasie prowadzenia działań bojowych dowódca WLF kieruje sukcesywnym przegrupowaniem związków taktycznych i samodzielnych oddziałów lotnictwa.

W czasie wykonywania zadań bojowych sztab WLF nieprzerwanie zbiera informacje, ocenia sytuację i przygotowuje propozycje użycia WLF w kolejnym dniu operacji, lub kolejnym /następnym/ uderzeniu.

Zazwyczaj w godzinach popołudniowych dowódca frontu ogłasza zamiar prowadzenia operacji w dniu następnym /zgodny z wcześniejszym planem lub zmodyfikowany/, wysłuchuje propozycji użycia rodzajów wojsk, ogłasza decyzje o prowadzeniu operacji w dniu następnym, a sztab frontu planuje operacje i opracowuje dokumenty na działania w następnym /kolejnym/ dniu operacji.

Podobnie w dowództwie WLF, po ogłoszeniu przez dowódcę zamiaru użycia lotnictwa, w kolejnym dniu operacji sztab planuje działania, a po sprecyzowaniu decyzji opracowuje dokumenty bojowe i przesyła je do podwładnych. Sam proces przygotowania do działań bojowych WLF, ma przebieg typowy, czasami nieco skrócony. Wyraźnie dąży się do możliwie wczesnego przekazania do wykonawców zadań bojowych na następny dzień i zapewnienia im jak najdłuższego czasu na przygotowanie do działań bojowych. W czasie kontroli przebiegu przygotowania do działań bojowych w podległych związkach taktycznych i oddziałach lotnictwa dowódca WLF lub jego przedstawiciele zatwierdzają decyzje ich dowódców i plany działań bojowych w kolejnym dniu.

Po każdym dniu działań bojowych, na podstawie meldunków za dzień działań bojowych podległych związków taktycznych i oddziałów lotnictwa sztab sporządza sprawozdanie operacyjne za dzień działań bojowych i przekazuje go do sztabu frontu. W sprawozdaniu tym wymienia się wykonywanie zadania bojowego i określa stopień ich wykonania, przeciwdziałania nieprzyjaciela, nowe informacje o nieprzyjacielu, straty własne, zużycie środków ogniowych i materiałowych, aktualny skład bojowy, stan środków materiałowych i ognio-

wych i możliwości dalszych działań bojowych w kolejnym dniu.

Podobne sprawozdanie sztab WLF wykonuje po zakończeniu operacji za działania bojowe w całej operacji.

W czasie prowadzenia operacji, np. po zakończeniu określonego jej etapu, a także po zakończeniu operacji /zakończeniu działań bojowych przez WLF w tej operacji/ dowódca WLF może przeprowadzać podsumowanie i ocenę wykonania zadań przez poszczególne związki taktyczne i samodzielne oddziały i całe WLF.

Z A K O N C Z E N I E

Przedstawione w skrypcie zasady użycia Wojsk Lotniczych Frontu opierają się nie tylko na ustaleniach zawartych w regulaminach i materiałach normatywnych, ale także rozwiązaniach stosowanych w czasie ćwiczeń. Dlatego też nie można stosować ich "mechanicznie". W skrypcie w wielu miejscach prezentowane są również kształtujące się różne poglądy dotyczące rozwiązywania określonych zagadnień, ze wskazaniem ich dodatnich i ujemnych stron.

W sumie skrypt ten nie można traktować jako regulamin, a swego rodzaju studium, użyteczne przede wszystkim dla słuchaczy i nauczycieli akademickich.

B I B L I O G R A F I A

1. - Album schematów ćwiczebnych WL. DWL, Poznań 1986 r. 022266.
2. - Biuletyn informacyjny Sztab Generalny WP nr nr 2/143, cz.II, 1/146.
3. - Dowodzenie lotnictwem cz.I, ASG WP 1986, pf2265.
4. - "Działania bojowe WL w operacjach frontu prowadzonych w ramach pierwszej operacji obronnej na ZTDW". Studium operacyjne, ASG WP 1989 r.
5. - Instrukcja organizacji współdziałania wojsk lądowych z lotnictwem frontowym UW, DWL 1978, pf18697.
6. - Instrukcja organizacji i funkcjonowania PłSD WL i WOPL Frontu. DWL i DW OPL, 1984, 021452.
7. - Praca dowódcy i sztabu WLF podczas przygotowania działań bojowych. DWL 1984, pf21559.
8. - Podstawy taktyki lotnictwa. DWL 1989, pf23386.
9. - Podstawowe wskaźniki możliwości bojowych lotnictwa frontowego i lotnictwa wojsk lądowych. DWL 1986, 022475.
10. - "Poglądy KTL ASG WP na działania bojowe lotnictwa w operacjach obronnych początkowego okresu wojny". Studium operacyjne, ASG WP, pf2874.
11. - Sztuka operacyjna lotnictwa cz.II, DWL 1981, pf20807.
12. - Sztuka operacyjna Wojsk Lotniczych. ASG WP 1988, pf2715.
13. - Zasady użycia WLF i LWL. GZSB, 1982, 020652.

Wydrukowano w 3 egz.

Egz.Nr 1-3 - Bibl.DZS

Wyk.płk Machura

Druk.BZ.Dnia 4.04.90r.

Nr ks.masz.PF56/WL.

Prot. 557/2000-08-25

Małgorzata Dzwiedźka

Dziś -

5.10.2000

